

Een regen van rozenblaadjes

Robin Hannelore

bron

Robin Hannelore, *Een regen van rozenblaadjes*. Uitgeverij de Roerdomp, Brecht/Antwerpen 1984

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hann001rege01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

1.

Rechts van hem zaten vier wijven roomijs te slokken. Hun kwabbige bovenarmen waren zo rood als de geraniums die uit de bakken op de balusters kronkelden. Links van hem zat een heerschap met een gouden kruisje op zijn borst te konkelfoezen in het oor van zijn gelukzalig naar niets kijkende minnares. Hannes nam een slok van zijn troebele, ijskoude trappist. De parasol boven hem wierp zijn schaduw op de zadels van vier racefietsen die tegen de balustrade stonden. De cyclospartieven zaten achter zijn rug in plat Antwerps te gekscheren. Hannes haalde huiverend adem. Zelfs het felste zonlicht kon de bitterheid in zijn borstholte niet wak maken. Hij moest zijn stoel naar voren schuiven om de kelner te laten passeren. ‘Hela!’ zei hij.

De kelner keerde op zijn stappen weer. ‘Ja... meneer?’

‘Waarom staat die zuil daar?’ Hannes wees naar een soort van obelisk die in het midden van het pleintje voor de herberg stond.

De kelner sloeg naar een wesp die het op zijn schenkblad gemunt had. ‘Dat is de schandpaal van Rabesdijk, meneer.’ Hannes knikte, grimmig. De prokureur des Konings hadden ze er moeten aanzetten, dacht hij, én die knullen van het parket, én de kommandant van de rijkswacht van Koolarde: drie dagen, neen, dertig dagen. Bijna veertien dagen geleden was het gebeurd, en al die tijd had hij in de overtuiging geleefd dat de arm der Gerechtigheid volop aan het werk was. Wat een illusie! ‘We hoeven niet achter alles een misdadig opzet te zoeken,’ had de kommandant gezegd. ‘Bijna gelukkig, zou ik durven zeggen, kan iemand ook een noodlottige val doen. En niet alles wat wij vluchtmisdrijf noemen, is ook écht een misdrijf. Ben jij nog nooit tegen iets aangereden zonder het te beseffen? Neen? Natuurlijk niet! Want anders zou je het beseft hebben... De heren van het parket hebben alles nageplozen. Wij hebben drie dagen in Rostal rondgelopen op zoek naar een getuige. Je moet begrijp-

pen dat we niet eeuwig kunnen bezig blijven met iets dat waarschijnlijk niets is...’
Niets! Hannes nam weer een teug van zijn trappist. Op de weg trok hels ratelend een pikdorsmachine voorbij. Aan de overzijde van de weg stond een oud patriciërshuis, waartegen een nog ouder gebouwencomplex aanleunde. Boven een reusachtige olm rookte een hoge schoorsteen. Het duurde een tijdje voordat het absurde van dat beeld in de zomerhitte tot hem doordrong. Was iemand daar een wasketel aan het afstoken? Of een ham aan het roken? Hij haalde de schouders op en dronk weer van zijn bier. Toen hij terug opkeek, werd zijn aandacht getrokken door een bevreemdend tafereeltje: uit de inrijpoort naast het patriciërshuis kwam een jonge vrouw gestapt, met een valies aan de hand. Achter haar liepen een oudere man, in blauwe overall en met gele klompen aan, en een vijftal jongelui, in shorts en met ontbloot bovenlijf. Toen de vrouw bleef staan en zich omdraaide, vormden haar gezellen een soort van erehaag. Als op kommando begonnen ze eensklaps met goudranonkels te gooien. De vrouw keerde zich weer om, schudde lachend het hoofd, en begaf zich op weg. De achterblijvers gooiden haar hun laatste bloemen na en begonnen dan te wuiven. De vrouw keek om, stak ook haar hand op, boog het hoofd... en plaatste plotseling het valies op de weg... Gedreven door een wilde angst of een overrompelend verlangen holde ze terug naar het groepje en gooide ze zich in de armen van de oudere man. De jongelui legden allemaal een hand op haar schouder, de oudere man gaf haar een zakdoek. De vrouw veegde haar tranen weg en knikte. Dapper stapte ze weer naar haar valies. Omkijken deed ze niet meer. Ze stak alleen nog driemaal de arm op. Toen ze uit het gezicht was, liepen de anderen terug naar de inrijpoort. De oudere man legde zijn handen op de schouders van de jongelui die naast hem liepen. Een ogenblik leek het wel of hij steun zocht... Hannes keek om zich heen. De wijven giechelden om de een of andere onbenullige malligheid, het heerschap met het gouden kruisje toonde obskure fotootjes aan zijn in

de zevende hemel vertoevende minnares, de cycloportieven redetwisten over wielrenners die zij al dan niet zouden selekteren voor het wereldkampioenschap. Niemand had iets gezien. De kelner plaatste vliegenstolpen op de tafeltjes. Hannes lachte de man bedeesd toe. ‘Mag ik eens iets vragen?’

‘Zeker, meneer!’ zei de kelner.

‘Wie woont in dat huis ginder?’

De kelner keek naar de overzijde van de straat. ‘Een rentenierende brouwer, meneer. Met zijn zuster.’

‘Heeft die man pensiongasten?’

De kelner lachte hartelijk. ‘Neen, meneer. In de oude brouwerij achter het huis bevindt zich “Arcadia”.’

““Arcadia”?”

De kelner trok grote ogen. ‘Heeft meneer nog nooit van “Arcadia” gehoord?’

‘Neen.’

‘En van pater Clarisse?’

‘Neen.’

De kelner schudde het hoofd. ‘Meneer is zeker niet van de Kempen.’

‘Toch wel,’ wees Hannes hem terecht. ‘Ik ben geboren en getogen in Weelde, maar ik woon al twintig jaar in Antwerpen. Wat is er zo bijzonder aan “Arcadia”?’

‘Het is een soort van tehuis,’ zei de kelner, ‘voor... mensen die verloren gelopen zijn.’

‘Mensen die verloren gelopen zijn?’ echode Hannes.

‘Wel... mensen die het niet meer zien zitten...’ De kelner haalde de schouders op. ‘Daklozen, verslaafden, ex-gedetineerden, jongens en meisjes met zelfmoordplannen... De pater vangt hen op, helpt hen, wijst hun de weg...’ Op dat ogenblik begon één van de cycloportieven met zijn trouwring tegen zijn leeg glas te tikken. ‘Loop eens binnen in “Arcadia”,’ suggereerde de kelner nog. ‘Pater Clarisse ontvangt iedereen met open armen. Ook toeristen zijn welkom.’

2.

Hannes besloot zijn volvo op het parkeerterrein naast de herberg te laten staan. Een beetje onzeker stak hij de straat over. Toen hij omkeek, zag hij dat de kelner met een hand boven de ogen naar hem stond te staren. Enkele huiszwaluwen boven de weg doken naar hetzelfde koolwitje. De inrijpoort was in jaren niet meer gesloten geweest, want een wilde wingerd en een verwilderde rozestruik hadden het halfrotte houtwerk tegen de muren gekluisterd. Het met grijze en bruine keien bedekte binnenplein was verlaten. In de roodzwarte muur rechts gaapte een deuropening. Een trap daalde af naar een soort van refter. Op de lange tafel stonden met morellenjam besmeurde borden. Een half brood lag naast een pan waarin nog drie frikadellen glommen. ‘Hela!’ riep Hannes. ‘Is hier iemand?’ Hij schrok van de lugubere toon van zijn eigen stem. Besluiteloos draaide hij zich om. Een vliegtuig tekende de ruggegraat van een dinosaurus in de lucht.

‘Kan ik je helpen, vriend?’ vroeg plotseling een zachte stem achter hem.

Geschrokken keerde Hannes zich weer om. ‘Ja... euh...’ Hij keek verlegen in de helblauwe ogen van de oudere man die hij daarstraks zo ontroerend had zien afscheid nemen van de vrouw met het valies. ‘Verontschuldigd me,’ stamelde hij. ‘Ik ben Hannes Orban. Ik...’

‘Hannes dus!’ zei de man, terwijl hij met uitgestoken hand de trap opkwam. ‘Ik ben pater Willem! Aangenaam.’

Overrompeld drukte Hannes de ruwe hand. ‘Ik...’

‘Luister,’ zei pater Willem, terwijl hij de zweetdruppels van zijn kalend en met sproeten bedekt hoofd wreef, ‘in “Arcadia” vraagt niemand je om een verklaring. Hoe je heet, waarom je hier komt, welke problemen je hebt... zijn vragen die niemand je zal stellen. Kom maar mee.’

Hannes volgde de pater door de refter. Via een keldertrap in de hoek kwamen ze in een achterkeuken, waar een ontstellend dikke man glimmend van tevredenheid aan het werk

was. Een ogenblik later stonden ze in de tuin: netjes onderhouden wegeltjes kronkelden er door een wildernis van struiken en bloemen in hun hoogzomerse triomf. De jongelui die Hannes daarstraks gezien had stonden opgewonden met hun pennemessen in een op de grond getekende landkaart te gooien. In een prieeltje zat een meisje met een Japans uiterlijk te breien.

‘Wat kost een verblijf hier?’ vroeg Hannes.

De pater glimlachte. ‘In principe niets. Wij hebben enkele donateurs. Maar we leven ook erg simpel. Aarde, lucht, water en vuur zijn de dominanten hier.’ Hij was Hannes voorgelopen tot bij het gebouw met de rokende schoorsteen. De deur stond open. In het halfdonker brandde een haardvuur. ‘Dit is de oude bakkerij,’ verklaarde hij zacht. ‘Daarbinnen wordt nooit gesproken. De haard brandt altijd. Wie bij het vuur zit, is nooit totaal eenzaam.’

Onder een sneeuwbes links van hen begon een klokken alarmerend te tokken. Van overal schoten de kuikens toe. ‘Ik zou hier graag enkele dagen logeren,’ zei Hannes. ‘Ik ben journalist...’

De pater keek hem eensklaps vol argwaan aan. ‘Wij schuwen elke vorm van publiciteit. Er is hier trouwens niets sensationeels te beleven of te horen.’

Hannes schudde verdrietig het hoofd. ‘Mijn verblijf hier zou niets met mijn werk te maken hebben.’

‘Kom mee,’ zei de pater. Hij liep Hannes voor naar een deur die van onderen zwaar aangevreten was door vocht en schimmels. ‘Dit was vroeger het koetshuis,’ verklaarde hij, terwijl hij de deur openrukte. ‘Het kamertje van de koetsier is vrij.’ Hij liep met grote schreden door de donkere ruimte, trok aan een grendel, en duwde een grote poort open. De scharnieren kraakten oorverdovend. Enkele verblindend witte sierduiven vlogen op van het binnenplein. De pater wees naar iets dat het midden hield tussen een trap en een ladder. ‘Het bed is gedekt. Wij eten om acht uur. Tot straks!’

Hannes liep aarzelend naar de trap. De treden waren diep

uitgesleten, er lag vogeldrek op. Moeizaam trok hij zich op aan de gladde leuning. Het overloopje was niet eens een meter breed. De kamer leek eerder op een duivenhok. Hij draaide het eivormige krukje om en duwde de deur open. Verrast bleef hij staan. Het vertrekje leek wel thuis te horen in een andere dimensie: de zon joeg een platina licht door het open raam, links stond een ijzeren ledikant met een geelkoperen crucifix erboven, rechts stonden een kerkstoel en een tafeltje met een vuurrode gloxinia erop, voor zijn voeten lag een uitgerafeld karpetje dat ooit blauw moest geweest zijn. Het plankier onder zijn voeten kripte. Hij trok de deur dicht en ging op de kerkstoel zitten. Van de ene kerkstoel naar de andere, dacht hij wrang. Hij voelde het zweet over zijn borst sijpelen en trok zijn jas uit. Voordat hij de jas op op het bed gooide, haalde hij zijn portefeuille uit de binnenzak. De drie brieven die erin zaten waren verfomfaaid en vochtig. Zorgvuldig streek hij ze glad op het tafeltje. De adressen leken wel door een kalligraaf geschreven... Pas toen hij de tranen op zijn hemd zag druppen, besepte hij dat hij schreide. Het was vier jaar geleden, dat het nog gebeurd was.

3.

Het was zeven uur toen hij wakker werd. De fles jenever en de halve fles cognac van de voorbije nacht hadden dan toch hun uitwerking niet totaal gemist. De zonnestralen schoten nu aan zijn kamer voorbij. Het geraas van wagens op de Boudewijnautosnelweg en het getjok van boten op het Albertkanaal klonken bijna vredig. Op zijn borst lagen de brieven. Hij haalde diep adem en opende de eerste...

Rostal, 20 juli 1983

Pa,

Ditmaal heb ik geboft! Het is hier fantastisch! Toen Reg en ik verleden maandag in Herentals uit de trein stapten, stond Koenraad Huygen, de assistent van professor Colemont, ons op te wachten. Hij bracht ons met zijn jeep naar het tentenkamp in Rostal. We werden entoesiast verwelkomd door misschien wel zeventig amateur- en aspirant-archeologen. Ze komen van overal: uit Limburg, Brabant, Oost- en West-Vlaanderen, én Nederland zelfs. Het kamp is opgeslagen in de buurt van de ruïnes van een oude priorij. In de namiddag van dezelfde dag reeds stonden wij (behalve de meisjes dan) met ontbloot bovenlijf sleuven te graven in de siertuin van een villa in het dorp. Die villa is onlangs de eigendom geworden van de eigenaar van een aantal regionale warenhuizen. De man is een mecenas, anders zou hij zijn gazon en zijn bloemenperken niet laten verwoesten. Eén sierboom, een trompetboom, moesten we laten staan. Nu hopen we maar dat de vondst van de eeuw zich niet precies daaronder bevindt. Gisteravond zijn Reg en ik zonnebrandolie gaan kopen bij de apotheker. Onze ruggen zagen paarsrood. Aan het kapelletje van de Sint-Lambertusheide was een ganse familie aan het lindebloesems plukken. Wij hebben flink geholpen. Vandaag was de aardappelpuree aangebrand. We hadden echter zulke honger, dat niemand een aanmerking maakte. Reg en ik gaan dadelijk weer naar de Sint-Lambertusheide.

Die lindebloesemplukkers durven niet in de bomen kruipen. Ik reken er stellig op dat je in de eerste week van augustus - dan heb je toch vakantie, nietwaar? - eens naar hier komt. Voor je 'Toeristische Reisgids voor de Kempen' kun je Rostal trouwens onmogelijk links laten liggen. Overwerk je intussen in 's hemelsnaam niet!

Veel liefs!

Helge.

Hannes vouwde de brief weer op. Hij was inderdaad van zins geweest tijdens de eerste week van augustus de 'Pallierterlandroute' te verkennen. 's Avonds had hij dan telkens met Helge kunnen samenzijn. Hij had zich voorgenomen de jongen eens extra te verwennen. De tweede brief was iets langer...

Rostal, 24 juli 1983

Pa,

Vandaag had ik een brief van je verwacht. Maar je zult het wel weer te druk gehad hebben, zeker? Ik las in 'De Morgenster' je artikel over de 'zure regens'. Professor Colemont vond het ook goed, hij was het gloeiend met je eens. Intussen kennen onze opgravingen een zeer succesrijk verloop. Gisteren wemelde het hier van de journalisten. Eén van hen, ook zo een doorzetter, deed me sterk aan jou denken. Enfin, voor de ernstige kranten zal deze kluit wel niet vet genoeg zijn... Je weet dat Rostal ooit een belangrijke Romeinse nederzetting was. Reeds vroeger werden hier de resten van een tempelcomplex, een badgebouw, een pottenbakkerij, een limonietverwerkingsbedrijf, waterputten en afvalkuilen blootgelegd. Nu zitten we in het midden van de eigenlijke vicus, waardoor een prachtige weg loopt. Vanochtend ben ik van delver tot tekenaar gepromoveerd. Ik werk nu met een lintmeter, kleurpotloden en papier. Ik heb Reg voorgesteld af en toe mijn plaats in te nemen, maar hij is een koortsachtige schatgraver: hij is ervan overtuigd vandaag of morgen een

gouden beeld van Mercurius te vinden... Gisteravond zijn Reg en ik bij die lindenbloesemplukkers op bezoek geweest. Die mensen wonen in een oud cafeetje vlakbij de Nete. Speciaal voor ons had de moeder appelbeignets gebakken. Reg at er zoveel van dat hij vannacht bijna krepeerde van de buikpijn. Ik geloof dat er ook nog wat anders met hem aan de hand is... Ze hebben daar drie mooie dochters. Eén van hen, Hilderose, is het mooiste meisje van de wereld, zegt hij. Ons zondagsmaal bestond uit goelasj met roggebrood. De kokkin is wat te gul geweest met de specerijen, want bijna iedereen is nu op zoek naar lafenis in het dorpscentrum. Reg en ik gaan zwemmen in het Albertkanaal. Ze hebben nu ook ontdekt dat ik mijn gitaar bij me heb. Vanavond wordt er een vuur aangelegd, en dan moet ik zingen. Nog achtmaal slapen, en dan kom je dus naar hier... hoop ik. Er is hier een restaurant met een zeer appetijtelijke spijskaart: kip met slierasperges, gebraden duif met erwten en aspergepunten, konijn met ajuin, fazant met witlof en abdijbier... Ik hoop dat het water je nu in de mond komt.

Tot binnenkort!

Helge.

Hannes schudde zacht het hoofd. Gelukkig zond ik hem die duizend frank, dacht hij. Wat zou Helge toen gegeten hebben? Konijn wellicht... In zijn brieven vanuit de kostschool vermeldde hij meermaals dat hij trek had in konijn... zoals zijn mama dat placht te bereiden, en dat was met ajuin. De derde brief was waarschijnlijk in het halfduister geschreven, want het handschrift was abnormaal groot en de letters leken op glijbaantjes te zitten.

Rostal, 27 juli 1983

Pa,

Telkens als de postbode geweest is, word ik door de anderen medelijdend gadeslagen. Als jij niet spoedig wat van je laat horen, gaan ze me hier behandelen als een verlaten

weeskind. Oorspronkelijk was ik van zins pas morgen te schrijven, maar daarjuist schoot het me te binnen dat je mijn brief dan misschien niet meer ontvangt vóór het weekeinde. Professor Colemont en zijn assistent schijnen zeer tevreden te zijn over mij. Gisteren werd ik publiekelijk geprezen. Ik blijk een geboren registrator te zijn. Nu hoop ik maar dat ze daar over enkele maanden in Leuven ook zo over denken. De avond rond het kampvuur verleden zondag werd ook een meevaller. Nog nooit heb ik zoveel succes gehad met mijn liedjes. Hilderose, Sigrid en Doris - je weet wel: de lindebloesempluksters - waren ook aanwezig. Reg en ik hebben hen naar huis gebracht. Op de brug over de Nete werden we lastiggevallen door een bende motorrijders: jonge snoeshanen met tatoeagefiguren op de ontblote borst. Toen één van die knullen op me inreed, kon ik me meester maken van zijn helm. Dat onding heb ik dan maar in het water gegooid. Omdat de bestuurders van enkele opgehouden auto's toen begonnen te toeteren, maakten de gemotorizeerde helden zich uit de voeten. Vooral Sigrid lijkt mij een merkwaardig meisje. Ze studeert voor onderwijzeres in Herentals. Maar ik ben niet verliefd, hoor. Wees maar gerust. Zie je mij elke week al naar Rostal trekken om daar te gaan vrijen? Echt geboeid word ik alleen maar door de sporen die de Romeinen hier achterlieten. Weet je dat het hier in het dorp bijna als een statussymbool geldt dat op de schoorsteenmantel of op het buffet het een of ander relict van de Romeinen prijkt? Reg legde daarstraks een blauw glazen flesje bloot. Professor Colemont zei dat het een tranenflesje was. Ik verwacht je ten stelligste in de loop van toekomstige maandag. Overdag zit ik in de vicus, 's avonds blijf ik dan wel in het kamp. Afgesproken?

Je zoon,
Helge.

‘In Rostal hebben tweeëndertig jongelui een motorrijwiel,’ had de kommandant van de rijkswacht gezegd. ‘Elk van hen

hebben we verhoord, afzonderlijk. Niemand was bij dat incident op de Netebrug betrokken. De dochters van Dirk Vanroy hadden trouwens niemand herkend. In de Kempen hoor je nog zelden van motorrijdersbenden. De prokureur des Konings van Turnhout heeft de delikten van dergelijke belhamels steeds voorbeeldig bestraft.’ Hannes stak de brieven weer in zijn portefeuille. Op dat ogenblik werd in de tuin een bel geluid. Waarschijnlijk werd het avondmaal opgediend. Huiverend richtte hij zich op. Hij had geen honger. ‘Wie bij het vuur zit, is nooit totaal eenzaam,’ had pater Willem gezegd. Hannes besloot naar de oude bakkerij te gaan.

4.

Buiten leek het wel of de zon onder zijn schedel poogde te kijken. Gouden meeuwen vlogen westwaarts. In de weldadig donkere en koele bakkerij hing de geur van hars. Bij het vuur stonden twee zitbanken en vijf oude fauteuils. Op een stapel houtblokken lag een strohoed. Hannes ging op een bank zitten en staarde in de vlammen. Ik had aan de hoofdredakteur moeten vragen of hij niet enkele reisreportages kon gebruiken, dacht hij. Naar Groenland had ik moeten reizen, of naar Rhodos... Hij stak een sigaret op, maar gooide ze onmiddellijk in het vuur. Met afschuw dacht hij aan zijn 'Toeristische Reisgids voor de Kempen'. Heel de lente had hij 's avonds en 's nacht zitten te laboreren aan een algemeen beeld van de streek: situering, historie, kunst en cultuur, fauna en flora, gastronomische specialiteiten, ambacht en industrie, sport en ontspanningsleven... Kilo's boeken, brochures en folders had hij verzameld en doorgenomen. Hoe had hij zich verheugd op zijn vakantie, wanneer hij de toeristische autoroutes zou verkennen, de abdijen en begijnhoven en musea zou bezoeken, in de provinciestedjes zou rondkuieren, misschien een huifkartocht zou maken... In september moest het werk klaar zijn. Dan zou hem ook het honorarium uitgekeerd worden. Met dat geld wilde hij een tweedehandse wagen kopen voor Helge. Dan kon hij van de universiteit naar huis komen als hem dat beliefdde... Iemand kuchte zacht achter zijn rug. Hannes draaide zich om en zag pater Willem in de deuropening staan. De pater knikte glimlachend en maakte met de hand een wenkend gebaar. Hannes stond op en liep op zijn gastheer toe. 'De tafel staat gedekt,' zei pater Willem. 'De spekkoecken van broeder Joost zijn heerlijk.'

'Ik heb geen honger,' stamelde Hannes.

'Voel eens hoe zacht,' zei de pater, terwijl hij met de hand over de tak van een fluweelboom streek.

Hannes deed het. 'Ja,' beaamde hij. 'Het is geleden van gistermiddag dat ik nog wat at. Het was een sandwich met rook-

vlees.’ Hij haalde diep adem. ‘Het voedsel ligt nog op mijn maag.’

De pater haalde een pijp te voorschijn en begon ze te stoppen. ‘Eigen gewin,’ zei hij, terwijl hij op zijn tabaksbuil klopte.

‘Ik at die sandwich tijdens het rouwmaal na de begrafenis van mijn zoon.’

De pater zoog heftig aan zijn pijp. ‘Denk niet dat het mij onberoerd laat,’ zei hij, ‘maar het is een ongeschreven wet in “Arcadia” dat er geen vragen gesteld worden.’

Hannes greep weer naar de tak van de fluweelboom. ‘Helge was achttien jaar oud. Na de vakantie zou hij archeologie gaan studeren.’ Hij schudde het hoofd en snuifte. ‘Ik beseft het nog niet ten volle. Elk ogenblik hoop ik te ontwaken uit deze nachtmerrie... Overmorgen zal het veertien dagen geleden zijn dat ik op de redactie van de krant opgebeld werd door professor Colemont. Toen lag Helge reeds in het academisch ziekenhuis te Leuven. Verleden zondag stierf hij, zonder nog tot het bewustzijn gekomen te zijn.’

Pater Willem verborg zijn pijp in zijn handpalm. ‘Dat is een zwaar kruis,’ zei hij. ‘Ik hoop dat je het niet alleen moet dragen...’

Hannes keek naar de kruinen van enkele oude eiken in de verte: de zon joeg er een smaragden gloed door. ‘Inge, mijn vrouw, kwam vier jaar geleden om in een auto-ongeval. We hadden maar één kind.’

‘Ik wilde dat ik je kon helpen,’ zei de pater zacht. ‘In “Arcadia” zijn al velen tot rust gekomen. Hier werkt één dag soms zo heilzaam als elders een heel jaar.’

‘Zoals de zaken zich nu voordoen, kom ik in geen honderd jaar tot rust,’ mompelde Hannes bitter. ‘Ik vermoed dat mijn jongen in koelen bloede... vermoord werd. Op zaterdag, 30 juli, laat in de avond, werd hij door een wandelend paartje levenloos aangetroffen langs de Kapelletjesweg in Rostal...’

Pater Willem knikte. ‘Daar heb ik van gehoord. In de krant

stond dat de jongen wellicht het slachtoffer was van een vluchtmisdrijf...'

'Ik denk dat iemand hem de schedel heeft ingeslagen,' zei Hannes wrang. 'De professor die de... autopsie uitvoerde, sprak van een klein, bot voorwerp. Welk klein, bot voorwerp dat vastzit aan een auto, kan iemand dodelijk aan het achterhoofd verwonden? Nochtans heeft de gerechtelijke politie de zaak blijkbaar al geklasseerd. Ik begrijp dat niet...'

'En toch heeft onze gerechtelijke politie de naam doorgaans nogal efficiënt te werken,' opperde pater Willem voorzichtig. 'De rijkswachtkommandant van Koolaarde schepte mij daarstraks af met enkele plompe dooddoeners.'

De pater zoog weer aan zijn pijp. 'Het was warm vandaag.' Hannes snoof en grimlachte. 'Dat is geen reden om de tragedie van een ander te minimalizeren.' Hij stak een sigaret op. 'Ik weet nu dat ik geen rust zal vinden voordat ik de waarheid ken. Bij de krant ben ik gekend om mijn nauwgezetheid: nooit schreef ik iets waarvan ik niet tot in de details op de hoogte was. Als ik aan iets twijfel, maakt een vreemde koorts zich van me meester.'

Pater Willem glimlachte weemoedig. 'Dan ben je wellicht een knap journalist, maar geen gelukkig mens.'

'Ik heb mezelf niet gemaakt.'

'Dat hebben we geen van allen, maar we hebben onszelf - gedeeltelijk althans - wèl gevormd. Je mag hier vanzelfsprekend logeren zolang je... koorts aanhoudt. Iedereen die hier verblijft, zal je graag helpen.' Op dat ogenblik kwam het meisje met het Japanse uiterlijk hun richting uit. 'Mag ik je even voorstellen aan Jasmine...'

De pater nam hem bij de elleboog en trok hem mee. 'Jasmine, dit is Hannes. Hij komt hier enkele dagen van de gezonde lucht genieten.'

Bedremmeld drukte Hannes de hand van het meisje.

'Tot straks,' zei de pater, terwijl hij de tuin inliep.

'Jasmine is geen Japanse naam,' zei Hannes, een beetje bot. Het meisje glimlachte. 'Mijn vader is een Belg.' Zonder verder met hem rekening te houden ging ze de bakkerij binnen.

5.

Totaal versuft werd Hannes wakker. Hij hoorde het geluid van een zeis die gewet werd. De zon joeg een bovenaardse gloed in de gloxinia op het tafeltje. Het contrast met de troebelheid in zijn binnenste was te groot. Hij moest en zou iets, neen... alles ophelderen. In geheimzinnige omstandigheden om het leven gekomen... Helge verdiende het niet, en hijzelf kon er niet mee leven. Met afschuw keek hij naar zijn verformfaaid kolbertkostuum op de bidstoel. Omdat hij bang was geweest voor dit ontwaken, had hij zijn valies in de wagen laten liggen. Hij was een heel klein beetje tevreden over zichzelf: gisteren was de kans veel groter geweest dat hij nu zou ontwaakt zijn in een bordeel in plaats van in een soort van retraitehuis. Toen hij vijf minuten later het koetshuis verliet, zag hij dat de jongemannen in de tuin aan het werk waren. Eén van hen, een atletische figuur met verwarde blonde krulharen tot op de schouders, riep: 'Hallo, Hannes!' Hannes was zo verrast dat hij alleen maar de arm opstak. 'Ik ben Erwin!' riep de jongeman hem na. Bij de welput stond de korpulente broeder Joost sla schoon te maken. 'Goeie morgen, Hannes!' zei hij opgewekt. 'Wasgerie vind je op de gootsteen in de achterkeuken. De koffie staat in de termosfles en ik heb een paar krentenboterhams voor je gesmeerd.' Verbouwereerd stamelde Hannes: 'Dank je.' De hartelijkheid waarop hij onthaald werd, was zo overrompelend dat hij niet wist waar hij het had. Als een automaat verfriste hij zich, dronk hij koffie en at hij krentenbrood. Duizelig van dankbaarheid haalde hij zijn valies, kleepte hij zich om, waste hij zijn tanden en schoor hij zich. Doordat hij zich met een waanzinnige verbetering op zijn werk had gegooid, had hij na de dood van Inge al zijn vrienden verloren. De kollega's bij de krant waren als de dood voor zijn keiharde ernst. De burens in Antwerpen waren weer vreemden geworden. En familiebanden had hij nooit kunnen onderhouden. Toen hij een kwartier later naar zijn wagen liep,

riep iemand: ‘Schitterend weertje, nietwaar meneer?’

Het was de kelner, die op het terras van de herberg met een melkkan de geraniums stond te gieten. Als antwoord stak Hannes zijn duim op. In een flits zag hij dat de herberg ‘De Vlierboom’ heette. In de volvo hing de lauwe geur van bezond similieder. De weg van Rabesdijk naar Rostal liep over twee beekjes en pijlde dan kilometerslang door de dennenbossen. Het dorp glooide zichtbaar naar de Nete toe. Rond het mooi beplante Frankische marktplein heerste de veelkleurige drukte van een zomerse zaterdagvoormiddag. Vlakbij de Nete waren twee cafés: een nieuw en een oud. Het eerste heette ‘De Draaibrug’, het tweede ‘De Sjappies’. Hannes parkeerde zijn wagen voor de deur van het oud café. Aan de rand van het laagstaande water van de Nete zochten twee knobbelzwanen voedsel tussen gele waterkers en pijlkruid. Wat verder trokken twee jongens hun kano's op het droge. Hannes duwde de deur van het café open. De flauwe geur van gekookte bloemkool of venkel deed hem naar zijn sigaretten grijpen. Het interieur van het gelagzaaltje was zeker in geen kwarteeuw veranderd. Achter de tapkast stond een deur open. ‘Ik kom!’ riep een vrouwenstem. Tegen de muur achter de vulhaard hingen vier bestofte plastic zegepalmen, op de schoorsteenmantel stonden verscheidene glimmende bekers. Hij keek onbehaaglijk naar de grote zweetvlekken die zich in zijn blauw shirt aftekenden.

‘Wat mag het zijn?’ vroeg een onvriendelijke stem achter de tapkast.

Hannes keek de verlepte schoonheid onthutst aan. ‘Tee... Lindebloesemtee,’ stotterde hij.

De vrouw streek met beide wijsvingers over de wallen onder haar ogen. ‘We hebben alleen maar Engelse tee.’

‘Maar...’ Hij duwde zijn sigaret uit in een asbak op de tapkast. ‘Jullie waren het toch die in juli lindebloesems plukten op de Sint-Lambertusheide?’

‘Ja... ja...’ zei de vrouw glimlachend, terwijl ze een beetje potsierlijk koket met haar lange zwarte haren schudde. ‘Dat

betekent echter nog niet dat we in het café de Kempense tee van grootmoeder schenken. Bij mijn weten ben jij zelfs de eerste die er hier naar vraagt.’ Ze nam een sigaret uit een pakje op de tapkast en stak ze op. ‘Wij plukken elk jaar lindebloesems voor een broer van mijn man, die in Turnhout groothandel drijft in dieet- en natuurvoeding. Mijn man zit op dit ogenblik ergens langs de Nete moerasspirea te plukken...’

Hannes trok zijn portefeuille uit zijn achterzak en haalde er een bidprentje uit. Weemoedig keek hij naar het heidelandchap dat er van voren opstond. ‘Eigenlijk kwam ik langs om je dit te geven.’ Hij legde het prentje vóór de vrouw op de tapkast.

Nieuwsgierig duwde ze het open. ‘Helge Orban...’ las ze luidop. Ze keek verrast op. ‘Ach, meneer, nu begrijp ik het... Hij leek sprekend op jou... Hoe afschuwelijk, nietwaar? We waren er allemaal erg van onder de indruk. Die vriend van hem, Reg de Valk, is hier verleden zaterdag nog geweest... De politie is de meisjes tweemaal een verhoor komen afnemen... Weten ze nu al wat meer?’

‘Ze schijnen ervan overtuigd te zijn dat het een ongeval was...’

De vrouw trok zwaar aan haar sigaret. ‘Wel, meneer, dat hebben mijn man en ik dadelijk gezegd. Wie zou zo een prachtkerel als Helge nu kwaad willen doen hebben? We zijn hier in de Kempen... Bij mijn weten is in Rostal nooit iemand moedwillig... om het leven gebracht.’

‘Kun je mij misschien de Kapelletjesweg aanwijzen? Ik zou die plaats toch weleens willen zien...’

De vrouw draaide zich om. ‘Sigrid!’ riep ze in de richting van de openstaande deur. ‘Sigrid!’

Een ogenblik later verscheen een verbijsterend knap meisje in de deuropening. Ze hield een opgerolde magazine in de hand. ‘Wat is er?’

‘Meneer is de vader van Helge,’ zei de vrouw. ‘Hij zou de plaats willen zien waar zijn zoon verongelukte.’

Het meisje liep om de hoek van de tapkast, gooide haar magazine op een tafeltje, en drukte Hannes de hand. ‘Aangenaam, meneer. Ik ben Sigrid...’

‘Helge heeft over jou geschreven,’ zei Hannes verward. Nooit had hij een meisje met zulke zwarte haren en zulke donkere ogen gezien.

‘Sigrid studeert voor onderwijzeres,’ meende de moeder te moeten verduidelijken. ‘Zij zal je graag de weg wijzen.’

6.

Tot zijn verbazing moest Hannes weer in de richting van Rabesdijk rijden, maar dan langs een binnenweg. Omdat het meisje zweeg, vroeg hij wat de betekenis was van de herbergnaam ‘De Sjappies’.

‘De wijk langs de Nete wordt zo sinds mensenheugenis genoemd,’ zei ze. ‘Vroeger woonden daar waarschijnlijk de sjappietouwers van het dorp, dus de mensen zonder manieren of beschaving... Jij bent journalist, nietwaar?’

Hij knikte. ‘Helge bleek nogal op je gesteld te zijn...’

‘Wij konden goed opschieten met elkaar.’

‘Niet meer dan dat?’

Ze keek hem onderzoekend aan. ‘Zéér goed.’

‘Wanneer zag je hem voor het laatst?’

‘De bewuste zaterdagavond, om halfnegen. Zijn vriend Reg, mijn zusters en ik zijn toen naar de “Lilith” gegaan. Hij had er geen zin in om ons te vergezellen. “Ik wandel nog eens tot op de Sint-Lambertusheide,” zei hij.’

‘De “Lilith”?’

‘Dat is een dancing op de weg naar Poelre.’

‘Toch eigenaardig... Als ik bedenk dat jullie zo goed met elkaar overweg konden.’

Weer keek ze hem vorsend aan. ‘Je weet toch dat hij niet kon dansen. En ik ben er dol op. Mijn zusters noemden hem de Filozoof.’ Ze stak haar vinger tot tegen de voorruit. ‘Hier is de Kapelletjesweg.’

Hannes vertrapte, Links van de smalle asfaltweg lag een maïsveld en daarachter doemde een reusachtig eikenbos op, rechts golfdend stuifduinen met brem en vliegden en berken en sporkebomen op hun ruggen over de heide. Elektriciteits- of verlichtingspalen waren er niet. In de verte stond een troep reusachtige linden.

‘Ginder staat zeker het kapelletje van de Sint-Lambertusheide,’ zei hij zacht.

Sigrid knikte. ‘Hier! Hier was het...’ stootte ze uit.

Hannes duwde de rempedaal in. ‘Waar precies?’

Sigrid stapte uit. ‘Daar...’

Hij sprong ook uit de wagen en volgde haar. Tussen het maisveld en de weg stonden vogelkersen, lijsterbessen en ratelpopulieren; braamstruiken groeiden tot op het asfalt. Hij ging naast haar staan. De krijttekening was nog vaag zichtbaar. ‘Wie tekende... de plaats af?’

Het meisje haalde de schouders op. ‘Lambert Prinsen en Miranda Valkeniers vonden hem. Terwijl Lambert hier bleef, is Miranda de hulpdienst gaan opbellen. De rijkswacht werd dan ook verwittigd...’

Hannes speurde links en rechts de weg af. Hij baande zich een weg door het struikgewas. Nergens vond hij iets abnormaals. Toen hij weer bij Sigrid kwam, stond ze braambessen te eten. ‘Wanneer vernam jij wat er gebeurd was?’

Sigrid veegde haar lippen af. ‘Rostal is maar een dorp. 's Anderendaags praatte iedereen erover. Weet je dat de jongens van het tentenkamp alle wagens van de gemeente geïnspekteerd hebben, op zoek naar deuken?’

‘Wat denken ze in Rostal, dat er gebeurd is?’

Sigrid zuchtte. ‘Er kan zoveel gebeurd zijn... Het was zaterdagavond. Dan hebben vele autobestuurders wat te veel gedronken. Er is hier geen straatverlichting... Helge liep rechts van de weg, tegen de struiken. Misschien bukte hij zich om een veter weer vast te knopen... Een autospiegel of de stuurstang van een motorfiets kunnen in zulk geval iemand fataal raken.’

‘Heb jij dat gevonden?’ smaalde Hannes.

Ze haalde de schouders op. ‘Iedereen die zich Helges lot aantrok, had zo zijn theorie. Weet je dat Reg de Valk bijna een ganze week het dorp op stelten gezet heeft? Velen dachten dat hij een detective was.’

‘Reg was een goede vriend,’ zei Hannes zacht. ‘Hij is er nog steeds van ondersteboven. Wordt het wat tussen jouw zuster en hem?’

Sigrid trok een potsierlijk gezicht. ‘Hilderose heeft al zoveel jongens opgevrijd... Ik geloof dat de enige afspraak tussen

haar en Reg is dat ze elkaar geregeld zullen schrijven.’

‘Was er een kans dat het tussen jou en Helge tot iets ernstigs zou zijn gekomen?’

Er vonkte iets brutaals in haar zwarte ogen. ‘Ik begrijp maar niet waarom oudere mensen altijd weer naar iets ernstigs zoeken in de omgang van een meisje met een jongen of andersom. Vroeger, ja, toen de voorbehoedsmiddelen taboe waren, kon zulke omgang misschien zorgen baren bij... skrupuleuze lui, maar nu...’

‘Helge was dus maar een vriendje in de rij?’

Sigrid perste haar lippen op elkaar en snoof wanhopig. ‘Dat was hij precies niet! Hij was anders dan de anderen.’

Hannes zag dat haar ogen vochtig werden. ‘Hoe was hij anders?’ prevelde hij, terwijl hij van haar wegkeek.

‘Als je het dan toch wilt weten...’ zei ze schor. ‘Hij was... onverdorven. Hij wist niet eens hoe hij moest vrijen. En wat hij vertelde, klonk verbazingwekkend oprecht en soms belachelijk idealistisch.’

‘Heb jij hem leren vrijen?’ vroeg Hannes moeilijk.

‘Ik ben geen hoer!’ zei ze scherp. ‘Alhoewel zelfs mijn moeder dat dacht, toen Helge mij dit gegeven had.’ Haar vingers tastten naar haar halskettinkje. Ze toonde hem het zilveren plaatje dat eraan hing. ‘Helge’ stond erop, in sierlijke letters. ‘Als je wilt, krijg je het...’

Hannes schudde het hoofd. Dat had Helge dus met die duizend frank gedaan...

‘Herkende je echt niemand van de motorrijders die jullie die zondagavond lastigvielen?’

‘Niemand!’ zei Sigrid beslist. ‘Vergeet niet dat het donker was. Bovendien kun je een gehelmde motorrijder toch al moeilijk herkennen. De kerel wiens helm Helge afrukte en in de Nete gooide, had ik zéker nog nooit gezien.’

‘Ik neem aan dat je zusters mij niet méér kunnen vertellen,’ mompelde hij.

Sigrid streek met beide handen haar haren naar achteren.

‘Zij kunnen je misschien verklaren waarom ze Helge de Filozoof noemden...’

‘Waar kan ik de jongelui treffen, die mijn zoon vonden?’

‘Ja... Lambert Prinsen woont op het gehucht Hulstdonk en Miranda Valkeniers woont aan de Eikenschansstraat. Wacht even... Lambert is een goede voetballer, en morgen speelt F.C. Rostal een thuiswedstrijd. En Miranda is de bibliothekaresse van de gemeente; haar vind je morgenochtend in de oude pastorie.’

‘Ken je hen goed?’

‘Niet bijzonder. Ze zijn enkele jaren ouder dan ik.’

Hij liep terug naar zijn wagen en opende het portier voor haar. ‘Herinner je je nog wat Helge zei toen hij afscheid nam van jullie?’

Ze fronste even het voorhoofd. ‘Tot mijn zusters zei hij: “Ik ga wat filozoferen op de heide.” Dan wendde hij zich tot mij met de woorden: “Morgen stel ik je voor aan mijn vader.” Hij draaide zich nog eenmaal om en riep in de richting van Reg: “Maak me niet wakker straks!” Meer kan ik me niet herinneren...’

Raar te moede kroop Hannes achter het stuur. ‘Vertelde hij je wat over mij?’

Ze knikte. ‘Geregeld.’

‘Wat bijvoorbeeld?’

‘O...’ Ze tuitte haar lippen. ‘Hij was vooral fier op je. Zijns inziens was jij veruit de knapste Vlaamse journalist. En je was ooit de beste crawlslag-zwemmer van het land geweest. En je was ook een kraan in het huishouden...’

Haar opsomming greep hem aan, meer dan hem lief was. Hij zette bruusk de radio aan. Helge had altijd met hem gedweept, van kindsbeen af. Vaak had het hem ontroerd én een beetje ongerust gemaakt, nu deed het hem zwaar naar adem happen.

7.

Die middag at Hannes samen met de andere Arcadiërs. De plat du jour bestond uit een grote variëteit aan groenten en twee enorme verse roggebroden. De uit een aarden kruik geschonken appelwijn smaakte er heerlijk bij. Omdat hij de ogen van broeder Joost geregeld op zich voelde rusten, veinsde Hannes een buitensporige appetijt. De broeder glunderde en dat deed ook pater Willem. De vijf jongemannen bleken studenten aan de universiteit te zijn. Het waren wezen wier lot de pater zich van in hun prille jeugd had aangetrokken en die trouwens op zijn kosten studeerden. Onder hen was een kleine sproetige dikkerd, Wolfgang, die er met zijn gevatte zelfspot in slaagde zelfs een glimlach te ontlokken aan het ondoorgrondelijke gelaat van Jasmine. Na de maaltijd trokken de mannen naar het Albertkanaal om er te gaan zwemmen. ‘We gaan ons verdrinken,’ zei Wolfgang, ‘omdat we hier zo slecht behandeld worden.’ Pater Willems stak een pijp op en Jasmine begon te breien. ‘Zal ik je helpen bij de vaat?’ stelde Hannes aan broeder Joost voor.

De broeder lachte zijn ingezakte tandprotese bloot. ‘Dat zou ik als een belediging beschouwen, Hannes. Geniet maar van je vakantie.’ Hij stond op en begon af te ruimen.

‘Het eten en de warmte hebben me slaperig gemaakt,’ zei pater Willem. ‘Ik denk dat ik een dutje ga doen.’ Hij stond op en ging naar de keuken.

Hannes wist niet goed wat te doen. Kon hij Jasmine zo maar alleen laten zitten? ‘Wat ben je aan het breien?’ vroeg hij voorzichtig.

‘Niets,’ antwoordde ze.

Verbluft keek Hannes naar het kluwen lichtgele sajet, de op- en neergaande priemen tussen haar fijne vingers, het raadselachtige breigoed... ‘Waarom mag ik het niet weten?’ vroeg hij bezwaard.

Ze keek hem met haar zwarte ogen verwonderd aan. ‘Ik ben inderdaad niets speciaals aan het breien.’ Ze hief de lap

op. ‘Breien maakt me rustig. Het was geleden van in mijn jeugd dat ik het nog deed.’

Hij knikte opgelucht en stak een sigaret op. ‘Roken maakt mij rustig.’

‘Zo heeft ieder zijn gebreken,’ zei ze.

‘Je bedoelt: zijn tics.’

‘Ja.’

‘Ben je gehuwd?’

Haar ogen vernauwden zichtbaar. ‘Je schendt de regels van “Arcadia”, Hannes.’

Geschrokken keek hij van haar weg. ‘Het spijt me. Ik wilde alleen maar wat met je konverseren.’ Hij stond op. ‘Ik bedoelde niets onhoeffelijks...’

‘Ik wilde je niet krenken,’ zei ze haastig. ‘Ga weer zitten... asjeblijft.’

Hannes nam weer plaats aan tafel. ‘Ik ben journalist. Het zal wel beroepsmissvorming zijn dat ik de mensen aldoor wil uithoren.’

‘Ik ben niet gehuwd,’ zei ze. ‘En ik ben hier al vier weken.’ Hannes glimlachte dankbaar. ‘Het is hier een ideaal vakantieoord...’

Ze begon eensklaps sneller te breien. ‘Ik ben hier niet met vakantie. Ik ben hier omdat ik bang ben.’

‘Bang?’ echode hij.

‘Zonder de studenten van pater Willem zou ik sterven van angst.’

‘Waarvoor... of voor wie ben je bang?’

Jasmine huiverde hoorbaar. ‘Ilse en Marleen zijn dood.’

‘Wie... waren Ilse en Marleen?’

‘Mijn beste vriendinnen.’

‘Mijn zoon is ook dood,’ zei hij somber.

Jasmine knikte. ‘Pater Willem bracht ons op de hoogte.’

‘Wat gebeurde er met jouw beste vriendinnen?’

‘Ze verdwenen spoorloos. Ilse verleden jaar in de zomer, Marleen dit jaar in de lente.’

‘Hoe weet je dat ze dood zijn?’

‘Ik voel het.’ Ze haalde huiverend adem. ‘Ik ben er zeker van.’

Ze moet een psychopate zijn, dacht Hannes. Beschouwde pater Willem zijn ‘Arcadia’ misschien ook als een alternatieve psychiatrische inrichting? ‘Misschien leven ze nog,’ zei hij domweg.

‘Dan zouden ze beslist contact met me gezocht hebben. Ik was hun beste vriendin.’

‘Weten ze wel dat je hier bent?’

‘Ze... weten waar mijn moeder woont. Pater Willem loopt elke week bij mijn moeder binnen.’

Hannes kon er geen kop of staart aan vinden. ‘Wat zou hun kunnen overkomen zijn?’

‘Ze hebben hen vermoord.’

‘Wie?’

‘Dat weet ik niet. Claude en Jacques Lanoye misschien...’

‘Wie zijn dat?’

‘Zij waren onze patroons.’

‘Welk werk verrichtten jullie dan wel?’

‘Wij waren onthaalhostesses, in dienst van de firma “Amreba”.’

‘“Amreba”?’

‘Ja... Amusement, recepties en banketten... De gebroeders Lanoye leiden een bureau dat artiesten tewerkstelt en recepties en banketten verzorgt.’

‘En waarom haten ze... jullie dan zo... dodelijk?’

‘Omdat wij voor hen niet meer wilden werken.’

‘Bedreigden ze jullie?’

‘Meermaals.’

‘Waarom ging je... of ga je dan niet naar de politie?’

Jasmine begon weer verbeten te breien. ‘Marleen ging naar de politie in het begin van de lente. Ze werd uitgelachen. Een week later verdween ze. Vooral de hoge pieten bij de politie doen vaak een beroep op “Amreba” voor het organiseren van hun festiviteiten.’

‘Kan pater Willem dan niets doen?’

‘Hij heeft een brief naar de minister van justitie geschreven... Maar de pater is al zo dikwijls schriftelijk in de bres gesprongen voor dupes en slachtoffers van alles en nog wat, zodat ze hem bij het ministerie beschouwen als een ongevaarlijke excentrieke moraalridder. Het zou mij trouwens niet verbazen mocht “Amreba” ook voor het ministerie van justitie geregeld het een en ander arrangeren.’

Hannes zocht weer een sigaret. ‘Het is wel niet precies mijn branche, maar als je wilt zal ik in de krant een artikel schrijven over die verdwijningen...’

‘Dat heb ik liever niet,’ zei Jasmine snel.

‘Waarom niet? Als zulk artikel in de krant verschijnt, worden gewoonlijk als bij toverslag alle politiemannen van het land hyperactief.’

‘Toch wil ik het niet,’ mompelde ze. ‘Ik zou me geen ogenblik meer veilig voelen.’

‘Ik hoef jouw naam toch niet te vermelden!’ drong hij teleurgesteld aan.

‘Het spijt me nu al dat ik je in vertrouwen nam,’ zei ze.

‘Ik begrijp de jonge mensen niet meer,’ zei hij schuddekoppend, terwijl hij opstond.

‘Ik ben in heel mijn leven alleen maar bang geweest voor mezelf.’

Jasmine glimlachte vaag. ‘Ik ben ten hoogste tien jaar jonger dan jij.’

‘Dan zou je al tweeëndertig jaar zijn,’ zei hij ongelovig.

‘Ik ben drieëndertig jaar.’

Hij slikte een compliment in, en liep de trap op die naar het binnenplein leidde.

8.

De rest van de namiddag bracht hij door op de dijk van het Albertkanaal. Het water rook doordringend naar teer en olie. Vrouwen, klaarblijkelijk uit de buurt, lagen te zonnen, terwijl hun kinderen ravotten. Op bijna indentieke afstanden van elkaar zaten vissers bij hun hengelroeden te suffen. Groepjes wielertoeristen sliertten in wervelingen van kleurrijke shirts en glimmend metaal voorbij. Speedboats en waterskiërs sneden door het wateroppervlak. Het leven ging verder, zonder Inge, zijn vrouw, zonder Helge, zijn zoon. De enige zin die dat leven nog had lag in de prangende vragen naar het hoe en waarom van Helges dood. Geen afleiding nu, geen vertedering, geen uitvlucht, geen afstompend altruïsme. Het 'Arcadia' van pater Willem was een toevluchtsoord voor sukkel en mislukkelingen. Wie zich hun lot aantrok was verloren: die mocht een kruis maken over de hardnekkigheid en de verblinding waarmee hij zijn al dan niet voorlopig doel najoeg. Rust zou hij zich slechts dan gunnen wanneer hij precies wist hoe Helge aan zijn eind gekomen was. Hij had zich veel te verwijten, veel te veel, maar iets althans wilde hij mordicus nog goedmaken. Niemand verdiende het te sterven zonder dat zijn naastbestaanden wisten hoe en misschien waarom het gebeurd was. Urenlang lag Hannes op zijn rug in het verdorde gras te piekeren over wat hem te doen stond. Aan tafel die avond hield hij zich minzaam afzijdig. Toen Jasmine broeder Joost prees voor de hutsepot, trad hij haar bij, maar hij at nauwelijks. Het was alsof de studenten en de pater aanvoelden dat hij zijn eigen plannen had, want wanneer de tafel afgeruimd was begonnen ze te kaarten en te schaken zonder hem iets te vragen. Jasmine zette zich weer aan haar zinloos breiwerk, zodat hij zich zonder bezwaar kon terugtrekken. Het was negen uur toen hij naar zijn volvo liep. Het terras van 'De Vlierboom' zat vol vrolijk taterende mensen. Hij moest behoorlijk manoeuvreren om een weg te vinden tussen de gepar-

keerde wagens. Nevel en donkerte wolkten langzaam op uit de dennenbossen langs de weg. De weg naar Poelre was een makadam die bijna tot aan de drempels van de huizen reikte. Aan de dancing 'Lilith' heerste een onvoorstelbare verkeerschaos. Op een veilige afstand parkeerde Hannes zijn wagen, vlak voor de deur van een oude werkmanswoning. Neen, dat was niets voor Helge geweest: de jongen verafschuwde dergelijke drukte; van kindsbeen af was hij een dromer, een dweper, een dichter geweest. Een beetje ongerust keek Hannes naar zijn kolbertkostuum, zijn wit hemd, zijn das... Met de handen in de broekzakken liep hij tussen de wagens naar het blokkendoosachtige gebouw met de schreeuwlelijke lichtreklame erop. Nog voor hij de deuropening bereikt had, voelde hij de vibraties van de lelijkste muziek aller tijden. Binnen verlichtten veelkleurige bliksemschichten de jongelui die door de duisternis wriemelden. Hij baande zich een weg tussen jongens die zich manmoedig stonden recht te houden aan een glas bier. Aan de tapkast zaten nog enkele mannen van zijn leeftijd, somberlingen die het een of ander knagend verdriet zaten weg te spoelen of die verteerd werden door begeerte. De vrouw achter de tapkast, die eruitzag alsof ze net een dansmaraton achter de rug had, schoof hem nors een glas bier toe. 'Hela! Meneer Orban!' riep plotseling een meisjesstem achter hem. Hannes draaide zich om en stond voor Sigrid. 'Ik zal je even voorstellen aan Hilderose en Doris,' zei ze, maar het volgende ogenblik werd ze reeds opgeëist om te dansen. Hannes keek haar geïntrigeerd na. Een meisje als zij moest wel aanbidders bij de vleet hebben. De jongen met wie ze danste leek wel uit de etalage van een klerenwinkel gestapt te zijn, hij zag overigens al even bleek als een etalagepop. Het bier deed zijn huig pijn. Hoe kwam een tent als deze aan de naam Lilith? Volgens het oude volksgeloof was Lilith de eerste vrouw van Adam. Bij de Babyloniërs gold ze als de godin van de storm. Waarschijnlijk was de naam afgekeken, ergens in Parijs of Amsterdam. Vroeger hadden de herbergen in de

Kempen authentieke en betekenisvolle namen gehad, vaak zelfs poëtische of burleske; nu getuigden die namen gewoon van de naïperij die alom schering en inslag was.

‘Dit is Hilderose, meneer Orban,’ zei Sigrid onverwacht naast hem. ‘En dit is Doris.’

Hannes kon zijn ogen niet geloven. Hilderose was al even blond als Sigrid zwart was, terwijl Doris vuurrood haar had. Overigens moesten de meisjes in bevalligheid voor hun zuster amper onderdoen. ‘Aangenaam,’ stamelde Hannes, terwijl hij de klamme handen drukte. ‘Mag ik jullie iets offreren?’

‘Een pater,’ zei Hilderose.

‘Een angelus,’ zei Doris.

Sigrid kon niets meer zeggen, want ze werd in de richting van de dansvloer getrokken door alweer een andere etalagepop.

‘Wie zijn die etalagepoppen?’ vroeg Hannes.

‘Welke etalagepoppen?’ echode Hilderose verbouwereerd.

‘De jongens die elkaar aflossen om met Sigrid te dansen...’

‘O dat zijn...’ Ze kon echter haar zin niet afmaken, want ze werd op haar beurt meegetroond door een van de somberlingen aan de tapkast.

‘Dat zijn Tom en Dick van de garage,’ vervolledigde Doris.

‘Van de garage?’

‘Wel... de garage “Renault”, in het dorp.’ Ze wilde een slok drinken van haar angelus, maar werd bij de arm in de richting van de dansvloer gerukt.

Toen Sigrid terugkwam, dronk ze in één teug het bier van Doris uit. ‘Zij heeft toch de tijd niet meer om ervan te drinken,’ verklaarde ze. ‘Als Glen van de burgemeester in de buurt is, heeft ze amper nog tijd om adem te halen.’ Het volgende ogenblik hing ze weer in de armen van een etalagepop.

Ze werd afgelost door Hilderose, die ‘Gezondheid!’ zei en van haar gloeiend bruine pater dronk. ‘Ernie van de sekretaris scharrelt met iedereen,’ vertrouwde ze Hannes toe. ‘Die gehuwde venten is het maar om één ding te doen,’

‘Waarom noemde je Helge de Filozoof?’ wilde Hannes weten.

Hilderose keek hem verbaasd aan. ‘Je weet toch dat hij altijd de mond volhad over Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Epicurus, Spinoza, Leibniz, Kant, Hegel, Fechner en tutti quanti?’

Hannes trok grote ogen. ‘Ik weet dat niet. Waarvoor studeer jij?’

‘Reisbureauhoudster,’ antwoordde ze trots.

Hannes stond zich nog af te vragen waar een toekomstige reisbureauhoudster al die hoogwaardige namen vandaan haalde, toen een van de somberlingen aan de tapkast haar alweer ten dans vroeg. In een flits zag hij dat Doris met haar partner naar buiten schuifelde. Mismoedig dronk hij zijn glas uit. Hoe een bezadigde jongen als Helge zich ooit had kunnen inlaten met lichthoofden als deze meisjes, zou hij wel nooit begrijpen. Toen Sigrid terugkeerde, vroeg hij haar zelf ten dans. Ze was nat van het zweet en haar ogen schitterden onnatuurlijk. ‘Had Helge inderdaad steeds de mond vol over filozofen?’ vroeg hij.

‘Hij praatte veel over de zin van het leven en over de dood,’ zei ze, ‘en telkens weer had hij het over het een of andere boek dat hij gelezen had.’ Onbeschaamd legde ze haar hand in zijn hals. ‘Weet je dat hij een gedicht voor me schreef?’ ‘Kun je me dat eens niet laten lezen?’ Het zweet brak hem nu ook uit.

‘Ik ken het van buiten,’ zei ze. ‘Luister...

De berken vervellen wit,
de masten verschilferen rood;
en als ik nu naast je zit,
zijn mijn woorden van lood.

Schijnbaar traag worden we oud,
maar ooit vind ik de steen der wijzen
en tover ik woorden van goud
die je mijn liefde dan bewijzen...’

‘Dat is niet slecht,’ zei hij moeilijk.

‘Het is wondermooi!’ riep ze. Ze draaide haar hoofd om.

‘Nu is Hilderose toch weg met Ernie van de sekretaris. Het spijt me, maar ik moet gaan...’ Ze duwde hem van zich af en spoedde zich naar de uitgang.

Hannes voelde zich voor schut gezet. Sigrids nonchalante en ongedurigheid ergerden hem eensklaps mateloos. Misnoegd zocht hij weer zijn plaats aan de tapkast. Toen hij echter zag dat ook de etalagepoppen als om strijd naar buiten drumden, besloot hij ook op te stappen. Moeizaam baande hij zich een weg door het geharrewar. De lauwe avondlucht rook naar hooi en hars. Toen hij meende uit de doolhof tussen de wagens geraakt te zijn, stond hij onverhoeds voor de etalagepoppen. Hij wilde hen voorbijlopen, maar ze versperden hem de weg. ‘Braadde je haring hier niet, meneer?’ vroeg de grootste.

‘Pardon?’ zei Hannes verbluft.

‘Geniepige hoerenjager!’ zei de ander.

‘Zijn jullie gek?’ stootte Hannes ontsteld uit.

‘Ja,’ siste de grootste, terwijl hij verraderlijk uithaalde.

De slag trof Hannes zwaar op de slaap. Hij wankelde en moest steun zoeken tegen een wagen. Het volgende ogenblik werden zijn benen onder zijn lijf weggeschopt. Hij raakte met zijn voorhoofd de motorkap en kwakte dan zwaar op het grind. De barbaarse trappen in zijn rug voelde hij niet meer.

9.

Toen hij een halfuur later 'Arcadia' bereikte, reed hij met de wagen tot op het binnenplein. De deur van de refter stond nog steeds open. Pater Willem en de studenten keken nauwelijks op van hun spel. Jasmine echter kon zich niet zo beheersen: met opengesperde ogen en vertwijfeld het hoofd schuddend staarde ze naar het bloed op zijn gelaat en op zijn hemd. Toen pater Willem haar ontzetting zag, legde hij zijn pijp op tafel en zei hij: 'Het is de regel in dit huis dat niemand uitgehoord wordt. Wij proberen ieders privacy volkomen te eerbiedigen. Dat belet echter niet dat iedereen hier te allen tijde een beroep mag doen op de hulp van de anderen.'

'Op de psychische én desnoods fysische hulp,' voegde Erwin eraan toe.

'Dank je,' zei Hannes ontroerd. 'Je hoeft je echter geen zorgen te maken. Ik ben domweg uitgegleden en gevallen.'

'Dat dacht ik al,' beaamde Wolfgang. 'Het ziet er niet naar uit dat Hannes zich door de eerste de beste laat ringeloren. Ik wed dat hij zeer lang moet nadenken om zich te herinneren wanneer hij ooit een boosaardige klap van een ander kreeg.'

Hannes knikte een beetje dwaas. Hij was de dikkerd dankbaar dat hij hem de gelegenheid bood zonder verdere uitleg naar zijn kamer te gaan. 'Slaap wel,' zei hij. Naast de waterput buiten stond een emmer water. Hij waste zijn gelaat en keek huiverend naar de sterren. Wat had hij vooralsnog bereikt? Hij wist nu dat de zusjes Vanroy aanbidders hadden, die niet met zich lieten sollen. Maar hoe had Helge die kerels ooit in de weg kunnen lopen? En toch... die etalagepoppen, Tom en Dick van de garage 'Renault', waren baldadige kerels, geweldenaars die beslist hun woede op om het even wie koelden. Met een beetje pech had hij nu dood kunnen zijn, net als Helge. Sigrid had hun zeker verteld wie hij was. Mochten ze iets met Helges dood te maken hebben

gehad, dan zouden ze zich wel gewacht hebben hem te brutalizeren. Eigenlijk was er maar één weg om met zekerheid aan de weet te komen of het écht levensgevaarlijk was Sigrid het hof te maken... Hannes grijnsde. Hij zag zichzelf al in de rol van versierder of oude sater. Neen, de tijd dat het uitermate riskant was ergens op het platteland naar de gunsten van een maagdje te dingen was lang voorbij... Een halfuur later sliep hij in, een beetje tevreden omdat hij eindelijk iets gedaan had. 's Anderendaags verscheen hij aan de ontbijttafel toen de eucharistieviering net was afgelopen. Met hoogrode kop nam hij een broodje met rookvlees. Zijn verlegenheid nam nog toe toen Jasmine meende zich om de schrammen op zijn hoofd te moeten bekommeren. 'Ik rijd naar de bibliotheek in Rostal,' zei hij. 'Moet ik misschien een boek voor je meebrengen?'

'Ik zou graag eens een boek over bloemenschikken doornemen,' antwoordde ze, terwijl ze een koddige snuit trok in de richting van de gladiolen, de dalia's en de tijgerleliën die elkaar in de grote vaas op tafel stonden te verdringen.

'Waarom rijd je niet mee?' suggereerde hij.

'Je weet wel waarom,' antwoordde ze stilletjes.

'Bij mij ben je ook veilig, hoor!' drong hij aan.

'Het is best dat ze hier blijft, Hannes,' mengde pater Willem zich in het gesprek.

'Maar ze kan zo toch niet blijven leven, pater!'

'Voorlopig wel.'

'Als ze me toestond haar verhaal in de krant te publiceren, zouden haar vriendinnen in een mum van tijd opgespoord worden...'

Pater Willem schudde het hoofd. 'Het zou levensgevaarlijk voor haar zijn, én wellicht ook voor jou. De politie zou je op de rooster leggen...'

'Ze weten toch ook niet waar ik mij bevind!'

De pater legde zijn hand op Hannes' voorarm. 'Kom, we zwijgen erover. Ik ben blij dat je je om Jasmynes lot bekommert. Wie zelf in de knoei zit en dan toch nog in de bres

springt voor een ander, is een goed mens. Mooi zo!’

Op weg naar Rostal monsterde Hannes zijn voorhoofd in de autospiegel. Hij was vergeten zijn haar te kammen en trok enkele wilde krullen over de schrammen. Tot zijn verbazing vond hij de oude pastorie, zoals Sigrid het gebouw genoemd had, toch naast de kale, verschrikkelijk moderne kerk. De deur stond wagenwijd open. Twee jonge meisjes zaten op de drempel een stripverhaal te lezen. Omdat de deuren in de hall gesloten waren, liep hij de trap op. De bibliotheek had twee grote slaapkamers in beslag genomen. In het ene vertrek zat een schrale man met een raapgeel gelaat te typen, in het andere zat een meisje met een grote moderne bril op boeken te kaften. Hannes klopte met zijn trouwring op de deurstijl en liep op het meisje toe. ‘Heb je geen boek over bloemenschikken?’ vroeg hij vriendelijk.

Het meisje legde een beetje verlegen haar bril op het bruinrode kaftpapier en keek hem met haar kleine grijze ogen verbaasd aan. ‘Neen,’ stamelde ze. ‘Het is bij mijn weten ook de eerste maal dat iemand ernaar vraagt... Wij hebben wel een paar boeken over... Japan.’

Alhoewel hij het verband niet dadelijk begreep, knikte hij.

‘Ben jij Miranda Valkeniers?’

‘Ja.’

‘Ik ben Hannes Orban, de vader van Helge.’

‘O ja!’ zei Miranda, terwijl ze opstond. Ze nam een zwart etui en stak er haar bril in.

‘Ik zou graag iets meer vernemen dan wat ik weet...’

‘Ja. Ja, natuurlijk,’ zei ze zenuwachtig. ‘Dat begrijp ik. De rijkswachters en de heren van het parket hebben mij ook alle denkbare vragen gesteld, maar - écht waar - ik kan mij niets méér herinneren dan dat die jongen... jouw zoon... daar plotseling lag. Om te voorkomen dat iemand in het donker hem zou aanrijden - hij was bewusteloos - is Lambert bij hem gebleven, terwijl ik naar... dat villaatje gelopen ben om te telefoneren...’

‘Dat villaatje?’

‘Ja. Het staat op de hoek tussen de Kapelletjesweg en de Steenbeemdstraat. Ik klopte ook de inwoners van de twee hoefvetjes van voren aan de Kapelletjesweg wakker, maar zij hebben geen telefoon.’

Hannes nam zijn zakdoek en streek het zweet van zijn voorhoofd. ‘Mag ik vragen wat jij en je verloofde daar uitrichtten op dat uur?’

Miranda haalde de schouders op. ‘Wij wandelen vaak in de richting van Rabesdijk. Aan het kapelletje van de Sint-Lambertusheide hebben al heel wat jonge mensen elkaar gevonden. Waar kan een paartje rustiger zijn dan op de heide?’

‘Wanneer zijn jullie thuis vertrokken?’

De vraag verveelde Miranda duidelijk. ‘Om negen uur.’

‘En al die tijd hebben jullie geen levende ziel gezien?’

‘Toch wel!’

‘Wie?’

‘We liepen op een paar verliefden toen we van het kapelletje naar het Gagelven gingen....’

‘Hoe laat was het toen?’

‘Misschien halftien.’

‘Wie waren die... verliefden?’

‘Ik herkende ze niet.’

‘Zag je anders nog iemand?’

‘Zien... niet.’ Ze keek veelbetekenend naar het etui in haar hand. ‘Ik ben nogal erg bijziend. Omstreeks tien uur hoorden wij stemmen...’

‘Stemmen? Is dat alles?’

Miranda zuchtte. ‘Ik hoorde jongensstemmen én een meisjesstem.’

‘Hoeveel jongensstemmen?’

‘Twee of drie.’

‘Hoe klonken die stemmen?’

‘Wat bedoel je?’

‘Wel... Klonken die stemmen opgewonden, of uitgelaten, of... onverschillig?’

‘Ik besteedde er geen aandacht aan.’

‘En je vrijer?’

‘Ook niet, denk ik.’

‘Jullie waren aan het... vrijen?’

‘Asjeblijft!’ zei Miranda, plotseling verontwaardigd.

‘Hebben jullie dat ook aan de heren van het parket en aan de rijkswachters verteld?’

‘Natuurlijk!’

‘Dan vraag ik me af waarom die heerschappen niet op zoek gegaan zijn naar al deze... mogelijke getuigen,’ zei Hannes wrevelig.

Miranda schudde het hoofd. ‘In de zomernachten komen jongelui van alle dorpen in de buurt naar de Sint-Lambertusheide om er te... vrijen. Er is dus helemaal niets abnormaals aan wat wij zagen en hoorden. Begrijp dat toch!’

Hannes grimlachte. ‘Hebben jullie misschien een motorvoertuig gehoord tijdens de... vrijage?’

‘Neen.’

‘Ben je er zeker van?’

‘Ik zie slecht, maar ik hoor goed.’

‘Dan vraag ik me af wat die kommandant van de rijkswacht van Koolarde zat te lullen over een vluchtmisdrijf dat er misschien geen was,’ zei Hannes grimmig.

‘Het is natuurlijk mogelijk dat er een auto gepasseerd is, die ik niet hoorde,’ zwakte Miranda haar bewering af.

Hannes maakte aanstalten om te vertrekken. ‘En je verloofde kan mij niet méér vertellen?’

Miranda schudde een beetje meewarig het hoofd. ‘Neen.’

10.

Het was niet moeilijk het restaurant te vinden, waarover Helge in zijn brief gerept had. Toen Hannes aan een kloosterzuster met een boodschappentas vroeg waar een toerist in het dorp zijn honger kon stillen, bleek er maar één restaurant te zijn: ‘De Olmen’, aan het dorpsplein. Op het terras zat geen mens. Een blik op het bord met het menu erop overtuigde hem ervan dat het inderdaad hier was dat Helge met hem had willen gaan dineren. In de gelagzaal waren slechts drie tafels gedekt. Twee oudere mannen zaten aan de tapkast over de duivensport te praten. Hannes koos de plaats die het verst van hen verwijderd was. De kelner schrok zichtbaar toen hij konijn met ajuin bestelde. ‘Je hebt toch wel konijn in huis?’ vroeg Hannes voorzichtig.

‘Ja, zeker, meneer,’ stelde de kelner hem gerust.

‘Vers konijn?’

‘Ja... Zie je, meneer, konijn... Officieel heet het dat wij de specialiteiten van de streek serveren, maar onze klanten willen steeds biefstuk, of karbonaden, of mosselen... Om je de waarheid te zeggen: de pakken konijn steken in de diepvriesinstallatie.’

Hannes glimlachte toegeefflijk. ‘Hoelang is het geleden dat iemand hier nog konijn met ajuin gegeten heeft?’

‘Ik... weet het niet, meneer, maar het moet lang geleden zijn. We hebben ook paling in 't groen, en frikasee...’

‘Het is vreemd dat er nooit iemand konijn vraagt...’

De kelner humde instemmend. ‘Nooit iemand... is veel gezegd, meneer. Een tijdje geleden was hier een jongeman die er ook naar vroeg...’

‘En?’ drong Hannes ademloos aan.

‘Het was op een zaterdag, en ik had toen helemaal geen tijd om mij met de bereiding ervan bezig te houden. Dus vertelde ik hem dat er geen konijn meer was.’

‘En wat heeft die jongeman toen gegeten?’

‘Niets. Hij was behoorlijk boos omdat wij, naar zijn zeggen,

uitpakten met iets dat we niet hadden. Hij beweerde zelfs dat hij ervoor zou zorgen dat de naam van ons restaurant zou geschrapt worden in de belangrijkste reisgids voor de Kempen. Stel je voor!’

‘Geef mij toch maar konijn met ajuin,’ zei Hannes koel. ‘Ik heb tijd.’

‘Zoals meneer het wil...’ stemde de kelner toe, duidelijk tegen zijn zin.

Hannes trok een publicitair weekblad uit de krantenhanger achter zijn rug en probeerde een artikel te vinden dat hem boeide. Het belangrijkste evenement van de voorbije week bleek het kampioenschap van de Kempen in het paapschieten te zijn geweest. In Koolaarde had een vrouw een karper van zestien kilo gevangen. En in Poelre had een ganse familie eraan meegewerkt om een vijf meter hoge zonnebloem te kweken. Toen de kelner ten slotte met het konijn kwam aandragen, had Hannes het blad uitgelezen. Het konijn was taai en had een verdachte roodzwarte kleur, tegen het bot aan was het zelfs nog koud. De prinsessenboontjes en de kroketten echter mochten er zijn, zodat Hannes althans zijn honger kon stillen. Na de maaltijd dronk hij nog een paar koppen koffie. Toen hij betaalde, vroeg hij de kelner waar zich het voetbalveld bevond. Om twee uur zat hij in de kantine, blijkbaar een oud kippenhok, achter een lauw glas bier. Het duurde tot halfdrie voordat Lambert Prinsen opdook. De voetballer, een blozende geblokte kerel, stelde het maar matig op prijs dat hij werd aangeklampt door een wildvreemde. ‘Je haalt me uit mijn concentratie,’ beweerde hij potsierlijk ernstig. ‘Ben je journalist?’

Hannes stelde zich voor. ‘Ik heb met je verloofde gesproken,’ zei hij. ‘Ik neem aan dat ze de waarheid vertelde... Ik wilde je slechts twee vraagjes stellen.’

Lambert knikte begrijpend: ‘Ga je gang.’

‘Wie waren de... verliefden die jullie op het lijf liepen in de buurt van het kapelletje van de Sint-Lambertusheide?’

De voetballer keek bezorgd op zijn horloge. ‘Dat vertel ik liever niet.’

‘Je weet het?’

‘Ja.’

‘Heb je het aan de politie verteld?’

‘Neen. Die mensen konden onmogelijk iets te maken hebben met het ongeluk van jouw zoon.’

‘Waarom neem je hen in bescherming?’

‘Niet elke liefde kan het daglicht verdragen.’

Hannes dronk van zijn bier en haalde diep adem. ‘Miranda vertelde ook dat ze omstreeks tien uur stemmen hoorde... Heb jij iemand gezien?’

‘Neen. Het was al te donker. Die jongens waren te ver van ons verwijderd, en...’

‘Jullie wilden nu niet precies de aandacht trekken?’

‘Zeg eens...’ zei de voetballer, terwijl hij opstond. ‘Wij zijn meerderjarig, hoor!’

‘Herkende je geen enkele van die stemmen?’ Hannes keek hem bijna smekend aan. ‘Denk eens goed na...’

‘Ik heb goed nagedacht,’ zei Lambert. ‘Ik heb aan de heren van het parket al verteld dat ik een ogenblik meende de stem van Danny Roebeke te herkennen, maar de jongen weet van niets...’

‘Ken je die jongen goed?’

‘Nogal. Danny speelt bij de juniors van F.C. Rostal, en die trainen de laatste weken samen met ons...’

‘Lambert, jongen, een krat pils als je wint: denk eraan!’ zei een hoogblozende vent, klaarblijkelijk een herbergier of een brouwer, achter de rug van de voetballer.

‘Waar vind ik Danny Roebeke?’ vroeg Hannes nog.

‘Dat weet ik niet,’ zei de voetballer. ‘Maar het is zinloos die jongen lastig te vallen. Ik moet mij vergist hebben... Hij weet helemaal van niets!’

Hannes stond op. Hij wilde Lambert de hand drukken, maar die had zich reeds omgedraaid. Ze weten allemaal van niets, dacht hij bitter. Hij baande zich een weg naar buiten. Langs

het voetbalveld stonden al enkele honderden toeschouwers. Een kale man met een paarswitte armband liep hem voor de voeten. ‘Mag ik eens iets vragen, meneer?’ zei Hannes.

‘Ja, zeker,’ zei de man, terwijl hij zijn armband wat optrok.

‘Waar vind ik Danny Roebeke?’

‘Voetbalscout?’ vroeg de man, met een knipoogje.

‘Wablief?’

‘Voor welke klub?’

Hannes haalde niet begrijpend de schouders op. ‘Ik zou eens graag met die jongeman praten. Waar kan ik hem vinden?’

‘Toevallig weet ik dat Danny vanochtend naar Oostende vertrokken is, mijn zoon vergezelde hem. Danny's ouders zijn op vakantie aan zee...’

‘Weet je wanneer hij terugkomt?’

‘Vanavond.’

‘Woont hij hier in de buurt?’

De man knikte. ‘Aan het dorpsplein. Je kunt er niet naast. “Zakenkantoor Roebeke” staat er in grote letters op de voorgevel. Maar je zult het niet gemakkelijk hebben. Felix Roebeke kent iets van kontrakten...’

‘Tegen wie treedt F.C. Rostal vandaag in het veld?’

‘Poelre,’ antwoordde de man. ‘Het is maar een vriendschappelijke wedstrijd. Mijn zoon is technisch veel beter dan Danny, weet je. Hebben je tipgevers niet gerept over Johan Sterkens?’

‘Neen,’ zei Hannes. Hij draaide zich om, hij wilde de ontgoocheling van de man niet zien.

11.

Toen Hannes een halfuur later het binnenplein van ‘Arcadia’ opdraaide, werd hij tot staan gebracht door twee rijkswachters. Verbijsterd stapte hij uit. ‘Is er iets?’ vroeg hij.

‘Logeer jij hier?’ vroeg één van hen bars.

‘Ja.’

‘Geef me dan je identiteitskaart en de papieren van je wagen.’ Hannes gehoorzaamde automatisch. ‘Mag ik vragen waarom?’

‘Dat zal je zelf best weten. Ga maar in de refter bij de anderen zitten.’ De rijkswachter wees gebiedend naar de deuropening.

Schoorvoetend daalde Hannes de trap af. Pater Willem, Jasmine, broeder Joost en de studenten zaten met bleke gezichten rond de tafel. ‘Is er iets?’ vroeg Hannes nogmaals.

‘Niets bijzonders, Hannes,’ stelde pater Willem hem gerust.

‘Laat ons zeggen: het halfjaarlijkse routineonderzoek van de opsporingsdienst.’

‘Wat een eufemisme voor de maandelijkse razzia die de B.O.B. hier houdt!’ siste Erwin giftig.

‘Wat zoeken ze dan wel?’ stamelde Hannes.

‘Ha... Drugs, natuurlijk!’ riep Wolfgang pompeus. “‘Arcadia’ is de draaischijf van de handel in narcotica in de Kempen.’

‘Pesterij!’ zei een student met een bijna albasten gezicht.

‘Misschien ook niet, Herman,’ wees pater Willem de jongeman zacht terecht. ‘In een huis als het onze zijn ook de verslaafden welkom...’

Op dat ogenblik kwamen twee keurig geklede heren uit de keuken. ‘Verontschuldig ons, pater,’ zei de oudste, terwijl hij een pakje paspoorten op de tafel legde, ‘maar wij moeten onze instructies uitvoeren.’

‘Welke instructies?’ fulmineerde Erwin.

‘Die van de prokureur des Konings,’ zei de man zeemzoet. ‘Hij wordt getipt, en wij voeren zijn bevelen uit.’ De man

nam een paspoort aan van een rijkswachter en bekeek het met gefronste wenkbrauwen.

‘Mogen we weten door wie hij ditmaal getipt werd?’ smaalde Herman.

‘Dat gebeurt meestal anoniem,’ zei de andere rechercheur.

‘Gelukkig maar dat zo iets kan. Represailles zijn dus uitgesloten.’

‘Meneer is journalist?’ richtte de oudste rechercheur zich tot Hannes.

‘Ja,’ zei Hannes, ‘Ik breng hier enkele dagen van bezinning door. Tot voor enkele minuten werd ik gekweld door de vraag: Wanneer worden nalatigheid en gebrek aan ijver misdadigheid? Nu dringt plotseling een andere vraag zich op: Wanneer wordt overdreven ijver machtsmisbruik?’

‘Jij mag je bezinnen over wat je wilt,’ sneerde de jongste rechercheur, ‘zolang je maar geen wederrechtelijke dwaasheden uithaalt!’

Pater Willem stond eensklaps gedecideerd op. ‘Kalmpjes aan, meneer!’ zei hij. ‘Meneer Orban is hier te gast. Hij is een man van onbesproken gedrag. Ik verbied je hem zo af te snauwen!’

De oudste rechercheur gaf zijn kollega een teken. ‘Nogmaals onze ekskuses,’ zei hij, terwijl hij de anderen voorliep naar de trap.

Toen de heerschappen vertrokken waren, kreeg Hannes het in de gaten hoe bleek en rillerig Jasmine erbij zat. ‘Voel je je niet goed?’ vroeg hij bezorgd.

‘Ik kan hier niet langer blijven,’ zei ze.

‘Waarom niet?’

‘Ze weten nu dat ik hier ben...’

‘Kom nu, Jasmine,’ suste pater Willem. ‘Denk je nu echt dat iedere politieman korrump is?’

‘We zullen onze ogen nog beter openhouden!’ beloofde Erwin. ‘Echt waar!’

‘Er staan nog enkele varkensribbetjes in de pot, Hannes,’ zei broeder Joost. ‘Wil je dat ik ze opwarm?’

‘Ja,’ antwoordde Hannes verward. ‘Asjeblijft. Het spijt me, hoor... Ik...’ Hij wilde de brave lobbies niet ontgoochelen, en volgde hem naar de keuken. Het was jaren geleden dat hij nog varkensribbetjes gegeten had, maar het gerecht kon zeker niet slechter zijn dan halfgaar konijn...

12.

Toen de Arcadiërs in de vooravond krentenboterhammen zaten te eten, stelde pater Willem hun een nieuwe gast voor: Nico Vanmarsenille, een jongeman van vooraan in de twintig. Na de maaltijd nam de pater Hannes even terzijde. ‘Onze jonge vriend is thuis weggelopen,’ zei hij, ‘omdat hij nooit een voet buiten de deur mocht zetten. Wil jij je misschien ook een beetje over hem ontfermen... Ik stel voor dat je met hem soms eens een glas gaat drinken in “De Vlierboom”. Jongemannen als hij hebben eerder behoefte aan rumoer en drukte dan aan stilte.’

Toen pater Willem zijn schaakbord bovenhaalde, de studenten begonnen te kaarten en Jasmine zich weer aan haar absurd breiwerk zette, vroeg Hannes dus aan Nico of hij niet mee om een pintje ging aan de overkant van de straat. De jongeman, die duidelijk zat te laboreren aan een schuldcomplex, begon dadelijk te stralen. Het terras van ‘De Vlierboom’ was een wemeling van veelkleurige jurken en shirts. Er werd gedempt gesproken, alsof niemand de zingende merel op de televisie-antenne van het patriciërshuis naast de oude brouwerij durfde te storen. Ze vonden een plaatsje tegen het pas gemene karrewiel dat tegen het korte gedeelte van de Lvormige gevel stond. De zon streelde de korstmossen op de schandpaal, zodat het verweerde arduin geheimzinnig gloeide. Hannes bestelde twee trappisten van het vat. Toen hij Nico met licht opgeheven hoofd zag drinken, drong het plotseling tot hem door dat de jongeman ongewoon mooi was: de keurige haarsnit paste wonderwel bij de adonistrekken. ‘Doe jij aan sport?’ vroeg hij vriendelijk.

‘Neen,’ antwoordde Nico, lichtelijk verwonderd. ‘Vroeger, ja, toen ik nog op school was, speelde ik volleybal...’

‘Waar ben je op school geweest?’

‘Ik dacht dat in “Arcadia” nooit vragen gesteld werden,’ zei Nico, met gefronst voorhoofd.

‘We zitten op het terras van “De Vlierboom”...’

De jongeman glimlachte toegeefflijk. ‘Ja... ik liep school in het “Technicum”, in de Londenstraat te Antwerpen... A2-elektronika.’

‘En je hebt niet verdergestudeerd?’

‘Toch wel... Industriële fotografie... Maar dat werd een mislukking.’

‘Heb je al gewerkt?’

‘Er is geen werk.’

‘Wat ben je dan van zins te doen?’

‘Mijn vader wil dat ik diamantbewerker word, zoals hij. Hij wil me mordicus die stiel aanleren.’

‘Ben je daarom van huis weggelopen?’

Nico glimlachte vaag ‘Er is nog wat anders...’

‘Je praat er niet graag over?’

Nico haalde diep adem. ‘Je mag het weten... Wij wonen in Mortsel. Enkele jaren geleden is daar een affaire geweest met een madonnabeeld dat bloedige tranen schreide... Rond dat beeld - op dit ogenblik staat het in een tot een luxueuze kapel uitgebouwde garage - is een sekte ontstaan. De zeloten die er deel van uitmaken, zijn fanatiekelingen van de ergste soort... Twee jaar geleden heeft mijn vader zich ook laten ompraten, en sedertdien is er met hem geen land meer te bezeilen.’

‘Geraakte hij zo maar van de ene dag op de andere in de ban van die lui?’

‘Er waren misschien wel enkele oorzaken... Twee jaar geleden verongelukte mijn broer met zijn bromfiets, en in die dagen kwam ook aan het licht dat mijn moeder vol kanker zat.’

‘Leeft je moeder nog?’

‘Ja, maar vader houdt elke dokter bij ons buiten en ook van medicijnen wil hij niet weten. Hij sleept moeder elke week naar die kapel om daar zo iets als een mirakuleuze genezing af te smeken. En elke cent die hij denkt te kunnen missen, belandt in de offerblok. Bij ons thuis durft trouwens niemand nog een voet over de drempel zetten. Vader meent immers

dat elke bezoeker hem door de Madonna wordt gezonden opdat hij hem zou bekeren...’
Nico dronk zijn glas leeg en stak zijn arm op in de richting van de kelner.

‘En daarom ben je dus thuis weggelopen?’

‘De laatste dagen was de situatie onhoudbaar. Elke nacht kreeg vader verschijningen en trommelde hij moeder en mij wakker om samen met hem te bidden...’

Hannes ledigde zijn glas eveneens. ‘Je beseft toch wel dat je feitelijk je moeder in de steek hebt gelaten?’

‘Nog twee trappisten,’ zei Nico tot de kelner. Hij knipoogde naar een meisje dat hem wat verder met onverholen bewondering zat aan te gapen. ‘Ik kon kiezen: weggaan of gek worden.’

‘Je moeder kan niet kiezen...’

‘Neen,’ zei Nico lakoniek.

‘Wie gaf je de raad je toevlucht te zoeken in “Arcadia”?’

‘Er zijn veel jongelui in Antwerpen, die weten dat je hier terecht kunt. Waarom ben jij hier?’

‘Verleden donderdag werd mijn zoon begraven. Hij kwam niet ver van hier om het leven...’

‘Een auto-ongeval?’

Op dat ogenblik plaatste een jong meisje een petroleumlamp op hun tafeltje.

‘Ja,’ zei Hannes werktuiglijk. Het was geleden van in zijn jeugd, op de ouderlijke hoeve, dat hij nog in het rustig kabbelende licht van een petroleumlamp gekeken had.

‘Wat komt die Japanse in “Arcadia” doen?’ wilde Nico weten. Hannes haalde de schouders op. ‘Dat zijn onze zaken niet.’

‘Een knap vrouwmens, niet waar?’

‘Ja,’ beaamde Hannes verveeld. Hij vond de jongeman eensklaps onbeschaamd.

‘Morgen is het halfoogst. Ik denk dat ik morgenavond eens naar een dancing ga... Heb je er geen zin in me dan te vergezellen?’

Nico's ogen glansden. ‘Kunnen we die Japanse dan ook niet meenemen?’

‘Neen.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat ze het niet wil.’

‘Heb jij het haar al voorgesteld?’

‘Ja,’ loog Hannes. Hij haatte jongelui met Don Juan-trekjes.

13.

's Anderendaags was Hannes wel vroeg genoeg uit de veren om deel te nemen aan de eucharistieviering. Tot zijn onthutsing zat Nico de hele tijd buitensporig vroom te doen naast Jasmine. Hij merkte dat ook broeder Joost zich ergerde aan het overdreven devoot gedoe van de jongeman. Toen Hannes tijdens het ontbijt van brood en spekulaas aan Jasmine vertelde dat de bibliotheek van Rostal geen boek over bloemenschikken bezat, beweerde Nico dat hij ooit een cursus bloemenschikken gevolgd had en dat hij Jasmine graag in de geheimen ervan zou inwijden. Al spoedig kon Hannes de blaaskakerij niet langer aanhoren, zodat hij vroeger dan gepland achter het stuur van zijn volvo kroop. De weg naar Rostal lag er maar verlaten bij. Ook in het dorp was er bijna geen teken van leven. Het 'Zakenkantoor Roebeke' was een groot gebouw met een erker en een balkon in de lichtgele façade. De rolluiken waren neergelaten. Hannes duwde driemaal onbetamelijk lang op de belknop, maar er kwam geen respons. Hij stond een tijdje besluiteloos naar de rode beuken en de acacia's op het plein te kijken. Er zat niets anders op dan dat hij zijn toevlucht nogmaals zocht in 'De Sjappies'. Tot zijn verbazing bleek dat echter de stamkroeg van de duivenmelkers te zijn. Er was juist een concours vanuit Quiévrain geëindigd, zodat mannen én vrouwen met controleklokken in de hand het lokaal vulden. Ten einde raad stuurde hij zijn wagen tot voor het café 'De Draaibrug'. De gelagzaal glom van nikkel en kunststoffen. In een duistere hoek stonden drie veelkeurig flikkerende speel- of gokautomaten, waarrond zes jongelui drumden. Hannes koos een zitplaats bij een raam dat uitzicht bood op een woonwagenkamp langs de Nete. De patroon, die duidelijk veel te weinig geslapen had, kwam nors vragen wat hem beliefdde. 'Zwarte koffie,' zei Hannes. De man knikte begrijpend en slofte in de richting van de percolator. Ergens in huis debiteerde een radio een hooggestemd kerklied. Zenuwachtig stak Hannes een

sigaret op. Hij weigerde na te denken. Eerst moest hij meer weten, veel meer, alles. Hij weigerde te twijfelen aan zijn onderneming. Hij wilde niet wanhopig zijn. Toen de patroon de koffie lammelottig op zijn tafel schoof, vroeg hij: 'Ken jij Danny Roebeke?'

De patroon geeuwde en knikte.

'Weet je waar ik hem kan vinden?'

'Die slaapt nog,' zei de patroon verveeld. 'Hij is hier vanochtend om vijf uur buitengegaan. Hoe zou je zelf zijn als je geld genoeg had en als je alleen thuis was?'

'En Johan Sterkens: ken je die?'

'Johan!' loeide de patroon gebiedend.

Uit het groepje bij de speelkasten trad een opgeschoten slungel met veel te klein lederen jasje naar voren. 'Wat is er, Theo?'

'Ben jij Johan Sterkens?' vroeg Hannes.

De jongeman grimaste verveeld in de richting van de patroon.

'Ja.'

'Drink jij ook iets?' Hannes wees naar de plaats tegenover hem.

'Een pils,' zei Johan, terwijl hij zichtbaar verveeld ging zitten.

Hannes dronk van zijn koffie. 'Jij bent goed bevriend met Danny Roebeke, nietwaar?'

'Dat denk ik toch,' antwoordde Johan. Hij keek ongemakkelijk naar buiten.

'Hoe komt het dat hij niet bij zijn ouders aan zee is?'

Johan lachte een beetje stupide. 'Danny heeft een hekel aan de zee.' Hij nam het glas dat de patroon hem aanreikte en dronk er gulzig van. 'En ik ook.'

'Waarom?'

'Ha... ' Johan streek zijn sluike bruine haren naar achteren. 'Het is daar allemaal zo blasé... met al die chicards die daar op de dijk paraderen. Uitgaan in de Kempen is honderdmaal prettiger.'

'Gaan jullie veel uit?'

Johan grijsde schaapachtig. ‘Elke dag, zolang het vakantie is...’

‘Studeren jullie nog?’

‘Ja.’

‘Wat?’

‘We beginnen nu allebei aan ons eerste jaar informatika... aan het “Hoger Instituut van de Kempen” te Geel.’

‘Waar halen jullie het geld om in deze tijd elke dag op zwier te kunnen gaan?’

‘Ik heb in juli een vakantiejob gehad in een conservenfabriek. En Danny is een enige zoon. Bovendien heeft hij een wagen.’ Johan keek Hannes met gefronst voorhoofd aan. ‘Waarom wil je dat allemaal weten? Je bent toch niet van de politie?’ ‘Ik ben de vader van Helge Orban,’ zei Hannes, terwijl hij de jongeman nauwlettend gadesloeg.

‘Ha!’ zei Johan, zonder een spier te vertrekken. ‘Die jongen is dood, nietwaar?’

Hannes keek in zijn koffie. ‘Herinner jij je nog waar jullie de zaterdagavond dat hij verongelukte geweest zijn?’

Johan haalde verveeld de neus op. ‘Dat is een lullige bedoening, nietwaar? Lambert Prinsen meent Danny's stem herkend te hebben die avond, dus vertelt hij dat aan de onderzoeksrechter... Danny kàn daar niet geweest zijn, want we hebben de hele avond doorgebracht in “De Volmolen” te Lier én een gedeelte van de nacht in “Het Massenhof” te Massenhoven...’

‘In de “Lilith” kwamen jullie die avond dus niet?’

‘Nee. Daar komen wij trouwens uiterst zelden... Wij houden niet van boerenkermissen.’

‘Mag ik eens onbescheiden zijn?’ Hannes dronk zijn koffie leeg. ‘Gaan jullie soms met meisjes uit?’

Johan hinnikte onnatuurlijk. ‘Soms... Ja!’

‘Met de zusjes Vanroy?’

‘Dat zijn hoeren!’ zei Johan gedecideerd. ‘Hoeren als paarden! Hun moeder is trouwens ook een hoer...’

Hannes schudde niet begrijpend het hoofd. ‘Hoe weet jij dat?’

‘Dat weet in Rostal iedereen.’

‘Heb jij ooit met één van die meisjes iets te maken gehad?’

‘Ik zou niet graag een venerische ziekte opdoen...’

Hannes veegde het zweet van zijn voorhoofd en stond op. ‘Waar en wanneer zou ik Danny Roebeke kunnen spreken?’ ‘Danny weet niets méér dan ik, geloof me.’

‘Ik geloof je,’ zei Hannes, ‘maar als je hem ziet, zeg dan dat ik vanaf twee uur deze namiddag op het terras van “De Vlierboom” in Rabesdijk zit...’ Hij luisterde niet meer naar de opwerpingen van Johan en liep naar buiten. Ook dit was dus een doodlopend spoor...

14.

Die middag werd in ‘Arcadia’ spaghetti geserveerd. Om broeder Joost niet te ontgoochelen at Hannes schijnbaar smakelijk van de smakeloze brij. Intussen zat hij zich weer blauw te ergeren over de aanstellerigheid van Nico. Duidelijk was de jongeman erin geslaagd in te spelen op Jasmijnes moederinstinkt, want op een bepaald ogenblik zat ze hem bijna te voeren. En wat al even erg was: pater Willem, in al zijn bonhomie en heilige argeloosheid, glom van tevredenheid over de gang van zaken. Na de maaltijd maakte Hannes dan ook dat hij wegkwam. Op het terras van ‘De Vlierboom’ zat een paar oude mensen een uitsmijter te eten. Hij ging in de schaduw tegen de muur zitten en bestelde een trappist. Op de elektriciteitsdraden langs de weg maakten enkele Turkse tortels elkaar het leven zuur. ‘En hoe maak je het in “Arcadia”, meneer?’ vroeg de kelner, terwijl hij de trappist voorzichtig uitschonk.

‘Goed,’ zei Hannes, met zijn duim en zijn wijsvinger in het schoteltje olienootjes.

De kelner draaide aan de uiteinden van zijn knevel. ‘Weet je dat ik er hier elke dag van sta te dromen om daar in het najaar ook eens een weekje door te brengen?’

‘Heb je problemen?’ vroeg Hannes, lichtjes ironisch.

‘Neen. God, neen!’ haastte de kelner zich. ‘Ik ben alleen maar moe...’

‘Norbert!’ riep op dat ogenblik een schelle vrouwenstem vanuit de deuropening.

‘Ik kom al!’ riep de kelner. Hij keek Hannes aan als een verworping, haalde de schouders op en liep naar binnen.

Toen Hannes met pijnlijk verwrongen gezicht de gedachten aan Helge uit zijn hoofd zat te bannen, kwam een grootvader met vier van zijn kleinkinderen aan het tafeltje naast het zijne zitten. Het bleek dat de grootvader verjaarde en dat hij nu van zijn oogappels een coupe ‘De Vlierboom’ kreeg. Een coupe ‘De Vlierboom’ was een onthutsend grote

beker roomijs met aardbeien erop. Er zat niets anders op dan dat de grootvader ook trakteerde. De kinderen wilden allemaal een dame blanche. Toen de kinderen hun bekers al lang geledigd hadden, zat de grootvader nog te lepelen... Bij de afrekening bleek dat elke jarige gast in 'De Vlierboom' gratis een coupe 'De Vlierboom' aangeboden kreeg... Toen het gezelschap vertrokken was en Hannes nog zat te monkelen, stopte een witte sportwagen naast de schandpaal. Een geblokte jongeman in tenniskleding stapte uit. Zenuwachtig met de sleutels van zijn wagen rinkelend kwam hij op Hannes toe. 'Ben jij de vader van de jongen die op de Kapelletjesweg verongelukte?' vroeg hij, bijna bazig.

'Ja,' zei Hannes.

De jongeman ging vlak voor hem zitten. 'Ik ben Danny Roebeke. Johan Sterkens zei dat je me mordicus wilde spreken.'

'Drink je iets?'

'Ik heb geen tijd.' Hij fixeerde Hannes zonder schroom.

'Wat wilde je weten?'

Hannes keek ongemakkelijk van hem weg. 'Lambert Prinsen, die toch een gezonde vent is, meende jouw stem te herkennen die avond...'

Danny lachte spottend. 'Lambert Prinsen is een appelwijf. Ik heb hem duidelijk gezegd dat hij zich vergiste, ik heb het ook bewezen. Mijn ouders waren zo ondersteboven van het bezoek van de politie dat ze naar zee moesten om weer op adem te komen. Nu zie je maar waartoe zulke roddel kan leiden.'

'Je begrijpt dat ik het allemaal zelf nog eens wilde natrekken, nietwaar?' zei Hannes, een beetje benepen.

'Zeker!' zei Danny. Weer liet hij zijn sleutels rinkelen. 'Wilde je nog iets vragen?'

'Ga je weleens... vrijen op de Sint-Lambertusheide?'

Danny grinnikte hautain. 'Dat is geleden van toen ik nog een snotneus was! Je weet wel: hand in hand naar de maan lopen te kijken, en dan maar flauwiteiten fluisteren, en onzin, en leugens...'

‘Hoe denk je dat mijn zoon om het leven kwam?’

Danny stond op. ‘Je kunt misschien eens een helderziende raadplegen. In Holland zitten er zo nogal wat die hun kost verdienen per briefwisseling.’

‘Dat ik daar nog niet aan gedacht had!’ zei Hannes, kwasi opgelucht.

Danny fronste het voorhoofd, liet weer zijn sleutels rinkelen, draaide zich schouderophalend om en liep naar zijn wagen. Hij vertrok zoals Hannes dat verwacht had: met gierende motor en als een schicht. Lange tijd staarde Hannes naar de plaats waar de jongeman gezeten had. Zelden had hij een jongmens ontmoet, dat zo zelfverzekerd, zo zelfingenomen, zo kategorisch en lakoniek was. Het verbaasde hem des te meer dat deze jongeman hem was komen opzoeken. Danny Roebeke had vooralsnog niemand nodig om zijn weg te gaan; hij was er zeker ook de man niet naar om leed te lenigen, sukkels te troosten, rouwenden op te beuren... Het was ook ondenkbaar dat hij ooit iets kon betekend hebben in het leven van Helge; Helge schrompelde ineen of klapte dicht voor verwaandheid, zelfingebeelde autoriteit en pompeuze blufferij. Waarom zijn ouders dan ondersteboven waren van een routinebezoek of- onderzoek van de politie, was een huizehoog raadsel. Hannes haalde diep adem. Het was al te gek dat hij deze jongemannen had lastiggevallen met zijn vragen, die in hun oren waarschijnlijk als alluzies en insinuaties geklonken hadden. Wilde hij écht iets meer te weten komen, dan moest hij nogmaals de zusjes Vanroy aan de tand voelen. Als die nu vanavond maar naar de ‘Lilith’ gingen...

15.

Die avond aten de Arcadiërs spekkoeken. Nico nam Jasmine weer totaal in beslag. De jongeman was blijkbaar helemaal vergeten dat hij mee naar de 'Lilith' zou gaan, want hij keek zelfs niet op toen Hannes aanstalten maakte om te vertrekken. Pater Willem echter volgde Hannes tot op het binnenplein. 'Erwin en Wolfgang zijn altijd bereid je te vergezellen,' zei hij zacht.

Hannes glimlachte erkentelijk. 'Ik heb geen lijfwachten nodig, geloof me.'

'Ik geloof je,' zei de pater. 'Jij bent er het type niet naar om mensen uit te dagen.'

'Ik had Nico beloofd dat ik hem zou menemen naar een dancing.'

'Laat die maar doen, Hannes. De jongen is weer tot rust gekomen. Hij heeft daarstraks naar zijn ouders getelefoneerd.'

'Dan zullen ze hem wel spoedig komen halen...'

'Ze vonden het best dat hij hier nog een paar dagen blijft.'

De pater glunderde. 'We konden het niet beter treffen: Nico oefent een zeer gunstige invloed uit op ons aller zorgkind.'

Hannes slikte een honend geluid weg. 'Is hij niet een beetje te veel... charmeur?'

De pater lachte smakelijk. 'Dat schijnen alle jonge mensen tegenwoordig een beetje te veel te zijn. Wij - ik zeker, en jij ook nog wel, vermoed ik - zijn te rigoureuus grootgebracht...'

'Helge was helmaal geen charmeur,' wierp Hannes bitter op, 'integendeel...'

De pater humde instemmend. 'Ik overdreef wellicht...'

'Tot straks,' zei Hannes.

'Tot straks!' echode de pater.

In zijn wagen voelde Hannes zich plotseling weer ontzettend eenzaam. Welke zin, welk doel had zijn leven nog? Een ogen-

blik besloep hem de lust om vreselijk hard te rijden, om het noodlot een handje toe te steken... Eens toch moest hij weer naar zijn flat, naar de kamer van Helge met al die herinneringen, naar de avonden en nachten vol van het knagend besef dat de jongen had liggen te sterven als een hond of een kat of een egel, aangereden, zo maar van God en gebod verlaten, langs de eenzaamste weg in de Kempen... Grimmig zette hij de radio aan. Het lawaai - muziek kon je dat niet noemen - deed zijn trommelvliezen bijna weldadig pijn, deed hem naar adem happen, deed hem brullen van onuitstaanbare misère, van onverdraaglijk verlangen naar wat onherroepelijk voorbij was. Ditmaal stonden er heel wat minder auto's gestationeerd in de buurt van de 'Lilith', zodat hij een plaatsje vond op het parkeerterrein zelf. Ook binnen was het veel rustiger. In het halfduister zocht hij een plaats aan de tapkast. Hij bestelde een trappist en liet er een scheutje groseille indoen. Inge vroeger wilde ook altijd aangezoete trappist. Inge... neen, hij wilde niet aan haar denken nu. Hij had een paar studenten moeten meebrengen. Het waren vlotte jongens en ze hadden hem althans deze avond kunnen doen vergeten hoe zinloos zijn onderneming wel was. 'Dag, meneer Orban!' zei eensklaps een meisjesstem achter hem. Het was Sigrid. Zonder een uitnodigend gebaar af te wachten hees ze zich op de kruk naast hem.

'Met jou zou ik nog eens onder vier ogen willen praten,' zei Hannes, wranger dan hij wilde.

'Waarom?' Ze keek hem met haar koolzwarte ogen onschuldig vragend aan.

'Wat drink je?'

'Een angelus.' Ze gaf de bazin, die al een flesje in de hand had, een teken.

'Waarover wil je met me praten?' Op dit ogenblik trok één van de etalagepoppen uit de garage 'Renault' aan haar arm. 'Neen,' zei ze. 'Ik dans vanavond niet met jou. Ik méén het. Dans maar met Isabel Verlinden.'

'Wel... ik wilde eens praten over die mannequins van de garage.'

‘Over wie?’

‘Je weet best wie ik bedoel.’

Alsof het zo moest zijn, legde op dat moment weer een etalagepop een uitnodigende hand op haar schouder. ‘Laat me met rust,’ zei ze ruw. ‘Je kunt me gestolen worden. Loop maar naar Marie-Thérèse Gijselings.’

‘Die kerels hebben me verleden zaterdag gemolesteerd,’ zei Hannes schamper.

‘Ik vraag me af of Helge niet op een dergelijke wijze aan zijn einde kwam...’

Sigrid keek hem met grote ogen aan. ‘Wat deden ze verleden zaterdag?’

‘Ze timmerden me zo maar, zonder enige aanleiding, ineen.’

Hij zocht naar de schram op zijn slaap. ‘Kijk maar.’

Sigrid schudde ongelovig het hoofd. ‘Deden Tom en Dick van de garage dat?’

‘Ja.’

Sigrid stootte een rochelend geluid uit. ‘Dan moeten ze behoorlijk boos geweest zijn. Hilderose, Doris en ik zijn met Glen van de burgemeester en Ernie van de sekretaris naar “Het Massenhof” gereden. Misschien dachten ze dat ik met jou afgesproken had...’

‘Is het dan ook niet mogelijk dat ze dachten dat Helge jou van hen afgesnoept had?’

‘Helge was het type niet dat zij als concurrerend beschouwen, geloof me.’

‘Ben ik dat type dan wel?’

Sigrid nam een slok van haar angelus. ‘Ja.’

Hannes grinnikte beschaamd. ‘Jij hebt met die mannen vanzelfsprekend al heel wat beleefd...’

‘Dat zou je kunnen zeggen,’ gaf ze mysterieus toe. ‘Ik wil je echter wel iets verklappen: Tom en Dick vormen de gekste tweeling die er bestaat; al wat de een moet hebben, wil de ander ook... In Rostal worden ze meer uitgelachen dan ernstig genomen. In de garage zijn ze nu eens allebei boekhouder, dan weer allebei verkoper, vervolgens allebei reiziger... Ze zijn nu al een paar maanden allebei verliefd op

mij, maar dat ergert mij meer dan het mij vermaakt. Ze zijn dus ook allebei jaloers op mijn danspartners... Dat ze echter agressief worden, kan ik me moeilijk voorstellen.'

'Zou je het eens graag beleven?' vroeg Hannes driest.

'Wat bedoel je?'

Hij grijnsde schaapachtig. 'Ik hoop dat je me een beetje vertrouwt... Willen wij eens gaan wandelen op de Sint-Lambertusheide?'

Sigrid leek helemaal niet verbaasd. 'Als jou dat een plezier doet: mij om het even...'. Ze liet zich van haar kruk glijden. Hannes keek schichtig naar de dansvloer. Hij zag de etalagepoppen, hij zag het blonde haar van Hilderose en het rode haar van Doris. 'Moet je je zusters niet verwittigen?'

'Ik ben oud genoeg,' zei ze.

Hannes treuzelde nog wat. Aan het einde van de dans, toen hij er zeker van was dat de etalagepoppen zijn richting uitkeken, liep hij met Sigrid naar buiten. Hij zocht lang naar zijn autosleutels. Toen Sigrid naast hem zat, talmde hij nog. Er kwam niemand naar buiten.

'Ze vermoeden ook zo wel dat wij naar de Sint-Lambertusheide rijden,' zei Sigrid verveeld.

Hannes vertrok al bijna zoals hij Danny Roebeke dat had zin doen. 'Ken jij Danny Roebeke?' vroeg hij na een poosje.

'De Sheriff?' verbeterde ze.

'De Sheriff?'

'Zo noemt de jeugd van Rostal hem... En Johan Sterkens is de Deputy.'

'Hoe kwamen zij aan die bijnamen?'

'Van kindsbeen af gedraagt Danny Roebeke zich alsof hij het in Rostal voor het zeggen heeft...'

'Ik neem aan dat zijn vader hier inderdaad iets te zeggen heeft...'

'Ongeveer alles,' smaalde zij. 'Hij is de grote vertrouwensman van alle belastingsscontroleurs in de Kempen. Prokureurs en rechters lopen bij hem in en uit. Het gemeentebestuur van Rostal is liberaal omdat hij dat is...'

‘En Johan Sterkens?’

‘Hij is de loopjongen van Danny, net zoals zijn vader de loopjongen van Danny's vader is.’

‘Heb jij ooit met één van hen iets te maken gehad?’

Sigrid schaterde het uit. ‘Met de Sheriff of de Deputy? Voor die kerels ben ik veel te oud. Dat zijn kinderversierders!’

‘Wat bedoel je?’

‘Wel... Zij zijn geregeld op pad om bakvisjes van veertien tot zestien jaar te verleiden.’

‘Dat kan toch niet!’ zei Hannes ontzet. Ze waren op de Kapelletjesweg gekomen. Er was geen mens te zien. ‘Ken je daar voorbeelden van?’

Zij haalde de schouders op. ‘Ik heb dat zelf natuurlijk nooit gezien. Maar ik hoorde het door meerdere jongens vertellen.’

‘En werden ze dan nooit aangeklaagd?’

‘Ze zullen wel zo slim zijn dat ze elders op jacht gaan.’

Hannes stopte vlak voor het kapelletje. Er stonden vier kaarsen te branden. ‘Komen ze soms op de heide hier?’

‘Dat geloof ik niet. Naar het schijnt, zitten ze veel in Lier en in Herentals.’

‘Hoorde je ooit dat ze het op iemand van Rostal gemunt hadden?’

‘Neen.’

Hannes zette de lichten af. ‘Doe mij eens een genoegen en informeer links en rechts...’

‘Waarom? Denk je dat zij iets met de dood van Helge te maken hadden?’

Hij keek gespannen in de autospiegels. ‘Ik ben journalist, weet je... Ik heb me nooit veel om de jeugd bekommerd. Vooralsnog staarde ik mij blind op de hedendaagse verkrachting van de ekologische traditie, de usurpatie van de natuur en de onverschilligheid tegenover de toekomst: dat waren voor mij de grote symptomen van de dekadentie van onze beschaving. Ik wist niet dat onze jeugd al in zo hoge mate aangetast was door genotzucht én vergiftigd door losbandigheid.’

‘Begin nu asjeblieft niet te filosoferen,’ smaalde ze. ‘Ik kan ook een vracht pseudo-wijsheden lossen over de volwassenen.’ Ze opende het portier. ‘Gaan we nu wandelen of niet?’

Hannes stapte uit. Huiverend snoof hij de lauwe zoetige lucht op. Het striduleren van de sprinkhanen deed de duisternis vibreren. Ergens zong een boomleeuwerik. De maan en de sterren deden het asfalt van de Kapelletjesweg glimmen. Er was geen mens te bespeuren. ‘Ik begrijp het niet,’ zei hij. Sigrid nam zijn arm en dirigeerde hem naar het pad dat tussen de linden begon. ‘Jij bent een mens van theorieën. En je bent er te sterk van doordrongen dat de andere mensen intrigeren, profiteren en onheil aanrichten. Toen hij vernomen had wat er met Helge gebeurde, was de eerste vraag van mijn vader: “Je hebt toch zeker niemand zo jaloers gemaakt en uitgedaagd dat hij zich niet meer kon bedwingen?” Ik heb alle mogelijkheden en zelfs onmogelijkheden overwogen, en ik ben er zeker van dat de schuldige - als het dan al een moedwillige schuldige was - niet behoort tot mijn kennissenkring. Louter toevallig heb ik Helge en Reg leren kennen, zonder bijbedoelingen zijn wij vrienden geworden, als vanzelfsprekend zijn wij enkele vakantiedagen met elkaar opgetrokken, en - in normale omstandigheden althans - zouden wij de beste herinneringen aan elkaar bewaard hebben.’

Ze ploeterden door het zand tot ze op een hoge stuifduin kwamen. Warme en koele luchtlagen wemelden hier door elkaar. ‘Ik moet toegeven dat ik te achterdochtig ben,’ zei Hannes. ‘Ik heb mij vergist.’

‘Weet je dat ik blij ben dat ik met je ben meegegaan?’ vroeg ze.

‘Waarom?’

Ze keek hem guitig aan. ‘Nu weet ik dat het toch niet alle mannen om hetzelfde te doen is... Helge deed jou eer aan, en jij vergalt de herinnering aan hem niet.’

‘De jeugd behoort aan de jeugd,’ zei hij zacht. ‘Op het gebied van de liefde kunnen mensen van verschillende gene-

raties met elkaar wel in kortsluiting komen, maar harmonie zullen ze zelden bereiken. Elk leven heeft zijn eigen ritme. Twee levens die ongeveer gelijktijdig begonnen, hebben de grootste kans om éénzelfde ritme te vinden.'

'Je bent net een predikant,' spotte ze.

Hannes lachte instemmend. 'Ik ben niet voor niets te gast bij pater Willem in "Arcadia".'

16.

Het was halftwaalf toen Hannes het binnenplein van ‘Arcadia’ opdraaide. Omdat hij geen licht meer zag in de refter en omdat de avond hem te balsemiek leek om in bed te liggen tobben, besloot hij nog iets te gaan drinken in ‘De Vlierboom’. Er zat niemand op het terras, en dus liep hij door de openstaande deur naar binnen. De tafels langs de openstaande ramen waren bezet door oudere mensen, klaarblijkelijk vakantiegangers. Hij hees zich op een kruk aan de tapkast, vlakbij Norbert, die met ogen vol nostalgie glazen stond te spoelen.

‘Volgend jaar ben ik mijn eigen baas,’ zei de man, terwijl hij met de bovenkant van zijn hand het zweet van zijn walrusnor wreef.

‘Open je dan ook een taveerne?’ vroeg Hannes, schijnbaar geïnteresseerd.

De kelner draaide vervaarlijk met de ogen. ‘God beware me! Neen... Mij werd de alleenverkoop van Japanse soepautomaten toegewezen. Dat betekent een jaar alleenvertegenwoordiging, en daarna ga ik rustig dozen met soepextracten verkopen bij de klanten aan wie ik zulk apparaat kwijtraakte. “Supi” heet het merk, en de u wordt getekend als een heerlijk dampende tas soep.’ Hij knikte met verzaligd gelaat.

‘Kun je mij misschien een tas soep serveren?’ vroeg Hannes. ‘Zeker, meneer,’ zei de kelner gediensig, terwijl hij zijn handen afdroogde. Hij liep naar de openstaande deur van de keuken. Nog in de deuropening zei hij tot iemand die daar blijkbaar vlak achter de hoek stond: ‘Ben je nu nog altijd aan het telefoneren?’

Omdat Hannes dacht dat hij zich richtte tot de baas of de bazin of het keukenhulpje, wendde hij het hoofd af. Toen hij tersluiks weer naar de deuropening keek, schudde hij ongelovig het hoofd: met hoogrode kop kwam Nico naar buiten. Bij het zien van Hannes bleef de jongeman een ogen-

blik perplex staan. ‘Wat spook jij hier zo laat nog uit?’ vroeg Hannes vrijpostig.

Nico herwon dadelijk zijn zelfzekerheid en kwam naast Hannes zitten. ‘Ik kon niet slapen.’

‘Met wie telefoneerde je?’

Nico keek ongerust naar de deuropening. ‘Met mijn vader.’ ‘Had hij weer een verschijning gehad?’

‘Euh... neen.’

De kelner zette de soep op de tapkast en vroeg aan Nico wat hij wilde drinken.

‘Whisky,’ zei Nico.

Hannes stond op het punt te vragen of hij er misschien met de spaarcenten van zijn ouders was vandoor gegaan, maar hij bedacht zich. ‘Jij schijnt goed overweg te kunnen met Jasmine...’

Nico grijnsde verlegen. ‘Ik ben verliefd op haar.’

Hannes schudde verbouwereerd het hoofd. ‘Je kent haar amper één dag!’

‘Om verliefd te worden heb je geen dag nodig.’

‘En Jasmine is meer dan tien jaar ouder!’

‘Wat zou dat? Zijn jij en je vrouw even oud?’

‘Mijn vrouw is dood,’ mompelde Hannes. ‘Maar we waren even oud... ja.’ Hij wilde er nog aan toevoegen dat hij samen met Inge in de kleuterschool gezeten had, dat hij in de periode van het lager onderwijs geregeld samen met haar naar de kerk ging en naar de toneelvoorstellingen in de parochiezaal, dat hij gedurende de jaren dat hij politieke en sociale wetenschappen studeerde in Leuven elke minuut van zijn vrije tijd aan haar besteed had... maar wat voor zin had het?

‘Jasmine is erg kwetsbaar,’ zei hij moeilijk. ‘Je kunt haar alleen maar pijn doen...’

‘Waarom zou ik haar pijn doen?’ zei Nico luchtig. ‘Zij is trouwens niet aan haar proefstuk.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Heeft ze je niet verteld dat ze onthaalhostess is geweest bij “Amreba”?’

‘Ja. En dan?’

‘Onthaalhostess is in dit geval een eufemisme voor call-girl, prostituée of hoer.

Snap je dat niet?’

Hannes keek de roddelaar naast hem een ogenblik ontzet aan. ‘Hoe weet jij dat?’

Nico haalde de neus op. ‘In Antwerpen weet iedereen dat.’

‘Ik woon al twintig jaar aan de Charlottalaan, en ik weet dat helemaal niet,’
repliceerde Hannes scherp.

‘Mensen van jouw soort willen dat gewoonlijk niet weten,’ sneerde Nico brutaal.

Hannes voelde dat hij op het punt stond zijn zelfbeheersing te verliezen. Hij dronk van zijn veel te warme soep, en vloekte binnensmonds. Wat kon het hem eigenlijk schelen? Eénmaal had hij met Jasmine een ernstig gesprek gehad, en dan had ze hem nog alleen maar verteld wat ze blijkbaar aan iedereen toevertrouwde. Maar de hele situatie was zo ongerijmd... ‘Kun jij dan echt geen beter meisje dan een... afgedankte hoer krijgen?’ vroeg hij hatelijk.

Nico dronk in één gulp zijn whisky uit. Terwijl hij met het glas op de tapkast tikte, zei hij: ‘Ik kan iedereen krijgen.’ Hannes was de jonge snoeshaan kotsbeu. ‘Nu kan ik begrijpen waarom jouw vader verschijningen begon te krijgen,’ zei hij, terwijl hij met trillende handen zijn portefeuille te voorschijn haalde en betaalde. Hij stond op en liep zonder groet naar buiten. Hij voelde zich diep ongelukkig. Zulke lefgozers maakten overal indruk, zetten iedereen en alles naar hun hand, misbruikten de anderen naar believen, spotten met alles wat waardevol en mooi was, én konden ongestoord hun gang gaan, terwijl een jongen als Helge, die het met de hele wereld goed voorhad, moest sterven... Het leven was een korrupte, onrechtvaardige smeerboel. Ziek van verbittering liep hij naar zijn kamer.

17.

Hannes deed geen oog dicht die nacht. Wat kon hij hier in Rabesdijk nog verder uitrichten? Minder dan niets. Wat had hij bereikt met zijn wanhoopspogingen om de dood van Helge te kunnen aanvaarden? Hij had zich waarschijnlijk bij een aantal mensen zielig belachelijk gemaakt. En... er was een kwelling bijgekomen. Toen hij zich om halfzeven in de ochtend stond te wassen aan de waterput, werd zijn aandacht getrokken door een veldleeuwerik. Juist boven 'Arcadia', in een spiraalvormige zangvlucht, klom de vogel extatisch jubelend altijd hoger en hoger. Hannes keek ernaar tot zijn nek pijn deed en tot de vogel, blijkbaar plotseling zijn inspanningen beu, ophield met fladderen en in glijvlucht - onder het uitstoten van ontgoochelde kreten - naar beneden kwam. De laatste tientallen meters liet de vogel zich zelfs vallen als een steen. In Weelde vroeger vertelden de mensen dat de leeuwerik een verdoemde vogel was. Telkens weer poogde hij met de heerlijkste muzikale gebeden God te vermurwen en zo bijna onopgemerkt in de hemel te geraken. Wanneer hij echter zijn onmacht inzag, liet hij zich vloekend weer naar de aarde drijven. Telkens weer dreef zijn hoogmoed hem tot dit schijnheilig spelletje. Voerde hij, Hannes, ook niet een min of meer gelijkaardige komedie op? Als hij de illusie had dat het hem voor de wind ging, blaakte hij van geestdrift en vertrouwen in iedereen; voelde hij zich gedwarsboomd of tegengewerkt, dan sloot hij zich op in zijn moedeloosheid, zijn wanhoop en zijn verbittering. Ach, misschien waren alle mensen wel als de leeuwerik... Maar pater Willem dan? En de studenten? Bij zijn weten was het vloeken van de leeuwerik hun vreemd. Ook Helge had hij nooit nukkig gezien of weten mokken. Vijf minuten later liep hij door het ontwakende Rabesdijk. De geuren van hooi, mest en versgebakken brood deden hem diep ademhalen. Tegen de gebarsten en brokkelige muur van het kerkhof stond een lelijke telefooncel. Hij duwde de deur open en nam de ver-

fomfaaide telefoongids uit het blijkbaar pas vernieuwde rekje. Wat hij vaag vermoed en zelfs gehoopt had, werd bewaarheid: in Mortsel woonde geen abonnee die Vanmarsenille heette. Welk spel speelde Nico? Waarom loog hij? Wat kwam hij in 'Arcadia' uitrichten? Bezorgd stapte Hannes weer naar de oude brouwerij. In de keuken stond broeder Joost eieren te bakken. Aan de put waren de studenten met water aan het spelen. Onder de gele klimrozen die het prieeltje overwoekerden, zat Jasmine haar gloeiend zwarte haren te kammen; ze sloeg de uitgelatenheid van de jongelui glimlachend gade. Een beetje timide ging Hannes naast haar zitten. 'Je ziet er ontspannen, ja, zelfs opgewekt uit,' zei hij. 'Ik ben blij dat je hebt ingezien dat je niets hoeft te vrezen.'

Dadelijk versomberde haar gelaat. 'Ik heb dat helemaal niet ingezien. Ik weet dat het lot van Ilse en Marleen vandaag of morgen ook mijn deel wordt.'

'Dat is fatalisme, Jasmine. Als je er zo zeker van bent dat die hoerenbazen je toch weten te vinden, laat mij dan eens proberen ze het vuur aan de schenen te leggen. Zoals nu kan je onmogelijk blijven leven, tenzij je kloosterzuster werd of emigreerde.'

'Hoerenbazen?' echode ze pijnlijk verrast. 'Wie vertelde dat?'

'Ik vermoedde het,' antwoordde hij, zonder te verpinken.

Ze tikte zenuwachtig met haar duim tegen haar ondertanden. 'Misschien heb je gelijk,' fluisterde ze.

'Heb je foto's van je vriendinnen?'

Ze knikte.

'Mag ik die hebben? Schrijf op de keerzijde alle denkbare gegevens...'

'Ik ben er zeker van dat het verkeerd afloopt,' mompelde ze.

'Pater Willem zal ook niet opgetogen zijn.'

Hannes poogde te glimlachen. 'Hoe komt het dat je nu wel bereid bent me dat artikel te laten schrijven?'

Ze haalde de schouders op. 'Het valt niet mee in een impasse te leven...'

‘En zeker niet als je verliefd bent,’ zei hij rad.

Ze keek hem eigenaardig aan. ‘Wat bedoel je?’

‘Je bent verliefd op Nico.’

Jasmine lachte onnatuurlijk. ‘Hij is een knappe man, ja.’

‘Tè knap.’ Hij stak een sigaret op. ‘Ik wil geen kwaad over hem vertellen... maar in jouw plaats zou ik toch voorzichtig zijn.’

‘Waarom?’

‘Ik geloof dat hij nogal... lichtzinnig is.’

‘Ik ben het gewend met lichtzinnige mannen om te gaan.’

Ze zuchtte. ‘Is dat alles?’

‘Ik heb hem op een paar tegenstrijdigheden betrapt. Ik vertrouw hem niet.’

‘Ach, kom! Die jongen is een open boek. De nare voorvallen thuis hebben hem een beetje uit zijn evenwicht gebracht.’ ‘Je bent meer dan tien jaar ouder, Jasmine.’

‘Denk je misschien dat ik van zins ben met hem te trouwen?’

‘Wie weet?’

Ze stond abrupt op. ‘Ik trouw nooit. Ik vraag me trouwens af waarom jij je zo om mij bekommert. Ben jij wel te vertrouwen?’ Ze liep eensklaps gehaast in de richting van de keuken.

Hannes gooide zijn sigaret op de grond en trapte ze uit. Hij besloot weg te blijven van de ontbijttafel. Hij wilde het gezicht van Nico niet zien, hij kon de degoutante triomfatorsblik van de jongeman niet meer verdragen. Het deed pijn, maar hij moest toegeven dat hij jaloers was. Plotseling stond pater Willem voor hem. ‘Goedemorgen,’ stamelde Hannes. Hij voelde zich betrapt.

‘Nu moet je toch eens komen kijken,’ zei de pater, terwijl hij zich omdraaide en verder de tuin inliep.

Hannes haastte zich hem te volgen. ‘Is er iets?’

De pater bleef staan bij een zwarte den. Hij wees naar de van hars glimmende wonden die het afknakken van een drietal takken had nagelaten. ‘Gisteren heeft Jasmine hier enkele twijgen afgebroken om ze tot achtergrond voor een bloem-

stuk te laten dienen. Kijk eens hoe de boom de wonden afsluit met terpentijn om zichzelf te beschermen tegen vrot. Dennen en sparren hebben onder hun schors een soort van kanalsysteem ontwikkeld, dat hen in staat stelt hun eigen heelmesters te zijn...'

'Wonderbaar,' zei Hannes moeilijk.

De pater keek hem weemoedig aan. 'Wij mensen - en dan bedoel ik het vanzelfsprekend figuurlijk - kunnen zulk kanalsysteem ook ontwikkelen om te voorkomen dat onze psychische wonden ons gestel zouden ondermijnen...'

'Wat bedoel je?'

'Wie in God én dus ook in zijn medemensen gelooft, ontdekt spoedig dat zulk geloof vertakt in vriendschap, liefde, vertrouwen, hoop en rust. Het geloof maakt hem in zekere zin immuun tegen vijandschap, haat, achterdocht, wanhoop en vertwijfeling...'

Hannes doopte een vinger in de terpentijn en rook eraan. 'Ik geloof in God, maar ik ben er niet zeker van dat hij er is. Geloven betekende voor mij altijd twijfelen, dus ook aan de goede bedoelingen van mijn medemensen...' Hij wreef zijn vingers af aan zijn zakdoek. 'Onze vriend Nico is een leugenaar. Er woont geen telefoonabonnee die Vanmarsenille heet in Mortsel.'

'Heeft Nico jou gezegd dat zijn ouders een telefoon hebben?' vroeg de pater. Onmiddellijk echter scheen hij te beseffen dat hij een vraag gesteld had en dus zijn eigen regels geschonden had, want hij lachte verontschuldigend. 'Wellicht trad hij met hen in contact via het telefoontoestel van hun bureaus. Zolang het tegendeel niet werkelijk bewezen is, Hannes, blijf ik in de oprechtheid van iedereen geloven.'

'En als die oprechtheid dan valsheid blijkt te zijn en je vertrouwen dus beschaamd wordt?'

'Dan doet dat pijn, maar dan zijn er weer kanalen als mildheid, vergevingsgezindheid en begrip die voor het nodige hars zorgen om te voorkomen dat gevoelens van wraakzucht, woede en verbittering mijn leven zouden vergiftigen.'

‘Jasmine heeft me de toelating gegeven om met behulp van de krant op zoek te gaan naar haar verdwenen vriendinnen.’ De pater haalde hoorbaar adem. ‘Dat betekent dat ze haar evenwicht herwonnen heeft en dat ze zich opnieuw weerbaar voelt.’ Hij keek Hannes bijna smekend aan. ‘Schrijf je artikel met de nodige omzichtigheid, asjeblijft. Vanaf de dag dat het verschijnt, zullen we dubbel op onze hoede moeten zijn.’

‘Hier faalt dus je vertrouwen...’ konstateerde Hannes ironisch.

De pater schudde het hoofd. ‘Hier vraag ik me af of ik niet te veel vertrouwen heb in de goede afloop, of ik dus niet onvoorzichtig word. Overmoed en vermetelheid liggen dicht bij elkaar. Vertrouwen en dwaasheid trouwens ook.’

‘Wees maar gerust,’ zei Hannes. Hij draaide zich om en liep naar zijn kamer. Hij voelde zich eensklaps opgelucht, opgewonden zelfs. Hij had weer een taak, een bezigheid die zijn schuldgevoelens in verband met Helge temperde.

18.

De hele voormiddag schreef hij als in trance, met zijn kogelpen in een bloknoet. Toen pater Willem hem de fotootjes van de vriendinnen van Jasmine bracht, las hij wat Hannes al geschreven had. ‘Gaan ze dat durven publiceren?’ twijfelde hij.

‘Ze weten dat ik de waarheid schrijf,’ zei Hannes, ‘én dat ik die kan staven. Heb jij een schrijfmachine?’

Pater Willem knikte. ‘We hebben aan tafel je initiatief besproken.’

‘En?’

‘De studenten waren pro.’

‘En Nico?’

‘De jongen was zichtbaar de kluts kwijt. Hij is doodsbang dat Jasmine iets zal overkomen.’

‘Ja, dat zal wel,’ hoonde Hannes.

De pater bekeek hem met een weemoedige blik in de ogen. ‘Ik vermoed dat je vroeger een zeer sereen mens was. Ik hoop dat je spoedig je oude gelijkmoedigheid herwint.’ Hij klopte Hannes op de schouder. ‘Ik haal dadelijk mijn schrijfmachine.’

Toen het middag was, had Hannes zijn artikel voltooid. Gelukkig omdat hij ervan overtuigd was iets zinvols gedaan te hebben, ging hij het posten in het centrum van Rabesdijk. Ditmaal had hij wél honger, en dus liet hij zich de savooien en het spek smaken. Hij gunde Jasmine en Nico geen blik. Hij wilde en zou weer de oude worden. Toen hij de maaltijd doorspoelde met een glas koel tafelbier, stond eensklaps Sigrid bovenaan de trap in de deuropening. Verbouwereerd stond hij op. Hij maakte een verontschuldiging gebaar in de richting van pater Willem en liep de trap op. ‘Is er iets?’ vroeg hij, toen ze in het zonlicht op het binnenplein stonden.

‘Je suggereerde me gisteravond dat ik in Rostal eens zou informeren naar de... liefdesperikelen van Danny Roebeke en Johan Sterkens,’ zei ze.

‘En?’

Ze liep in de richting van haar fiets, die tegen de muur stond. ‘Vanochtend bracht een nichtje van mij een armvol rabarberstelen naar “De Sjappies”. We zijn samen op de Neteoever gaan zitten... en ik heb met haar gepraat...’

‘Ja...’ drong hij ongeduldig aan.

‘Magda - dat is mijn nichtje - vertelde dat de Sheriff en de Deputy al enkele maanden achter Annick Bosch aanzitten. Magda en Annick zitten in het Kardinaal Van Roey-instituut te Koolarde in dezelfde klas. Aan het einde van het schooljaar gebeurde het meermaals dat de Sheriff en de Deputy de meisjes stonden op te wachten.’

‘Is dat alles.’

‘De Sheriff maakte Annick herhaaldelijk wijs dat hij verliefd op haar was, dat hij zonder haar niet meer kon leven, dat hij zou zelfmoord plegen... en dergelijke baarljke onzin.’

‘Hoe reageerde dat meisje daarop?’

‘Ze geloofde hem, natuurlijk. Maar ze is geen losbolletje... Ze is een dochter van Armand Bosch, die onderwijzer is in de gemeentelijke jongensschool en die zijn kinderen zeker niet verwent. Annick moet elke dag om negen uur 's avonds thuis zijn.’

‘Dan kan ze onmogelijk de laatste zaterdag van juli om tien uur nog op de Sint-Lambertusheide geweest zijn...’

Sigrid knikte. ‘Magda zei trouwens dat Annick al enkele weken nergens meer naartoe mag.’

Hannes keek raar op. ‘Wist ze waarom?’

‘Nee. Ze schijnt gestraft te zijn.’

‘Dat betekent dat ze die zaterdag misschien veel te laat thuiskwam,’ mompelde hij somber. ‘Ik zou eens graag met haar praten. Waar woont ze?’

‘Aan de Vogelmelklaan.’

‘Waar vind ik die?’

‘Ik zal je de weg wijzen.’

Hannes opende de bagageruimte van zijn wagen en legde er haar fiets in. ‘Stap maar in.’

‘Je zult het koetswerk beschadigen,’ zei Sigrid, met de hand op het naar buiten stekende voorwiel.

Hij haalde de schouders op. Wat kon hem nu het koetswerk van zijn wagen schelen? Toen ze onderweg waren, vroeg hij: ‘Acht jij Danny Roebeke in staat om iemand te doden?’

‘Dat weet ik niet,’ antwoordde ze ontwijkend. ‘Hij is gekend om zijn blufferij en zijn bazigheid, maar een vechtersbaas is hij zeker nooit geweest. Gevaarlijke, compromitterende en smerige karweien zou hij zeker door een ander laten opknappen... Hij heeft er het geld voor.’

‘Een jongen van die leeftijd?’

‘Ja. Verleden week hoorde ik nog vertellen dat hij vijftigduizend frank verspeeld had bij het banken.’

‘Waar?’

‘In “Het Tramstation”.’

““Het Tramstation”?”

‘Ja. Een café aan het dorpsplein. Vroeger was daar het tramstation... En ook in de “Finse Sauna” aan de watertoren schijnt hij een geregelde klant te zijn.’

Ze lieten de weg naar Poelre links liggen. Even verder stuurde ze hem rechts een blijkbaar onlangs aangelegde wijk op. De straten hadden er allemaal de naam van een bloem. Gewone bungalows wisselden er af met woningen in Skandinavische hoestijl en met gebouwen met Moorse kenmerken. In het midden van de wijk bevond zich de ruïne van een windmolen. Even verder wees ze hem het huis: een log gebouwtje met een veel te zwaar dak. ‘Wil je me hier afzetten?’ vroeg ze.

Hij stopte, stapte uit en nam haar fiets uit de bagageruimte. ‘Waarom ben je eensklaps zo gehaast?’

Ze nam haar fiets bij de stuurstang. ‘Ik ben niet gehaast, maar ik vrees dat je een totaal verkeerd spoor volgt. Wellicht ga je gewoon maar verwarring stichten en onrust stoken.’

Met gefronst voorhoofd keek hij haar na. Een meisje met een

autoped en een jongen op rolschaatsen onttrokken haar aan zijn gezicht. Hij moest bukken voor de lange twijgen van een gele wilg om bij de voordeur te kunnen komen. De bel galmde verschrikkelijk luid door de kleine woning. Een pezige man met een zwembroek aan en op klompen verscheen vanachter de gevel. Een klein snorretje gaf zijn getaand gelaat een streng uitzicht. ‘Heb je me nodig?’ vroeg hij.

‘Ik veronderstel dat jij Armand Bosch bent...’ begon Hannes. Toen hij de man lichtjes zag knikken, vervolgde hij: ‘Ik wil je helemaal niet lastig vallen, maar mag ik eens een vervelende vraag stellen?’

De onderwijzer kwam een stap naderbij en knikte.

Hannes schraapte de keel. ‘Toevallig hoorde ik vanmiddag vertellen dat jouw dochter Annick gestraft is... Mag ik weten waarom?’

‘Wie ben jij?’ vroeg de onderwijzer ongemakkelijk.

‘Hannes Orban.’

‘De vader van een vriendinnetje van haar?’

‘De vader van de jongen die hier op 30 juli verongelukte op de Kapelletjesweg.’

‘Had Annick daar dan iets mee te maken?’ vroeg de onderwijzer, zichtbaar uit zijn lood geslagen.

‘Meer dan waarschijnlijk niet,’ stelde Hannes hem gerust, ‘en zéker niet, indien ze die zaterdag om negen uur thuis was.’

De onderwijzer deed traag zijn klompen uit en nam ze in zijn hand. ‘Die dag kwam ze thuis om kwart na tien. We hadden de hele wijk al in beroering gebracht. Ze heeft er een voorbeeldige straf voor gekregen.’

‘Vertelde ze je waar ze geweest was?’

‘Ja... Ze had in “Het Jeugdheim” gezeten. Haar horloge stond stil.’

‘“Het Jeugdheim”?’

‘Dat is een ontspanningsgelegenheid voor jongeren in de kelders van de oude pastorie.’

‘Is er iemand die haar verhaal bevestigd heeft?’

De onderwijzer draaide zich om en riep gebiedend langs de gevel: ‘Annick! Annick!’ Vervolgens wendde hij zich weer tot Hannes: ‘Ik zal altijd de laatste zijn om mijn kinderen voor te spreken of hun gedrag te verschonen, maar ik heb hen beslist geleerd nooit te liegen.’ Onmiddellijk daarop verscheen een ietwat mollig meisje met kortgeknipte haren en in bikini om de hoek. Het guitige snuitje en de vranke blik wezen erop dat ze een brutaaltje was. ‘Meneer hier wil je iets vragen,’ zei hij, met iets onheilspellends in de stem.

Hannes voelde zich allesbehalve in zijn schik. ‘Ik wilde alleen maar weten of je op zaterdag, 30 juli, omstreeks tien uur 's avonds inderdaad in “Het Jeugdheem” was,’ mompelde hij onwennig.

‘Ja, zeker!’ zei Annick, zonder blikken of blozen.

‘Meneer is de vader van de jongen die dezelfde avond verongelukte op de Kapelletjesweg,’ verduidelijkte de onderwijzer. ‘Ik zie niet in wat hij hier komt doen, tenzij hij op de een of andere wijze vernam dat jij weleens meer zou kunnen weten over dat ongeluk...’ Hij keek zijn dochter scherp onderzoekend aan.

Annick was duidelijk bang voor hem, want ze werd rood en keek schichtig van hem weg. ‘Ik weet helemaal niks,’ zei ze. ‘Hoe zou ik?’

‘Pas op als je iets verzwijgt!’ dreigde haar vader. ‘Je weet dat ik de waarheid uiteindelijk toch te weten kom...’

‘Echt, papa!’ zei het meisje huilerig bezwerend. ‘Ik weet van niks! Ik kom nooit op de Kapelletjesweg. En wat zou ik daar 's avonds gaan doen?’ Ze draaide zich om en vluchtte naar achteren.

Hannes wist met zijn houding geen blijf. ‘Het spijt me,’ stamelde hij. ‘Ik heb me zwaar vergist. Verontschuldig me.’ Hij knikte een paar maal hulpeloos en haalde de schouders op.

‘Graag gedaan,’ stelde de onderwijzer hem gerust.

19.

Toen Hannes die namiddag weer in ‘Arcadia’ kwam, trof hij daar alleen broeder Joost. Pater Willem was met de autobus vertrokken, en de anderen waren gaan zwemmen in het Albertkanaal. ‘Jasmine óók?’ vroeg hij onthutst.

‘Ja,’ beaamde broeder Joost glunderend. ‘Zijzelf stelde de anderen voor te gaan zwemmen. Ik denk dat ze van haar angstcomplex verlost is.’

Omdat hij niet wist wat te doen, slenterde Hannes de straat op. Op het terras van ‘De Vlierboom’ was een groep gepensioneerden neergestreken. Dicht bij elkaar gekropen in de schaduw van de zonneschermen zaten ze te snoepen en te tateren. Hannes liep naar de dijk van het Albertkanaal. Heel hoog in de lucht genoten vier meeuwen van de termiek. De studenten waren met een gele bal aan het spelen bij een soort van aanlegsteigertje. Van Jasmine en Nico was geen spoor te ontdekken. Wellicht zaten ze in ‘De Vlierboom’ bij een frisdrankje. Het speet Hannes dat hij geen zwembroek bijhad. In het water moest het nu goddelijk zijn. Hij deed zijn schoenen en kousen uit, daalde voorzichtig het betonnen talud af en ging op de bemoste boord zitten. Enkel op de uiterste rand gezeten kon hij met zijn voeten bij het water. Glimlachend sloeg hij de uitgelatenheid van de studenten gade. Wielertoeristen zoefden voorbij, auto's glommen op de brug in de verte, aan de overkant werd een motorboot te water gelaten... Enkele sinaasappelschillen toverden regenboogkleurige kringetjes op het groene water. ‘Een stukje, Hannes?’ vroeg Erwin met een gepelde sinaasappel in de hand.

‘Dank je!’ riep Hannes. ‘Waar zijn Jasmine en Nico?’

‘Ginder!’ Erwin wees met de sinaasappel naar de overkant. Hannes stond geschrokken op. Het Albertkanaal was hier meer dan honderd meter breed. Met boven de ogen geluifelde handpalm tuurde hij naar de overkant. De motorboot trok juist een waterskiër op uit het water. En toen zag hij hen: ze zaten naast elkaar op de betonnen boord langs het

water. Een vreemde onrust maakte zich van hem meester. Alleen geofende zwemmers konden met gerust gemoed een zo brede waterloop oversteken. En was Jasmine wel geofend? Hij wuifde in hun richting, maar ze zagen hem niet of deden alsof. Mismoedig ging hij weer zitten en stak een sigaret op. Erwin kwam naast hem staan. ‘Vind jij dat niet gevaarlijk?’ vroeg Hannes.

‘Nico is een puik zwemmer,’ antwoordde Erwin. ‘En Jasmine zwemt ook behoorlijk.’

‘Wiens idee was het om het kanaal over te steken?’

‘Nico's. Hij daagde Jasmine uit, maar ze heeft de proef glansrijk doorstaan!’

‘Half,’ opperde Hannes.

‘Wat bedoel je?’

‘Ze moeten nog terugkeren.’ Hij gooide de sigaret in het water. ‘En wat zou er gebeurd zijn, indien ze zichzelf overschat had?’

Erwin haalde nonchalant de schouders op. ‘Nico is een goed zwemmer.’

‘Ook een goed redder?’ Hannes lachte droog. ‘Ik vertrouw hem niet.’

Zijn achterdocht maakte Erwin duidelijk zenuwachtig. ‘Hoe dat?’

‘Ik dacht dat jullie Jasmijnes lijfwachten waren...’

Erwin begreep het nu. Hij stak twee vingers in de mond en begon doordringend te fluiten. Het tweetal aan de overkant stond op en wuifde. Erwin maakte grote gebaren in de richting van de brug, maar Jasmine en Nico begrepen hem niet, integendeel: ze doken gelijktijdig in het water.

‘Ja...’ zei Erwin berustend. ‘Enfin... Ze zijn oud genoeg om te weten wat ze doen. Ik ben ten slotte hun hoeder niet.’ Op zijn beurt dook hij, om weer naar boven te komen tussen zijn stoeiende vrienden.

Hannes probeerde in het kabbelende en blikkerende water het hoofd van Jasmine te ontdekken. Een paar maal zag hij het, en dan herademde hij telkens. Het ergerde hem een beetje dat

de studenten zijn bezorgdheid helemaal niet deelden, ze dartelden en joelden bijna uitzinnig. Helge was toch van een ander slag geweest. Weer stak Hannes een sigaret op. Zijn angst was natuurlijk dwaasheid: vertoefde hij in de buurt van zwemmende jongelui, dan voelde hij zich steeds op een absurde wijze verantwoordelijk. Met Helge was hij tijdens zijn vakanties ook vaak gaan zwemmen, buiten, maar dan in de eenzaamheid, op plaatsen dus waar hij nooit zijn hachje zou moeten riskeren voor de redding van de een of andere durfal. De sigaret was helemaal doordrenkt met zweet. Hij gooide ze weg en kroop het talud op. Hij zag alleen het hoofd van Nico, in het midden van het kanaal. Waar was Jasmine? Hij reikhalsde. Nico's hoofd was nu ook verdwenen. Plotseling zag hij een arm naar iets onzichtbaars grijpen... Er was iets gaande! Het kon niet dat ze zo maar voor de lol aan het duiken waren in het midden van het Albertkanaal! Het kon zijn dat hij zich belachelijk maakte, dat hij zich aanstelde, dat hij mordicus de held wilde uithangen... maar... het kon ook te laat zijn. Als een schicht gooide Hannes zich in het water. Nog voordat hij de kilte voelde, was hij al aan het crawlen. Als razend kliefde hij door het water. Alhoewel het maximaal dertig seconden duurde, leek het wel een eeuwigheid voordat hij... Nico bereikte. 'Waar is ze?' Nico wees met opengesperde mond naar overal en nergens. Hannes dook. Het water was grijsgroen, troebel... Het was alsof hij door matglas pookte te kijken. Hij trok zich weer naar boven, zwom vertwijfeld in het rond... Weer dook hij, dieper, tot waar de grauwheid duisternis werd. Zijn longen dreigden te barsten, zijn slapen bondsden... De ademnood joeg hem in doodsangst weer naar boven. Hij voelde iets... Een lichaamsdeel! Hij kwam boven, hapte naar adem, dook opnieuw... Radeloos tastten zijn handen en voeten de nevel, de nacht, de dood... af. En plotseling was ze tegen zijn elleboog. Met beide handen greep hij. Hij voelde haar hoofd, omklemde het met zijn linkerarm, klauwde met de rechterarm om weer aan de oppervlakte te geraken. Hij dreigde te

stikken. In een uiterste krachtinspanning begon hij de benen uit te slaan. Hij bereikte de lucht op het uiterste nippertje... Hij gooide zich op zijn rug en begon te roeien, waarbij hij krampachtig poogde haar hoofd boven water te houden. Eensklaps echter waren er helpende handen. Hij zwom tegen de voorsteven van een boot. Twee zwaar behaarde armen namen de drenkelinge van hem over... 'Gaaf het nog?' vroeg de stem van een vrouw. Hannes stak zijn duim op. Totaal uitgeput liet hij zich een poosje op het wiebelende water drijven. Toen hij de motor van de boot hoorde aanslaan, gooide hij zich om en begon hij met een trage schoolslag naar het aanlegsteigertje te zwemmen. Nico zat totaal verslagen op de betonnen boord te rillen. De boot legde aan. De studenten tilden Jasmine eruit en droegen haar de dijk op. Daar stonden verschillende wielertoeristen nieuwsgierig te kijken. Een lijkleke Wolfgang hielp Hannes uit het water. 'Proficiat,' stamelde hij. Moeizaam sukkelde Hannes het talud op. Een immense onverschilligheid maakte zich van hem meester. Hij hoorde iemand vreselijk braken, vermoedde dat het Jasmine was, maar wilde niet gaan kijken. Erwin klopte hem op de rug, de student met het bijna albasten gezicht eveneens. Hannes raapte zijn schoenen en kousen op, en wankelde verder. Het gloeiende asfalt deed deugd onder zijn voeten. Toen hij de dijk afdaalde, kwam een auto van de rijkswacht naar boven gereden. Hannes liep gewoon verder. Het was verboden in het Albertkanaal te zwemmen, maar iemand eruit redden was beslist toegelaten. Vanavond vertrek ik naar huis, dacht hij bitter.

20.

Toen de bel voor het avondmaal geluid werd, schoot hij wakker. Zijn pantalon en zijn shirt waren droog, maar het bed was vochtig. Lusteloos begon hij zich om te kleden. Toen hij zijn kostuum aanhad, propte hij al zijn andere spullen in zijn valies. Tot zijn onthutsing trof hij Jasmine aan op de bank in het prieeltje. Haar gelaat was bijna zo geel als de kleur van haar jurk, haar lippen hadden een paarsachtige kleur. Ze zat blijkbaar op hem te wachten. ‘Ben je al bekomen van de emoties?’ vroeg hij, geforceerd glimlachend, terwijl hij naast haar ging zitten.

‘Neen,’ zei ze. ‘Ze wilden me met de wagen van de hulpdienst naar het ziekenhuis van Lier brengen, maar dat heb ik geweigerd.’

‘Dacht je misschien dat “Amreba” je daar zou komen zoeken?’ vroeg hij schamper. Ze keek hem somber aan. ‘Ja... Net zoals ze me hier kwamen zoeken.’

‘Wat bedoel je?’

‘Je had gelijk: Nico was niet te vertrouwen.’

Hannes keek verbaasd op. ‘Hoe heb je dat ontdekt?’

‘Hij wilde me verdrinken. Zag je dat niet?’

‘Neen.’

Ze huiverde. ‘Hij zwom vlak naast me en duwde me onder water, telkens weer.’ Ze slikte de ontzetting weg. ‘Dank je...’ ‘Waar is Nico nu?’

‘Weg. Pater Willem heeft hem doorgestuurd.’

‘Zo maar?’

Ze knikte. ‘Weet je dat hij het al zo ver gekregen had dat ik met hem wilde meegaan naar Antwerpen? Alleen mijn dankbaarheid jegens pater Willem, broeder Joost en de studenten weerhield mij daar voorlopig van.’ Weer huiverde ze. ‘Gelukkig deed ik het niet.’

‘Had “Amreba” hem naar hier gestuurd?’

‘Ja’, fluisterde ze. ‘Pater Willem ging deze namiddag in

Mortsel informeren. Het bleek dat daar nooit een Nico Vanmarsenille gewoond had. Vervolgens telefoneerde hij naar “Amreba”... Hij vroeg of ze daar een artiest in dienst hadden, die Nico heette... Hij zei dat hij de familienaam vergeten was, beschreef Nico, en beweerde nogmaals een beroep te willen doen op de diensten van deze artiest. De receptioniste was zo argeloos te zeggen dat het hier Nico Cornette betrof, een jonge goochelaar uit Hoboken...’

‘Een goochelaar?’

‘Een playboy, natuurlijk... Een gigolo.’

‘En pater Willem liet hem zo maar gaan?’

‘Wat anders? Voor het eerst in zijn leven zond pater Willem iemand door. De deur gewezen worden in “Arcadia” is zijns inziens de grootste straf die iemand kan oplopen.’

‘Heb jij aan de rijkswachters niet verteld dat Nico je wilde... vermoorden?’

‘Neen.’

Hannes fronste de wenkbrauwen. ‘Waarom niet?’

‘Hoe kon ik dat bewijzen?’

‘Heb je het de studenten verteld?’

Ze schudde het hoofd. ‘Ze zouden hem gelynacht hebben. Pater Willem had nu al alle moeite van de wereld om hen in te tomen.’ Ze toverde plotseling haar absurd breiwerk te voorschijn en begon verbeteren te breien.

Hannes stond op. ‘Eén ding begrijp ik nog steeds niet... Hoe kon een komediant als Nico je er ooit toe overhalen je angst af te leggen en dus als het ware buiten jezelf te treden?’

‘Hij was lief,’ zei ze simpel.

‘Val jij voor iedereen die... lief is?’

‘Lieve mensen zijn uiterst zeldzaam.’

Hij keek haar een ogenblik perplex aan. Toen haalde hij onnatuurlijk gnuivend de schouders op, en liep naar de keuken. Hij had in zijn hele leven maar één vrouw begrepen: Inge. Maar Inge was een ongekomplieerde boerendochter geweest, die naar een aloude gezonde Kempense traditie eerst naar iemands daden keek om pas daarna naar lieve woorden

te luisteren. Door een harde jeugd te midden van de natuur had zij zich geïmmuniseerd tegen komedie, door beproefde zelfdiscipline had ze zich gehard tegen beïnvloeding en verleiding. En deze bewonderenswaardige karaktervastheid had ze aan Helge doorgegeven. Met een gezicht als een donderwolk betrad hij de refter. Daar werd hij onthaald op applaus en op een grote taart... Pater Willem drukte hem ontroerd de hand. ‘Het was Gods voorzienigheid die jou zond,’ stamelde de brave man.

‘Ieder ander in mijn plaats zou hetzelfde gedaan hebben,’ minimalizeerde Hannes. Er lag een groot vers brood op tafel en er stond een grote schotel met radijsjes. Ondanks alles had hij honger.

Een anders nogal timide student, die Ronny bleek te heten, vroeg: ‘Waar leerde jij zo zwemmen?’

Om niet nog meer drukte rond zijn persoon te creëren antwoordde Hannes: ‘Bij een zwemklub.’ Gelukkig hadden de studenten ook honger, zodat hij rustig kon toetasten. Toen broeder Joost een stuk van de taart sneed om het naar Jasmine te brengen, achtte Hannes het ogenblik aangebroken om pater Willem en zijn akolieten te bedanken voor de gastvrijheid en afscheid van hen te nemen. Op het ogenblik dat hij opstond en zijn keel schraapte, zag hij andermaal Sigrid in de deuropening bovenaan de trap verschijnen. Een verontschuldiging mompelend liep hij op haar toe. De zoetige geur van schimmel en mos op het binnenplein verraadde dat er ander weer op til was. ‘Wat is er?’ vroeg hij eerder verveeld.

Sigrid keek hem opgewonden aan. ‘Mijn nichtje Magda kwam me een halfuur geleden opzoeken... Ze had het bezoek gekregen van Annick Bosch.’

‘En die kwam haar vragen enkele leugentjes te vertellen aan haar vader, nietwaar?’ raadde Hannes.

Sigrid knikte. ‘Magda zou aan Armand Bosch moeten zeggen dat ze op zaterdag, 30 juli, tot tien na tien, samen met Annick in “Het Jeugdheem” was...’

‘Was Magda toen in ‘Het Jeugdheem?’

‘Ja.’

‘Maar Annick was er niet?’

‘Nee. Ze is er die avond zelfs niet geweest.’

‘Verklapte ze aan Magda waar ze dan wel was?’

‘Nee. Ze was te zenuwachtig om iets zinnigs te vertellen... Ik ben er nu ook zeker van dat er iets met haar niet pluis is.’

‘Zij was wellicht getuige van wat met Helge gebeurd is,’ mompelde Hannes. ‘Maar als zelfs haar strenge vader haar niet aan het praten kan krijgen, maak ik helemaal geen kans.’ Hij keek naar boven en zag dat er wolken in het westen opbolden. ‘Je zult je moeten reppen om voor het onweer thuis te zijn.’

‘Wat ga je nu doen?’

‘De gangen nagaan van Danny Roebeke. Als ik maar wist waar ik die kerel kon vinden...’

‘Het is dinsdag,’ zei ze. ‘Dan is “Het Tramstation” gesloten. Misschien vind je hem in de “Finse Sauna”... Maar ik verwittig je: het is daar duur.’

‘Ben je er al eens geweest?’

‘Eénmaal.’

‘Met wie?’

‘Dat gaat je niet aan!’

Hannes schudde vertwijfeld het hoofd. ‘Wat is dat tegenwoordig toch! Je kunt met niemand nog een gewoon gesprek voeren of je stuit op een botte weigering of op een cynische terechtwijzing.’

‘Een gesprek?’ smaalde ze. ‘Elk gesprek dat jij voert is een verhoor of een preek. Wat heb je eraan als ik je nu vertel dat ik daar in de winter met volksvertegenwoordiger Stef Bierebeek een avondje doorbracht? Ik moet volgend jaar een betrekking vinden, weet je? En het aanknopen of het onderhouden van relaties is een conditio sine qua non voor een staatsbetrekking in dit land.’

‘Het spijt me,’ zei hij, overbluft. ‘Wil je met mij vanavond naar die sauna gaan?’

‘Als ik je daar een genoeg mee kan doen,’ antwoordde ze, weinig happig.

‘Waar wachten we op?’ vroeg hij. Hij liep resoluut naar haar fiets en nam hem op.

21.

De ‘Finse Sauna’ bleek een villa te zijn, aan een beukendreef te midden van de dennenbossen. ‘Het gehucht hier heet de Steenberg,’ verklaarde Sigrid. ‘De Romeinen hadden hier hun termen.’ De wind joeg wolken geelachtig stuifzand voor hen uit. Op het parkeerterreintje naast de inrit stonden vier luxeauto's. Toen ze uitgestapt waren, klopte Sigrid spottend op het voorwiel van haar fiets, dat onder het deksel van de bagageruimte uitstak. ‘Een zeer suggestief beeld,’ zei ze. Dikke lauwe regendruppels dreven hen naar de voordeur. Nog voordat Hannes op de bel geduwd had, werd de deur geopend. Een zwaar gemaquilleerd meisje in een zwarte jurk verwelkomde hen. Ze bleek Sigrid te kennen, want ze zei beminnelijk: ‘Jij vindt de weg wel.’ Die weg leidde hen langs een soort van schoonheidssalon, een kleedkamer, een sauna en een luxueus zwembad naar een grote bar. Daar waren ze de enige klanten. Boven hun hoofd striemde de regen over de glazen koepel. Ze gingen op een kruk zitten. De barmeid, een poppetje met grote bruine ogen en een massa kroeshaar, vroeg wat ze wensten. ‘Een pils,’ zei Hannes, terwijl hij vragend naar Sigrid keek.

‘Hier worden uitsluitend sterke dranken geserveerd,’ repliceerde het kroeskopje.

‘Een cognac dan,’ bestelde Hannes. Hij zag Sigrid knikken.

‘Twee cognacs.’

Toen ze bediend waren, zei het kroeskopje: ‘Dat is vijfhonderd frank.’

Hannes betaalde zonder te verpinken. ‘Heb jij misschien zin in een saunabad?’ vroeg hij aan Sigrid.

‘Ik ben ongesteld,’ zei ze.

Het volgende ogenblik kon Hannes zijn ogen niet geloven: twee spiernaakte lui, een oudere man met een opgezwollen buik en walgelijke vetkwabben en een jong mollig roodkopje, kwamen naast hen zitten. De vent met de vetkussens

keek Sigrid onbeschaamd aan, terwijl het roodkopje haar hoofd tegen zijn schouder legde.

‘Het water van het zwembad is te warm,’ zei hij tot Hannes. Hannes verslikte zich in zijn cognac. ‘Een Fin zou vanuit zijn saunabad recht in het onweer stappen,’ zei hij.

De vent lachte hinnikend. ‘Champagne!’ beval hij. ‘Is de juffrouw jouw sekretaresse?’ vervolgde hij, met een geile blik in de richting van Sigrid.

‘Euh... ja,’ zei Hannes.

‘Dan kunnen we misschien eens ruilen!’ De vent begon weer te hinniken.

Hannes keerde zich verontwaardigd naar Sigrid. ‘Ken jij die man?’ fluisterde hij. Ze knikte. ‘Het is Felix Roebeke,’ fezelde ze.

Hannes kon zijn ogen niet geloven. ‘Ben jij Felix Roebeke?’ vroeg hij boudweg aan de man.

‘Ja, dat ben ik!’ antwoordde de vent, blijkbaar trots omdat hij herkend werd.

‘Ik dacht dat jij met vakantie aan zee was,’ zei Hannes driest. Felix Roebeke begon weer te hinniken. ‘Dat ben ik ook! Maar ik moest mijn sekretaresse toch eens komen goedendag zeggen!’ Hij klopte het roodkopje onbeschoft op haar achterste. ‘En wie ben jij?’

‘Hannes Orban.’

Felix Roebeke streek met beide handen zijn dunne grijze haren naar achteren. ‘Notaris?’

‘Neen. Journalist.’

De belangstelling op het gelaat van de makelaar maakte plaats voor totale gedesinteresseerdheid. ‘Lekker?’ wendde hij zich tot het roodkopje, terwijl hij haar glas nam en ervan proefde.

‘Ik ben de vader van de jongen die een tijdje geleden verongelukte op de Kapelletjesweg,’ vervolgde Hannes onverstoorbaar.

Felix Roebeke gedroeg zich alsof hij die toelichting niet ge-

hoord had. Hij stak de hand op naar nog een paar naaktlopers, dat juist binnenkwam.

‘Ik hoopte hier vanavond jouw zoon te treffen,’ voegde Hannes eraan toe.

Ditmaal had hij wèl beet. ‘Waarom?’ vroeg de makelaar, duidelijk verstoord.

‘In Rostal wordt verteld dat hij iets meer van het ongeval weet...’

‘In Rostal vertellen ze wel meer klinkklare onzin!’ stoof Felix Roebeke boos op.

‘Hoe weet jij zo zeker dat jouw zoon niets van het ongeval weet?’

‘Omdat hij die avond thuis was!’ baste de makelaar.

‘Johan Sterkens beweerde dat hij en jouw zoon de avond doorbrachten in “De Volmolen” te Lier...’

‘Thuis of in Lier: mij om het even!’ foeterde Felix Roebeke. ‘Ik ken mijn zoon: als hij zegt dat hij van niets weet, dan is dat ook zo... Hij kan trouwens te allen tijde zoveel alibi's krijgen als hij wil, snap je?’

‘Neen!’ beet Hannes hem toe. ‘Als hij werkelijk die avond thuis was, wil ik dat absoluut ook door jouw vrouw bevestigd horen.’

‘Als je mijn vrouw lastig valt, laat ik arresteren!’ vloog de makelaar op.

‘Wat voor kinderachtige potentatenpraat is me dat!’ spotte Hannes.

‘Mijn vrouw werd reeds verhoord!’ briepte Felix Roebeke. ‘Door de bevoegde instanties terzake! Wat loop jij hier dan nog op te rakelen? Jij hebt beslist te veel politiefeuilletons op de televisie gezien... Stuk onbenul!’

‘Kom nu,’ suste Hannes. ‘Gedraag je asjeblijft een beetje geciviliseerd.’ Het volgende ogenblik keek hij in het gelaat van een in het zwart geklede man met een baardje en een snorretje en met een donkere bril. ‘Mag ik meneer verzoeken de zaak stante pede te verlaten,’ zei die vlak.

Hannes schudde verbouwereerd het hoofd. ‘Waarom?’

‘Je ergert mijn klanten,’ zei de man. ‘Kom!’ Hij greep Hannes bij de arm en trok hem met zich mee.

‘Ik ga ook zo wel!’ repliceerde Hannes, terwijl hij zich losrukte. ‘Ik hoop dat je beseft hoe meelijwekkend je bent!’ sneerde hij nog in de richting van Felix Roebeke. Sigrid duwde hem echter in de rug. Buiten regende het nog dat het goot. Toen ze in de wagen zaten, zei Sigrid: ‘Van alle mensen die ik ken, is Felix Roebeke de verachtelijkste. En precies met hem heb je het nu definitief aan de stok.’

‘Definitief?’

‘Ja... Het is nu wel duidelijk geworden dat zijn zoon de man is die je aan het praten moet krijgen. Ik kan me niet voorstellen dat je daar ooit in zult slagen...’

22.

Die woensdag ontwaakte Hannes tamelijk laat. Moeizaam richtte hij zich op, de stramheid in zijn ledematen deed hem grimassen. Er zaten drie zonnekevertjes op de bladeren van de gloxinia. Bij de waterput stonden Jasmine en de studenten hun wasgoed te schrobben en uit te wringen boven schuimende tobben. Het onweer had de tuin helemaal opgefrist. De geuren van buks en taxus deden Hannes diep ademhalen. Onopgemerkt sloop hij naar de refter. Daar stond een bord met een stapel boterhammen en een grote peperkoek voor hem klaar. Er lag een krant naast, die hij met afschuw terzijde schoof. Op het binnenplein ruzieden enkele mussen. Wat moest hij nu doen? Wat kon hij nog doen? Zwaar piekerend begon hij te eten. Danny Roebeke... Hoe moest hij dat varkentje wassen? Johan Sterkens was wellicht te overbluffen, te vermurwen of te intimideren... Of misschien ook niet. Er weerklonken stappen op het binnenplein. Pater Willem kwam de trap af, gevolgd door twee rijkswachters. De grote man achter de pater was de kommandant van Koolarde. Verbouwereerd veegde Hannes zijn mond af. De pater keek hem ernstig aan. 'De heren willen je spreken, Hannes...'

'Waarover?'

De kommandant nam zijn pet af en streek met een grote hand het zweet van zijn kalend voorhoofd. 'Felix Roebeke heeft een klacht tegen jou ingeleverd,' zei hij, bijna plechtig. 'In het bijzijn van derden heb je hem belasterd, beledigd en bedreigd...'

'Belasterd?' riep Hannes ongelovig uit.

De kommandant knikte. 'Je beweerde dat Felix Roebeke en zijn vrouw een vals alibi verschaft hadden aan hun zoon.' 'Dat heb ik niet gezegd. Hij beweerde zelf dat zijn zoon zoveel alibi's kon krijgen als hij maar wilde...'

'Je noemde hem ook een onbeschofte, kinderachtige, meelijwekkende potentaat.'

Hannes kon zijn oren niet geloven. ‘Ik heb hem gevraagd zich een beetje geciviliseerd te gedragen. En de man verkocht inderdaad kinderachtige potentatenpraat, waardoor hij uiterst meelijwekkend overkwam.’

‘Verder dreigde je ermee zijn vrouw het een en ander te vertellen én hem te laten arresteren.’

‘Die man is een mytomaan!’ stoof Hannes op. ‘Ik zei hem alleen dat ik zijn vrouw wilde horen bevestigen dat hun zoon die zaterdagavond thuis was. Hij heeft toen gebruld dat hij mij zou laten arresteren!’

‘Felix Roebeke heeft vier getuigen,’ vervolgde de kommandant kregelig. ‘Geef mij je paspoort. Er wordt een vervolging tegen jou ingesteld.’

Hoofdschuddend voldeed Hannes aan het bevel. ‘Ik heb ook een getuige, maar dan een betrouwbare: Sigrid Vanroy...’ ‘Ja, de jonge meisjes zijn tegenwoordig geweldig betrouwbaar!’ hoonde de kommandant, terwijl hij begon te schrijven. ‘Zou je er niet goed aan doen gewoon te verklaren dat de dood van je zoon je helemaal overstuur gemaakt heeft?’ Hannes dreigde te stikken. ‘Het wordt toch tijd dat ik een brief schrijf aan het parket van de procureur des Konings,’ zei hij scherp.

‘Dat heeft wel wat anders te doen dan zich druk te maken om een geseponeerde zaak,’ smaalde de kommandant.

Hannes schudde ongelovig het hoofd. ‘Een geseponeerde zaak?’

‘Wat anders? Er is geen greintje evidentie dat jouw zoon het slachtoffer werd van een misdadig opzet.’ De kommandant klapte zijn boek dicht en gaf Hannes' paspoort terug. ‘Besmeur toch de nagedachtenis van je zoon niet met infantiele aantijgingen in het wilde weg, meneer Orban. Met een beetje diplomatie kan ik er Felix Roebeke misschien toe overhalen dat hij zijn klacht intrekt... Felix is geen onmens, integendeel... Informeer hier in de omliggende dorpen maar eens naar wat hij voor de mensen allemaal al niet gedaan heeft.’

‘Een geseponeerde zaak?’ herhaalde Hannes.

‘Ja, dat zei ik je toch verleden vrijdag al?’

‘Niet waar! Toen raaskalde je wat over een noodlottige val of een vluchtmisdrijf. Nog deze week lever ik je het bewijs dat er van een noodlottige val of een vluchtmisdrijf geen sprake was!’

De kommandant richtte zich op. ‘Schitterend!’ zei hij. ‘Schitterend.’ Hij wendde zich, met een brief in de hand, tot pater Willem. ‘Dit hier is veel ernstiger... Verschaf jij onderdak aan een zekere Jasmine Scholten, pater?’

Pater Willem vouwde de handen samen. De kneukels werden wit. ‘Ja...’

‘Jasmine is een uur geleden vertrokken,’ zei Hannes rad.

‘Ze nam de bus naar Antwerpen.’

De pater keek hem verbouwereerd aan. ‘Dat wist ik niet.’

De kommandant borg de brief weer in zijn boek. ‘Dan zullen onze mensen haar daar wel vinden.’

‘Is er iets... niet in orde met haar?’ vroeg de pater moeilijk. ‘We kregen het bevel haar in hechtenis te nemen,’ verklaarde de kommandant. ‘De heren Claude en Jacques Lanoye van de firma “Amreba” leverden een klacht tegen haar in wegens verduistering.’

‘Verduistering?’ echode de pater zwakjes.

‘Ja,’ antwoordde de kommandant. ‘Ze werkte bij de firma “Amreba” als bediende, tot voor vijf weken... Toen vertrok ze met de noorderzon, én met de kas. Ze schijnt een fameuze oplichtster te zijn.’

‘Hoe wisten jullie dat ze hier was?’ vroeg Hannes.

De kommandant keek hem minachtend aan. ‘Om het half jaar speelt de opsporingsdienst ons de namen door van iedereen die hier verblijft. De pater weet zelf best dat dit huis geen verblijfplaats voor heiligen is.’

‘Jasmine Scholten is zeker geen misdadigster,’ zei de pater ferm.

De kommandant glimlachte meewarig. ‘Van jou hadden ze een gevangenis-aalmoezenier moeten maken, pater. In jouw plaats zou ik mijn eigen kas maar eens controleren. Een be-

schuldiging wegens verduistering gebeurt nooit lichtvaardig. Het pleit trouwens niet in het voordeel van deze dame dat ze hier ondergedoken was, of wèl soms?’

‘Ik hoop voor jou dat je er zelf nooit behoefte aan zult hebben om tot rust te komen,’ zei pater Willem zacht. ‘Mocht dat ooit wel het geval zijn, dan ben je hier steeds welkom.’ De kommandant knipoogde naar zijn gezelschap en lachte smakelijk. ‘Dank je. Maar als ik het niet meer zie zitten, ga ik vissen. Dan ben ik een uur later weer de oude.’ Hij richtte zich opnieuw tot Hannes: ‘En in jouw plaats zou ik maar een goeie advocaat aanspreken.’ Hij klopte op zijn boek. ‘Ook dit is iets waarmee ze bij het gerecht niet lachen...’

23.

Die middag kwamen de Arcadiërs rond een grote pot mosselen tot het besluit dat het geen zin had dat Jasmine zich zou opsluiten met haar angst en haar breiwerk. De rijkswachters kwamen beslist terug, en dan met een toelating tot huiszoeking. Alle heil werd verwacht van Hannes' artikel in 'De Morgenster'. Wanneer plotseling de aandacht van eenieder uitging naar de spoorloze verdwijning van twee vroegere bedienden van hun firma, zouden de gebroeders Lanoye zich wel wachten Jasmine iets te doen. Toen Hannes haar vroeg of ze er geen zin in had die namiddag met hem te gaan wandelen, stemde ze tot zijn verbazing toe. Desnoods was ze zelfs bereid met hem op het terras van 'De Vlierboom' te gaan zitten, maar de herberg bleek 's woensdags gesloten te zijn. Hannes reed met haar naar de Sint-Lambertusheide. Hij plaatste zijn wagen voor het kapelletje, in de schaduw van de linden. Ook nu weer brandden er enkele kaarsen bij het Mariabeeld. Een mus had een al te slordig nest gebouwd onder de met verdroogd korstmos bedekte pannen, zodat lange droge grashalmen eronderuit sliertten. Zonder een woord te spreken volgden ze het paadje, dat wellicht eeuwenoud was. De bessen van lijsterbes, vogelkers en spork glommen in de zon. De paarsrode struikheide gonsde van de insekten. Op de hoogste heiduin gingen ze in de smele zitten. Twee vuurvindertjes stoorden zich niet aan hun aanwezigheid en kwamen vlakbij hen spelen. 'Hier is je zoon dus verongelukt?' verbrak Jasmine na een poosje het stilzwijgen.

'Waarschijnlijk.'

Ze trok haar benen in en legde haar kin op haar knieën. 'Wat gebeurde er met jouw vrouw?'

'Vier jaar geleden, op een ochtend, reed ze naar haar moeder in Weelde. In Ravels schoot plotseling een losgebroken en op hol geslagen paard de weg op. Inge kon het dier niet meer

vermijden... Ze moet op slag dood geweest zijn. Het paard trouwens ook.’

‘Je moet de eigenaar van het paard wel gehaat hebben...’

Hannes streek met de tong over zijn droge lippen. ‘Het was een keuterboertje met vier kinderen... Het paard was zijn voornaamste bezit. De verzekeringsmaatschappij keerde ons een behoorlijk bedrag uit. Op aandringen van Helge heb ik het paard vergoed.’

‘Je zoon moet een goeie jongen geweest zijn,’ mijmerde ze.

‘De beste. Maar de besten verdwijnen hier altijd het eerst.’

‘Pater Willem behoort ook tot de besten...’

‘Dat is waar.’ Hij wilde een sigaret nemen, maar bedacht zich. ‘We zijn hier niet in “Arcadia”. Dus veronderstel ik dat ik je ook het een en ander mag vragen...’

Jasmine knikte.

‘Hoe kwam je er ooit toe je te lenen tot de... praktijken die de heerschappen van “Amreba” je oplegden?’

Ze strekte haar benen weer uit en begon aan haar vingernagels te pulken. ‘Mijn vader was een zeeman, moet je weten, een steward... Hij liet mijn moeder overkomen uit Tokio. Toen ik twaalf jaar oud was, kwam hij niet meer naar huis, zodat mijn moeder moest gaan werken. Ze werd schoonmaakster in een stadsziekenhuis. Ik kon studeren... totdat rugpijn haar belette nog iets te doen. Ik was toen zeventien jaar en moest noodgedwongen een job zoeken. Ik werkte achtereenvolgens in een warenhuis, in een bioskoop, in een hotel en in een kiosk... Telkens weer verloor ik mijn baantje doordat ik niet inging op de avances van mijn werkgevers. Uiteindelijk vond ik een rustige maar onderbetaalde betrekking als bloemenverkoopster. Ik was toen zesentwintig jaar en besloot 's avonds de middenstandsopleiding voor onthaalhostess te volgen. Toen ik, na twee jaar studie, mijn diploma behaald had, werd mijn aandacht getrokken door een advertentie van de firma “Amreba”, waarin een onthaalhostess gevraagd werd. Ik solliciteerde, en mocht mij dadelijk komen aanmelden. Ik werd buitengewoon hoffelijk ontvangen. Aan-

lokkelijkere voorwaarden waren ondenkbaar. Aanvankelijk was ik receptioniste: ik zat in een glazen hok op het gelijkvloers van het gebouw waar de firma gevestigd was, nam de telefoon op, ontving de bezoekers, sorteerde de brieven, schreef adressen... Daarna werd ik bevorderd tot sekretaresse van de gebroeders Lanoye. Claude begon mij het hof te maken, en ik werd verliefd op hem...'. Jasmine vouwde zenuwachtig haar handen, ze miste blijkbaar haar breiwerk. Pas na een tijdje ontdekte ik dat hij al een vrouw had, en dat ik dus zijn maîtresse was. Toen Claude mij beu was, begon Jacques zich mijn lot aan te trekken. Hij was niet gehuwd, maar al spoedig ontdekte ik dat hij van de ene amourette naar de andere liep. En toen begon het... buitenwerk. Op recepties, banketten, privé-feesten enzovoort moest ik de gasten gaan ontvangen en verwennen. Daar pas ontdekte ik dat 'Amreba' ten minste twintig jonge vrouwen van mijn slag in dienst had. In het volgende stadium kreeg ik een luxueus appartement toegewezen in het centrum van de stad. Daar dan kwamen politici, zakenlui en andere hoge pieten die op doorreis waren... overnachten.' Ze zuchtte.

'Hoe kon je het ooit zover laten komen?' vroeg Hannes ontzet.

'Ik had geld nodig om mijn moeder te laten verzorgen. En denk maar niet dat iemand als ik in dit land veel andere kansen krijgt...'

'Waar haalde je ten slotte dan toch de moed om ermee op te houden?'

'In de avondschool had ik Ilse Six en Marleen van Erkel leren kennen. Zij waren al veel vroeger op een appartement van "Amreba" terechtgekomen. Door een toeval - we waren gedrieën op een advertentie van een rederij afgegaan - ontmoetten we elkaar weer en ontdekten we dat we in hetzelfde schuitje zaten. Ilse mocht dadelijk bij dat scheepvaartbedrijf beginnen, wat ze dan ook deed. Een maand later, verleden jaar in augustus, verdween ze... Marleen en ik dachten aanvankelijk dat ze met vakantie was. Toen we echter

ook in september van haar taal noch teken ontvingen, deden we navraag bij de rederij. Daar bleken ze met het geval al even verveeld te zitten: ze was op een dag niet op haar werk verschenen; toen ze na een week nog niet opgedaagd was, hadden ze haar gewoon vervangen... Bijna een halfjaar duurde het voordat we onze angst ovenvonden. We lootten erom wie Iلسes verdwijning zou gaan aanmelden bij de politie. Het lot duidde Marleen aan. Op het politiebureau echter werd ze gewoon uitgelachen. Toen ze me dat vertelde, zag ik haar voor het laatst. Ik telefoneerde naar Claude Lanoye om te vragen waar ze ergens uithing. Hij zei lakoniek dat ze in opdracht van “Amreba” voor onbepaalde tijd naar Zuid-Frankrijk was vertrokken. Maandenlang wachtte ik gedwee op een teken van haar. Toen ging ook ik naar het politiebureau. De kommissaris liet me niet eens uitspreken. Als hij zich de aangiften van de tippelaarsters mocht aantrekken, zei hij, dan zou hij zich ten slotte nog genoopt zien ook zichzelf als pooier te vervolgen. Maar om mij een genoeg te doen zou hij eens informeren bij de gebroeders Lanoye, voegde hij er hatelijk aan toe. Toen wist ik hoe laat het was...’

‘Wat een rotte boel!’ mompelde Hannes. Hij zag dat er een traan aan haar kin bengelde, en legde een hand op haar voorarm. ‘Je geloof in de mensen moet wel erg geschokt zijn...’

Ze schudde energiek het hoofd. ‘Mensen als pater Willem, broeder Joost en de studenten in “Arcadia” helpen iemand er snel weer bovenop.’ Haar ogen volgden de potsierlijke vlucht van een ekster. ‘Ook aan jou heb ik het een en ander te danken.’

24.

Die avond aten ze bloedworst met appelmoes. In strijd met zijn gewoonte bleef Hannes ditmaal in de refter pleisteren. Hij hielp Jasmine bij het aftrekken van haar absurde broddellap, speelde een partijtje dammen met een student van wie hij niet eens wist dat hij Dirk heette, en praatte wat met broeder Joost... Tot zijn verbazing vernam hij dat de broeder twintig jaar in Zaïre verbleven had, meer bepaald: totdat de malaria hem ertoe gedwongen had weer naar België te keren. In de Kempen was hij nu de nodige krachten aan het opdoen om weer naar ginder te gaan. Toen het buiten donker geworden was, zei Hannes dat hij nog even naar Rostal reed. Niemand vroeg hem iets, maar hij zag hun bezorgde blikken. Hun bekommernis deed hem deugd, maar bezorgde hem ook een beetje wroeging: waarom kon hij voor één keer de gezelligheid niet beantwoorden, die ze hem boden? Er was opvallend weinig verkeer op de weg. Op de televisie gaven ze wellicht een western, of een oorlogsfilm. Bijna drie weken had hij geen televisie gezien en geen ogenblik had hij dat tover-, genot- en verdovingsmiddel gemist. Hij moest driemaal rond het dorpsplein rijden, voordat hij 'Het Tramstation' vond. Het was een hoekhuis, laag, breed en witgeschilderd. De groene slagvensters waren dicht en ook de lantaarn onder het uithangbord brandde niet. Hannes parkeerde zijn wagen op vijftig meter van de herberg. Hij stak een sigaret op en besloot het huis een tijdje te observeren. Tussen het uiteinde van de zijgevel en de façade van het volgende huis stond een met aanplakbiljetten ontsierde betonnen muur, waarin een groen poortje hing. Achter de muur zag hij de kruinen van enkele bomen, klaarblijkelijk fruitbomen. Als in 'Het Tramstation' gebankt werd, gebeurde dat volkomen onopvallend. Volgens Sigrid was de sluitingsdag van 'Het Tramstation' de dinsdag. Het was woensdag, en amper kwart voor elf... Besluiteloos keek hij naar het dorpsplein. Wat verder stond een frietkraam, dat eveneens gesloten was. In de telefoonsel

ernaast stond een kleine man met een pet op in de telefoongids te bladeren. In het licht van een straatlantaarn zag hij een grote vogel zweven, waarschijnlijk een steenuil, of een kerkuil. Hij zette de radio aan. Een slijmerige vrouwenstem deklameerde een gedicht dat hij niet begreep. De man in de telefooncel stak een sigaret op en leunde met de schouder tegen het telefoontoestel. Stond hij op iemand te wachten? In zulke maffe cel? Terwijl de zomeravond het dorp vulde met de heerlijkste geuren? Er was iets dat niet rijmde. Hannes zette de radio af. Als die man met de pet nu eens op wacht stond? Hij stapte uit en liep met de handen in de zakken op het poortje in de muur toe. Wat hij vermoed had, gebeurde... De man in de cel nam de hoorn op en draaide een nummer. Het poortje zat potvast. Hannes haalde de schouders op en wendde zijn stappen naar de telefooncel. De man met de pet stond ogenschijnlijk aandachtig te luisteren naar wat aan het andere einde van de lijn verteld werd. Hannes tikte met zijn trouwring blijkbaar ongeduldig op de glazen deur. De man met de pet legde stante pede de hoorn in en kwam naar buiten. Hij was oud en klein. ‘Verontschuldig me, meneer,’ zei hij onderdanig. ‘Zat je al lang te wachten? Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis, zie je...’

Hannes had er geen zin in de komedie mee te spelen. ‘Ze vertelden me dat ik in “Het Tramstation” kon banken,’ zei hij. ‘Kan jij ervoor zorgen dat ik binnen geraak?’

‘Banken?’ bouwde de man hem na. ‘Banken? Daar weet ik niks van. Waar haal je het?’

‘Komaan!’ snauwde Hannes. ‘Jij bent toch de spion... Dat vertelden ze me ook!’

De man nam zijn pet af en begon zenuwachtig in zijn dunne grijze haren te krabben. ‘Wie vertelde dat?’

‘Danny Roebeke.’

De man knikte, en zette zijn pet weer op. ‘Ik zal ze verwittigen van je komst.’ Hij trok de deur van de cel open en sloot zich in.

Rustig liep Hannes naar het poortje. Ditmaal ging het voor

zijn neus open. Een bejaarde vrouw met een mannenjas omgeslagen sloot het weer achter zijn rug. ‘Kom maar mee,’ zei ze. Langs een moestuin en een regenput liep ze hem voor naar het achterhuis. Ze leidde hem de keuken binnen en wees naar een deur. ‘Bert Verwaest heeft de bank,’ fluisterde ze. ‘Het gaat er grof aan toe.’

Hannes bleef een ogenblik besluiteloos staan. ‘Kom ik niet ongelegen?’

‘Als je geld hebt, zeker niet,’ zei de vrouw met een grijns. Hannes liep naar de deur en duwde ze zachtjes open. Een gulp rook sloeg hem in het gelaat. Ten minste twintig mensen dromden rond een biljarttafel die met een zeildoek was afgedekt. In het midden van de tafel lag een groene fluwelen mat waarop speelkaarten waren afgebeeld, die gedeeltelijk onder de bankbiljetten bedolven waren. Achter de mat zat een dikke man met een plastic hoedje op en een stofjas aan, hij hield een spel kaarten tussen de dikke vingers en draaide de onderste kaart om. Een vrouw met zwaar onder de rouge zittende lippen en groen beklonterde oogleden vloekte verschrikkelijk. ‘Had ik het niet gedacht! Had ik het niet gedacht!’ ketterde ze. De volgende kaart die omgedraaid werd, ontlokte nog een zwaardere vloek aan het gezelschap, maar ditmaal een waamt triomf opklonk. ‘Dat gaat pijn doen, Bert! Dat gaat pijn doen!’ kreet een lelijke mannenstem. ‘Drieduizendmaal negen!’

Hannes en Danny Roebeke kregen elkaar gelijktijdig in het oog. De jongeman schudde ongelovig het hoofd. Toen echter realiseerde hij zich dat er kak aan de knikker zat. ‘Zeg, wat komt die knul hier doen?’ riep hij naar een geblokte man die in een hoek van het vertrek glazen stond te vullen. Ogenblikkelijk verstomde het geroezemoes.

De geblokte man draaide zich om en veegde zijn handen af aan zijn trui. ‘Welke knul, Danny?’ vroeg hij rustig.

‘Die journalist hier!’ brieste Danny, terwijl hij naar Hannes wees.

In paniek graaide iedereen plotseling naar de bankbiljetten

op tafel. De bankhouder toverde ongelooflijk snel het matje weg. ‘Maar je hebt hem zelf verteld dat hij hier kon komen banken!’ verweerde de geblokte man zich.

‘Ik? Ben je gek?’ sloeg Danny aan.

‘Dat vertelde Peer toch,’ zei de geblokte man, terwijl hij naar het telefoontoestel te midden van zijn flessen wees. Dat was voldoende om de kansspelers de stuipen op het lijf te jagen. In een oogwenk waren ze de deur uit. De geblokte man maakte een wanhopig gebaar in de richting van de gevulde glazen.

‘Wat wil je nu eigenlijk van mij, onnozelaar?’ vroeg Danny dreigend, terwijl hij vlak voor Hannes kwam staan.

‘De waarheid!’ antwoordde Hannes kalm.

‘Welke waarheid?’

‘Jij weet hoe mijn zoon aan zijn einde kwam.’

‘Ik weet helemaal niks!’ brulde de jongeman, bijna hysterisch. ‘En jij moet er mee ophouden mij overal verdacht te maken, of ik maak je kapot!’

‘Zolang ik de waarheid niet ken, blijf ik je op de hielen zitten,’ zei Hannes onverstoorbaar. Het volgende ogenblik plofte de vuist van Danny Roebeke pal op zijn neus. Hannes deinsde geschrokken terug. Toen realiseerde hij zich dat hij zich moest verdedigen, want Danny Roebeke kwam als een bokser op hem af. De volgende slag kon hij pareren, maar de derde trof hem in de nek. Toen ging Hannes in de aanval: als een razende begon hij op de furie tegenover hem in te beuken, met beide vuisten. Hij dreef zijn tegenstander in een hoek en trommelde blind op hem los. Plotseling echter werd een dikke arm onder zijn kin geslagen en werd hij achteruitgerukt. De geblokte man hield hem in een wurggreep. Danny Roebeke schudde verwaasd het hoofd, maar begon vervolgens zwaar op hem in te trappen. De eerste schop raakte Hannes in de buikstreek. Het was verschrikkelijk. De tweede schop trof hem als een moker in de ribben. De pijn voelde hij niet eens meer. Toen hij weer tot het bewustzijn kwam, lag hij in het midden van de straat. De stank van alcohol

deed hem kokhalzen: ze hadden zijn gezicht en zijn bovenlijf met whisky of cognac overgoten. Moeizaam kwam hij overeind. Er was geen levende ziel te bespeuren.

25.

Hoe hij in ‘Arcadia’ geraakt was, wist hij niet meer, maar hij ontwaakte op zijn bed, die donderdagochtend. Hij voelde zich miserabel. In zijn neus, zijn borst, zijn buik en zijn liesstreek knaagde de pijn. Naar het afbladderend plafond starend poogde hij de gebeurtenissen van de avond voordien te rekonstrueren. Naarmate de draagwijdte van het een en ander tot hem doordrong, steeg het onbehagen in hem. Toen hij ten slotte opstond en de alcohol rook, sloeg dat onbehagen om in onverdraaglijke woede. Het was halfnegen. Harkerig van lichamelijke ellende verliet hij het opkamertje. De zonnebloemen, de pioenen en de zwaardleliën hadden verschrikkelijk schelle kleuren. De mussen waren krankzinnig geworden. Hij had geen tijd nu om zich te wassen. Als een robot liep hij door de keuken. Geschrokken keek broeder Joost hem aan. ‘Trek in een boterham met wrongel en rietsuiker?’ riep hij Hannes na.

‘Dank je,’ mompelde Hannes, terwijl hij door de refter liep. Op het binnenplein waren pater Willem en de studenten een zonnewijzer aan het opstellen. Jasmine was nergens te zien. Kwasi opgewekt stak Hannes zijn hand op in de richting van het gezelschap. Gelukkig had hij zijn wagen op het grasveldje naast ‘De Vlierboom’ geparkeerd, zodat hij zijn vrienden niet van dichtbij onder ogen hoefde te komen. Op het terras stond de kelner Norbert met een witte melkkan de geraniums te gieten. ‘Mooi weertje, meneer!’ riep hij. Hannes knikte. Hij opende het portier. De hitte deed hem naar adem happen. Het weer was inderdaad afschuwelijk mooi, onbarmhartig mild, onmenselijk helder. Op weg naar Rostal scheelde het geen haar of hij verongelukte, toen een melkwagen vanuit een zijstraat zo maar de weg opdraaide. De wijk met de bloemrijke straatnamen en de ruïne van een standaardmolen heette ‘Molenheide’, zag hij nu. Hij kon zijn wagen vlak voor het huis van onderwijzer Bosch parkeren. De lange waaiers van de gele wilg streelden over zijn schou-

der, toen hij naar de voordeur liep. De bel klonk alsof ze een heel klooster op de been moest brengen. Tot Hannes' stomme verbazing was de onderwijzer ditmaal helemaal in het zwart gekleed. 'Euh... Waarmee kan ik je van dienst zijn?' vroeg hij, opvallend zenuwachtig.

'Ik had je eens graag onder vier ogen gesproken,' zei Hannes. 'Ja maar...' De onderwijzer keek zenuwachtig op zijn horloge. 'Wij moeten naar een begrafenis in Essen. Een neef van mijn vrouw, zie je. Enfin, kom maar even binnen.' Hij liep Hannes voor naar een voorkamertje met wat salonomielement en een bureautje erin. 'Uit een boom gevallen bij het plukken van appels,' vervolgde hij. 'Dat hoor je ook niet vaak meer, nietwaar?' Hij wees Hannes een fauteuil aan en ging zelf ook zitten.

Het speet Hannes dat hij de man pijn moest doen, hij voelde een onverklaarbare sympathie voor hem. 'Toevallig kwam ik aan de weet dat jouw dochter Annick op 30 juli niet in "Het Jeugdheim" geweest is,' zei hij zacht.

Armand Bosch werd eensklaps nog peziger, nog getaander. Zijn klein snorretje bewoog tweemaal heen en weer. 'Hoe kwam jij dat aan de weet?'

'Na mijn bezoek hier, verleden dinsdag, ging Annick een schoolvriendinnetje opzoeken... Ze bezwoer dat vriendinnetje toch haar mond niet voorbij te praten, indien jij mocht vragen of jouw dochter die zaterdagavond inderdaad in "Het Jeugdheim" was...'

'Welk vriendinnetje?'

'Ik ken alleen haar voornaam: Magda.'

De onderwijzer verstrakte. Toen knikte hij. Traag trok hij zijn jas uit. 'Ik geloof je.' Hij stond op, legde zijn jas op de sofa, knikte nogmaals, en liep vervolgens resoluut naar achteren.

Enkele minuten hoorde Hannes niets. Hij probeerde de titels van enkele versleten boeken op een rekje te lezen, maar het lukte hem niet. Hij wilde een sigaret opsteken, maar zag nog bijtijds dat er geen asbak in het vertrek stond.

Plotseling waren er haastige stappen, en een ogenblik later duwde de onderwijzer zijn tegenstribbelende dochter binnen. Met een knal trok hij de deur achter zich dicht. ‘Meneer wil je nogmaals iets vragen,’ zei hij hees. ‘Hij weet nu al dat je een leugenaarster bent... Als je een doortrapte leugenaarster mocht blijken te zijn, komt hij de volgende maal waarschijnlijk met de politie terug.’

Er viel een onbehaaglijke stilte. Hannes had medelijden met het mollige brutaaltje. ‘Ik... vernam dat jij op 30 juli de avond doorbracht met Danny Roebeke en Johan Sterkens,’ loog hij met tegenzin.

Annick keek hem van de hand Gods geslagen aan. Zenuwachtig begon ze het hoofd te schudden. ‘Niet waar!’ stootte ze uit.

‘Biecht de waarheid op!’ zei haar vader, met een stem als een mes.

Alle kleur week uit Annicks gelaat. Grauw van ontzetting riep ze: ‘Ik kon er niets aan doen!’

Hannes wilde voorkomen dat ze hysterisch werd. Hij stond op. ‘Natuurlijk niet,’ zei hij.

‘Waarom kon je niets doen?’ vroeg haar vader streng.

‘Ze namen me mee, papa!’

‘Wie?’

‘Danny Roebeke en Johan Sterkens! Ze pikten me op aan de kerk! Ze wilden me niet laten gaan voordat ik met hen gedanst had...’ Het meisje begon onbedaarlijk te snikken.

‘En danste je met hen?’

Annick knikte.

‘Waar?’

‘In Lier en in Massenhoven.’

‘En lieten ze je toen niet gaan?’

Annick knikte.

‘Je liegt!’

‘Ik kon toch niet te voet naar huis komen!’ riep ze huilerig.

‘Brachten ze je dan niet naar huis?’

‘Ja... Maar dan moest ik eerst met hen nog gaan wandelen

op de Sint-Lambertusheide...' Ze schreide nu voluit.

'En deed je dat.'

'Ja... Wat kon ik anders doen?'

'En wat gebeurde er toen?' Er klonk een huivering in de stem van de onderwijzer.

'Niets!'

'Je liegt!'

'Kalmpjes aan, meneer,' meende Hannes te moeten zeggen, alhoewel zijn slapen bonsden van spanning.

Vertwijfeld zochten de ogen van Annick steun bij Hannes. 'Ik... ik lieg niet...'

De onderwijzer greep haar bij de schouders. 'Wat gebeurde er toen?'

Annick schreide schor. 'Ze trokken mijn kleren uit...'

'En dan?' De onderwijzer zag lijkkbleek.

'Danny Roebeke gooide me op de grond...' Annick kromp ineen bij de gedachte aan wat zich afspeelde.

'En?'

'Niets!'

'Je liegt!'

'Niet waar, papa!'

'Heeft hij je niet... aangeraakt soms?'

'Nee! Want toen was die jongen daar...'

'Kwam Helge je te hulp?' vroeg Hannes hees.

Annick knikte. De smart snokte door haar borst en haar keel.

'Hij begon met hen te vechten...'

Hannes haalde diep adem. 'Sloegen ze hem toen met iets op het achterhoofd?'

Annick schuddekopte. 'Ze gingen lopen.'

'Ja, maar...' Hannes wist niet waar hij het had.

Annick veegde met de hand het snot van haar bovenlip.

'Hij zocht mijn kleren bij elkaar, en troostte me. Hij zou me naar huis brengen, zei hij.'

'En deed hij dat dan?'

Ze huiverde zichtbaar. 'Ja... Maar toen wij aan het kapelletje kwamen, sprongen ze hem eensklaps allebei op het lijf.'

Danny Roebeke gaf hem een kopstoot, en toen... sloeg die jongen met het achterhoofd tegen een van de spijlen van het traliewerk.'

Hannes moest gaan zitten. Zo was het dus gebeurd. Een enorme futloosheid maakte zich van hem meester.

'Jouw zoon moet een fijne jongeman geweest zijn,' zei de onderwijzer zacht.

'Je had hem moeten kennen,' mompelde Hannes. 'Maar hoe kwam hij dan op die afstand van het kapelletje terecht?' richtte hij zich tot Annick.

Het meisje veegde weer haar tranen weg. 'Eerst wisten ze niet wat te doen, maar toen kwamen Piet Gerrits en Carla Decorte daar aan...'

'Wie zijn dat?' wilde Hannes weten.

'Hij is diamanthandelaar en zij is onderwijzeres,' antwoordde Armand Bosch. 'Ze hebben al een tijdje met elkaar te doen.'

'En hebben die dan niets gemerkt?'

'Ze keken van ons weg,' zei Annick. 'Danny Roebeke en Johan Sterkens hebben die jongen toen gauw in de heide gedragen...'

'En jij? Wat deed jij?' vroeg haar vader, eensklaps weer hard.

'Ik wilde weglopen, maar Johan Sterkens haalde me in en sleurde me mee.'

'En liet je dat allemaal zo maar gebeuren?'

Annick begon weer te snikken. 'Ik smeekte Danny dat hij zijn auto zou halen en dat hij die jongen naar een dokter zou brengen, maar hij wilde daar niets van horen.'

'Waar stond zijn wagen dan?' vroeg Hannes.

'Aan de overzijde van de Sint-Lambertusheide, in een bosweg achter de waterwinning.'

'Nu weten we nog altijd niet hoe de zoon van meneer op de Kapelletjesweg terechtkwam,' zei de onderwijzer ongeduldig. 'Ze bleven maar beraadslagen,' zei Annick gesmoord. 'Er kwam geen einde aan. Danny wilde wachten totdat die jongen weer tot het bewustzijn kwam. Johan Sterkens echter

was er zeker van dat hij dood was. Hij wilde hem naar het Albertkanaal brengen, of naar de Nete, of naar een ven... Ze maakten ten slotte zelfs ruzie. Op een bepaald ogenblik hoorden wij stemmen, en toen sleepten ze de jongen nog verder weg van het kapelletje. Toen zei Danny Roebeke dat de oplossing voor de hand lag: ze moesten een ongeval ensceneren. En ze hebben de jongen op de asfaltweg gelegd...'

'En toen?' drong de onderwijzer aan.

'Dat is alles! Echt waar, papa!'

'Hoe ben jij thuis geraakt?'

'Te voet!'

'Waarom vertelde je me niet wat er gebeurd was?'

'Je liet me geen woord zeggen... Je schold me uit, en stuurde me aanstonds naar mijn kamer!'

'Dat kan ik geloven!' beet de onderwijzer haar toe. 'Je was meer dan een uur overtijd! Iedereen van de "Molenheide" was op zoek naar jou!' Hij snoof geërgerd. 'Zou je me zonder dat kabaal ingelicht hebben?'

Annick keek haar vader vertwijfeld aan. 'Danny Roebeke zei dat ik ook schuldig was... Ik had hem verleid, en ik had nog met die jongen te maken gehad, en ik...' Ze begon weer onbedaarlijk te huilen.

'Larie!'

'En hij zei dat hij mij zou... doodrijden, als ik mijn mond voorbijpraatte...'

'Ik denk dat ik haar begrijp,' kwam Hannes tussenbeide. 'Ik hoop dat ze nu zo moedig zal zijn haar verhaal ook aan de rijkswachtkommandant van Koolarde te vertellen.'

'Vanzelfsprekend!' besliste Armand Bosch. 'En nog wel dadelijk!' Hij draaide zich om, maar net op dat ogenblik werd de deur geopend. Een kleine, in het zwart geklede vrouw met een prettig bellefleurgezichtje kwam binnen. 'Het is tijd, Armand,' zei ze.

De onderwijzer nam haar zacht bij de schouder. 'Ik vrees, Irma, dat je alleen naar Essen zult moeten... Annick en ik moeten dringend iets helpen ophelderen.'

26.

Onderweg naar Koolarde werd er weinig gesproken. De onderwijzer en zijn dochter zaten verkrampd van achteren in de wagen. Hannes vocht tegen een gevoel van beklemmdheid en onvoldaanheid: hij had zijn doel bereikt, maar hoe moest het nu verder met hem? De uitzichtloosheid versmoorde elke opluchting, elke triomf. Helge was het slachtoffer geworden van zijn ridderlijkheid, maar een troostende gedachte was het amper: Helge was dood, en deze maatschappij had geen tijd en zelfs geen eerbied voor dode ridders... De gendarmerie van Koolarde was gevestigd in een lelijke burgerwoning. Hannes parkeerde zijn wagen tussen twee verwilderde hortensia's. Toen hij uitstapte, schuurde het portier tegen de betonnen brievenbus. De onderwijzer veegde met wat speeksel over de krassen, maar Hannes gebaarde dat hij zich de moeite mocht besparen. De voordeur stond open. In de hall hing de pikante geur van oud papier. Een piëdestal met een zieke filodendron erop moest wellicht verduidelijken dat het publiek enkel aan de eerste deur mocht aankloppen. Hannes deed het. Een smeugige stem riep: 'Ja!' De kommandant zat nonchalant met een potlood op de sousmain onder zijn ellebogen te tikken. Boven de rand die zijn pet in zijn voorhoofd gegroefd had, parelden kleine zweetdruppels. 'Ik had je al zien komen,' zei hij tot Hannes. 'Heb je je verontschuldigen aan Felix Roebeke aangeboden?'

Hannes peilde zichzelf een ogenblik: hij was één en al seneriteit. 'Zoals beloofd kom ik je bewijzen dat mijn zoon niet overleed ten gevolge van een noodlottige val of een ongeval met vluchtmisdrijf.'

'Ach zo!' sloeg de kommandant aan. 'Ach zo! En wat ga je bewijzen? Dat hij een natuurlijke dood gestorven is?'

'Dat hij koelbloedig vermoord werd door Danny Roebeke!' De kommandant legde zijn potlood neer en keek Hannes schuddekoppend aan. 'Ik ben eens benieuwd welk verhaal je ik nu weer te horen ga krijgen. Wie zijn deze mensen? Hij

wees met open hand naar de onderwijzer en zijn dochter.

‘Armand Bosch, onderwijzer te Rostal, en zijn dochter Annick. Op zaterdag, 30 juli, werd Annick opgepikt door...’

De onderwijzer trok Hannes bij de elleboog naar achteren en duwde tegelijkertijd zijn dochter naar voren. ‘Annick is volwassen genoeg om haar belevenissen zelf te vertellen!’

Slaafs gehoorzaamde het meisje. Alsof ze een vanbuiten geleerde les opzegde, bracht ze haar relaas. De emoties waren verdwenen, de angst en de schaamte ook. De gebeurtenissen werden erdoor gereduceerd tot banale faits et gestes, tot toevalligheden en tegenslagen, tot lotgevallen en noodlottigheden. De kommandant luisterde met gefronst voorhoofd en getuiste lippen. Het was duidelijk dat hij de enorme marges voor de interpretatie zag en dat hij van zins was die ook ten volle te benutten. Hij had zelf aangestuurd op het seponeren van deze zaak, hij was er zeker de man niet naar om zijn vergissing en overhaasting en slordigheid toe te geven. Het verbaasde Hannes dan ook helemaal niet, toen hij de kommandant hoorde zeggen: ‘Jij bent ongetwijfeld een enorm fantazierijke tiener, mijn kind, maar daar is niemand mee geholpen, integendeel...’

Hannes sloot de ogen. Hij had niets anders verwacht. Hij kreeg echter hulp...

‘Fantazierijk?’ echode Armand Bosch verbluft. ‘Wat voor praat is me dat nu?’

‘De waarheid is gewoonlijk bijlange zo eenvoudig niet, meneer,’ filozofeerde de kommandant hautain. ‘Vergeet niet dat dit de versie van jouw dochter is. Zij stelt Danny Roebeke en Johan Sterkens voor als echte duivels, terwijl zij een engel zou zijn. Als die jongens het tegenstelde beweren, staan we precies even ver van de ware toedracht der feiten. Laat ons nuchter blijven... Er zal wel een woordenwisseling hebben plaatsgegrepen, er zal wel een handgemeen geweest zijn... Maar waar jongelui zijn, gebeurt iets dergelijks elke dag. Meestal kraait daar geen haan naar, omdat zulke onenighe-

den nog sneller worden bijgelegd dan ze tot stand kwamen...’

Hannes was het ongeloof en de minimalisering van de kommandant meer dan beu.

‘Ze hebben mijn zoon op de Kapelletjesweg gelegd om een ongeval te ensceneren,’ zei hij bitter.

‘Maar het was toch een ongeval ook!’ riep de kommandant uit. ‘Die jongens waren hun hoofd kwijt...’

Hannes snoof verachtelijk. ‘Ze hoopten dat hij zou overreden worden, opdat hun misdrijf op die wijze zou verdoezeld worden...’

De kommandant blies verontwaardigd over zijn handen. ‘Als je de verkeerde afloop van wat zotternij en gestoei nu ook al een misdrijf gaat noemen, is iedereen in zijn jeugd een misdadiger geweest.’

De onderwijzer kon het geleuter blijkbaar ook niet langer aanhoren. ‘Ik geloof dat wij onze tijd verbeuzelen,’ zei hij. ‘Jij bent een kommandant van de rijkswacht, geen rechter. Als funktionaris moet jij alleen maar onze verklaring opnemen en doorspelen aan de prokureur des Konings...’

Met ten hemel geslagen ogen begon de kommandant in de handen te klappen. ‘De prokureur des Konings is een persoonlijke vriend van mij. Geregeld gaan we samen jagen, en vissen, en biljarten... Ik weet hoe hij op deze... rotzooi zou reageren.’

‘Ja?’ vroeg Hannes aanminnig. ‘En hoe zou dat dan wel zijn?’

‘De prokureur houdt er niet van jonge mensen voor de rechtbank te slepen. Door een rechtszaak worden minderjarigen gebrandmerkt voor het leven. Dus waar het kan vermeden worden, wordt het ook gedaan. Van mij verwacht hij dat ik dingen die opgeschroefd werden, relativeer en reduceer tot wat ze in feite zijn. En dan nog... Meer dan de helft van wat ik hem doorgeef, verwijst hij naar de prullenmand.’

Armand Bosch trok aan zijn snorretje, alsof hij er zich wilde van vergewissen dat hij niet droomde. ‘Onvoorstelbaar,’ mompelde hij.

‘Wat is onvoorstelbaar?’ viel de kommandant uit de lucht. ‘Dat jullie zo maar een loopje kunnen nemen met het recht!’ De kommandant siste afkeurend. ‘Jij lijkt me ook niet erg snugger te zijn, mijn brave man,’ zei hij. ‘Wil jij nu écht dat jouw dochter met de vinger nagewezen wordt, én dat jouw naam bemodderd wordt? Later zal je mij dankbaar zijn omdat ik het hoofd koel hield. En wat onze vriend hier betreft...’ Hij wendde zich tot Hannes. ‘Waarom hij mordicus de nagedachtenis van zijn zoon wil besmeuren, begrijp ik in geen honderd jaar...’

27.

Hannes had geen eetlust die middag. Opdat de ‘Arcadiërs’ daar geen verkeerde konkluzies zouden uit trekken, parkeerde hij zijn wagen naast ‘De Vlierboom’. Bij een koffie op het terras poogde hij met zichzelf in het reine te komen. Met een rechtszaak was Helge inderdaad niet geholpen, maar mocht een crapuleuze kerel als Danny Roebeke in de overtuiging blijven leven dat hij ongestraft zijn gangen kon gaan? Mocht een ruggegraatloze pummel als Johan Sterkens blijven geloven dat hand- en spandiensten aan mensen met geld en macht onbeperkt toegelaten waren? Mocht een louche potentat als Felix Roebeke tot het einde van zijn dagen zijn omgeving als een poppenspel blijven manipuleren? Mocht een domoor als de rijkswachtkommandant van Koolaarde tot aan zijn pensioen zijn kortzichtige eigendunk en zijn zielige inkompetentie hoogtij laten vieren? Langzamerhand groeide zijn verbetenheid, zijn toorn. Met vergevingsgezindheid, lankmoedigheid en mildheid werd niets opgelost, nooit. Hannes stond op en liep naar binnen. De kelner Norbert zat een biefstuk met sla en brood te eten bij een grote kelk kriekbier. ‘Kan ik misschien even telefoneren?’ vroeg Hannes.

‘Zeker, meneer!’ zei de kelner, terwijl hij opsprong. ‘De telefoon staat in de keuken.’ Hij liep Hannes voor. ‘Let maar niet op de rommel hier...’

Hannes keerde zijn rug naar de rommel en draaide het nummer van ‘De Morgenster’. Terwijl hij op de verbinding wachtte, hoorde hij dat de kelner weer ging zitten. Hij wilde de deur sluiten, maar bedacht dat het in deze situatie niet erg welvoeglijk was. Op dat ogenblik meldde de receptioniste zich. Hij maakte zich kenbaar en vroeg of ze hem wilde doorverbinden met de hoofdredakteur.

Hoofdredakteur Bert Callens, die waarschijnlijk ook zat te lunchen, meldde zich met kleverige stem. ‘Jou moest ik juist hebben,’ zei hij. ‘Ik dacht dat jij onze redakteur voor ekolo-

gie en... aanverwante... hete hangijzers was, maar eensklaps ontpop jij je tot een journalistieke rechercheur op zoek naar verloren gelopen hoeren! Jij hebt zeker Mickey Spillane zitten te lezen?’

‘Bedoel je daarmee dat je mijn artikel niet opneemt, Bert?’ vroeg Hannes, uit zijn lood geslagen.

De hoofdredakteur slikte iets weg en haalde diep adem. ‘Geen haar op mijn hoofd dat eraan denkt! “De Morgenster” is nog altijd geen sensatieblad... Dat moet jij toch weten!’ Hannes keerde zich nu wel naar de rommel in de keuken. Potten met mosterd, mayonaise, augurken, uien, olienootjes... rukten op tussen bergen vaatwerk. ‘Maar als wij dergelijke artikels niet durven publiceren, wie moet het dan wèl doen?’ protesteerde hij.

‘Ha... sensatiebladen als “Achtergrondnieuws”, “Zonneklopper” en “Onder vier Ogen”...’

‘Maar die worden niet ernstig genomen!’

‘Dat is het juist! Om te voorkomen dat wij binnenkort ook niet meer ernstig genomen worden, moeten wij het vermijden humbug en rommel te publiceren. Wij hebben een ernstig publiek dat alleen maar verachting overheeft voor wat zich afspeelt in het milieu waaruit die dametjes van lichte zeden verdwenen... Een ernstige krant verbrandt haar vleugels niet aan strovuurtjes!’

‘Strovuurtjes?’ stamelde Hannes.

‘Ja! Wat anders? Veronderstel eens even dat ik jouw artikel wèl opneem, en die dametjes komen - wat ik zeer waarschijnlijk acht - me onder de neus wrijven dat ik hun privacy of incognito schend, wat dan?’

‘En als ze nu eens écht mochten verdwenen zijn... gelijkwideerd... vermoord?’

‘Dan kunnen wij dat niet bewijzen! Een ernstige krant vertelt geen achterklap, velt geen lichtvaardig oordeel, zaait onrust noch paniek, kritikastert niet en onthoudt zich van alle zwetserij...’

Hannes werd zich eensklaps bewust van de weeë stank die

verspreid werd door een pak ingevroren aardbeien, dat lag te ontdooien in een vergiettest. ‘Er is nog wat anders,’ zei hij moeizaam. ‘Je weet hoe mijn zoon aan zijn einde kwam... Ik kon het niet verwerken dat hij als het slachtoffer van iets onbepaalds, van niks niemendal dus, geklasseerd werd. Ik heb zelf een onderzoek ingesteld...’. Terwijl hij zijn belevenissen en bevindingen vertelde, hoorde hij de hoofdredakteur eten: smakkend, zuigend, met oprispingen. Het ergerde hem mateloos. ‘Maak je geen notities?’ vroeg hij ten slotte, raar te moede.

‘Waarom?’ vroeg de hoofdredakteur, klaarblijkelijk tussen twee happen in.

‘Je gaat me toch niet vertellen dat ook dit verhaal niet ernstig genoeg is voor “De Morgenster”?’

Het bleef een ogenblik stil aan de andere kant van de lijn. Bert Callens veegde waarschijnlijk zijn mond af. ‘Wees nu eens redelijk, Hannes,’ zei hij traag. ‘Wat jij nu vertelt, is toch een zaak voor de politie! Moeten wij gerechtelijke zaken oplossen? Moeten wij zaken onthullen, die het gerechtelijk onderzoek alleen maar ingewikkelder maken en bemoeilijken? Een dergelijk artikel in “De Morgenster” zou wellicht alles in de war sturen... Onze krant anticipeert niet, ze brengt commentaar. Wij zijn trouwens journalisten, geen openbare aanklagers!’

‘Wat raad jij me dan aan te doen?’ vroeg Hannes woedend. ‘Schrijf een brief aan de prokureur des Konings!’

‘En als die mijn brief in de prullenmand gooit?’

De hoofdredakteur blies in de hoorn. ‘Schrijf dan nog een brief. Blijf desnoods brieven schrijven. De aanhouder wint. Je begrijpt me toch, nietwaar? Jij bent hier redakteur van den huize. “De Morgenster” pakt toch zeker niet uit met een flagrante oratio pro domo... Heb wat geduld. Profiteer van je vakantie. Alles komt in orde, je zult het zien! Weet je wat? Kom tijdens het weekend eens langs. Mijn vrouw heeft al meermaals...’

Hannes legde de hoorn in. Bert Callens was een kwal, dat

had hij altijd geweten. Maar wat Bert Callens zei, gebeurde. Dit was de tijd van de kwallen, de holtedieren die bij aanraking een branderig gevoel veroorzaken. De kelner veegde juist met een stuk brood de laatste jus uit zijn bord, hij gedroeg zich alsof hij niets gehoord had. ‘Welk is het zwaarste bier dat je hebt?’ vroeg Hannes.

‘Duvel,’ antwoordde de kelner, zonder na te denken.

‘Breng me een duvel op het terras.’ Hannes voelde dat de schaamte in zijn gelaat palpiterde. Er was iets met de wereld aan de gang dat hij niet begreep. De mensen waren helemaal anders dan hij, lichtzinniger zeker, ikzuchtiger ook, en hoogmoediger. Hij was ouderwets: naïef, lichtgelovig, altruïstisch... Mistroostig keek hij naar het lege pleintje voor de herberg. Tussen de stenen schoot het varkensgras op, alsof het zich in de kortst mogelijke tijd wilde meester maken van de aarde. De schandpaal zat vol korstmos, alsof hij groene pokken had...

28.

Toen de kelner het glas duvel voor hem op tafel zette, zei Hannes: ‘Wacht eens even.’ Hij nam een grote slok van het bier en schrok van de wilde zerpheid.

‘Weet je waar die schandpaal vandaan komt?’

‘Die heeft hier altijd gestaan, meneer,’ antwoordde de kelner. ‘Hier in “De Vlierboom” zetelde vroeger de vierschaar.’ Hij grijnsde. ‘Je hoeft niet te denken dat ik zo slim ben, hoor, maar een paar dagen geleden zat hier een professor die mij het een en ander vertelde. Hij wist zelfs waar ooit de galg stond. Dat moet aan 't Veer geweest zijn, ginder.’ De kelner wees naar het westen, en ging vervolgens tegenover Hannes op een stoel zitten. ‘Waarschijnlijk was hier ook een houten of stenen verhevenheid waarop de misdadigers gegeseld of gebrandmerkt werden. Tegen de schandpaal werden ze vastgebonden om daar ter bespotting van de goegemeente te pronk te staan...’ Binnen in de herberg werd eensklaps luidkeels ‘Norbert!’ geroepen. De kelner stond werktuiglijk op. ‘Die professor vertelde ook dat de schandpaal pas in de helft van de vorige eeuw werd afgeschaft...’

‘Ik dacht dat de sansculotten daar korte metten mee gemaakt hadden,’ opperde Hannes.

De kelner haalde de schouders op en spoedde zich naar binnen.

Hannes dronk weer van zijn bier. Duvel... Hij snoof. Dit was beslist het tijdperk van de duivel. Het goede, het mooie, het eerlijke, kortom: al wat eeuwenlang als konstruktief en positief gegolden had, werd nu beschouwd én uitgekreten als afschuwelijk normaal, verschrikkelijk gewoon, oerkonservatief, belachelijk traditioneel, misselijkmakend konfessioneel, lauw en vervelend, oppervlakkig en doorzichtig, misdadig rechts... In de contramine moest men zijn nu: rebels, anarchistisch, dwars, destruktief, links... Het tegengestelde van wat als fatsoenlijk doorging, moest men schrijven, zeggen én

doen... Alleen happenings, tafelspringerij, averechtse streken, bedenkelijke machinaties en dwarsliggerij konden nog de aandacht trekken en krijgen... Waarom zou hij, de brave onnozele Hannes Orban, het spel eens niet meespelen? Heel zijn leven was hij zwaar op de hand geweest, verschrikkelijk ernstig. Hij had er alleen mee bereikt dat soepele jongens als Bert Callens hem als een blaag berispten of afscheepten en dat van eigendunk gezwollen blaters als de rijkswachtkommandant hem als een vlieg van zich afsloegen. Hij nam een bankbiljet van honderd uit zijn portefeuille en stak het onder de voet van zijn bierglas. Op weg naar 'Arcadia' moest hij zich intomen om het niet op een loopje te zetten. Gelukkig had broeder Joost de vaat reeds gedaan, hij was samen met pater Willem en de studenten aan het paapschieten op het tuinpad. Jasmine zat in het prieeltje weer verbeten te breien, aan een sjaal voor een reus wellicht. Hannes ging naast haar zitten. 'Er komt geen artikel in de krant,' zei hij.

Jasmines vingers stokten even. 'Waarom niet?'

Hannes keek naar pater Willem, die zijn loden schijf liet vallen, het zand van zijn handen wreef en naderbij kwam. 'De hoofdredakteur van "De Morgenster" acht zijn krant te voornaam voor onfatsoenlijke en aangebrande onderwerpen.' Pater Willem knikte. 'Ik vreesde het al.'

Schijnbaar ontspannen stak Hannes een sigaret op. Broeder Joost en de studenten hadden hun spel ook gestaakt en luisterden met sombere gezichten. 'Ik weet nu ook wie de dood van mijn zoon op zijn geweten heeft...'. Hij zoog zwaar aan zijn sigaret. 'Maar de kommandant van de rijkswacht weigert het die kerel te vervolgen...'

'Er zijn wel andere wegen,' suggereerde pater Willem zacht. Hannes knikte. 'Inderdaad. Maar er lopen overal censoren rond en er staan overal doofpotten. Jasmine kan ik helaas niet helpen, maar wat mijn zoon betreft: hem zullen ze gerechtigheid laten wedervaren...'

Pater Willem kwam ook op de bank zitten. 'Wat ben je van zins te doen?'

‘Ik ga aan de schandpaal op het plein voor “De Vlierboom” staan, totdat ik genoegdoening krijg.’

Pater Willem monkelde. ‘Dat is een ludieke vorm van protest... Maar ofwel merkt niemand het, en dan heeft het geen zin; ofwel valt het op, en dan haalt de rijkswacht je weg voordat het zin krijgt.’

‘Als jullie me efficiënt helpen, merkt iedereen het én durft de rijkswacht niet op te treden...’

‘Hoe kunnen we je helpen?’

Broeder Joost en de studenten waren nu ook naderbij gekomen. Hannes keek weemoedig de kring rond. ‘Als jullie erin slagen iemand van de kranten, de publicitaire weekbladen en de lokale radio's naar hier te lokken voordat de rijkswachters er zijn, heb ik mijn doel bereikt...’

‘Dat kunnen we proberen,’ zei de pater zacht. Met een blik vol verstandhouding keek hij zijn akolieten aan.

‘Ik doe mee!’ zei eensklaps Jasmine gedecideerd.

‘Hoe bedoel je?’ vroeg Hannes.

‘Ik ga mee aan die schandpaal staan!’

‘De kommandant van de rijkswacht heeft een bevel tot aanhouding!’ waarschuwde pater Willem.

‘Dit is mijn enige kans nog om de aandacht van de pers op mijn vriendinnen en mezelf te vestigen...’

‘Ze heeft gelijk, pater!’ mengde broeder Joost zich onverwacht in het gesprek.

Jasmine rolde haar breiwerk op. ‘Wanneer starten we onze aktie?’ richtte ze zich tot Hannes.

‘Morgenochtend om zes uur. Dan kunnen we vandaag nog de media opbellen. Heb je niet een paar zware touwen, pater?’

De pater knipperde verbouwereerd met de oogleden. ‘Waarom?’

‘Als ik het goed begrepen heb, werden de... misdadigers vroeger aan de schandpaal gebonden.’

‘Eén lange ketting met een hangslot voor jullie allebei lijkt mij het best,’ zei de student Erwin.

‘En wij komen bij jullie staan,’ zei de dikke Wolfgang. ‘Alle passanten vragen zich dan dadelijk af wat daar gebeurd is. De nieuwsgierigheid is de sterkste drijfveer van de mensen.’

29

Die vrijdagochtend was het erg mistig, zodat het ceremonieel van het aan de kaak stellen ietwat op een schimmenspel leek. Bij een oude eg in de schuur had Erwin een paar kettingen gevonden, die hij aan elkaar gesmeed had. De anders zo bangelijke student Ronny was naar een concentratiekampomheining rond een bos met een caravan erin getrokken en had daar een hangslot 'geleend'. Jasmine koos de kant die uitzicht bood op Rabesdijk, zodat Hannes gekonfronteerd werd met al wie uit Rostal kwam. De ketting werd goedschiks kwaadschiks onder hun oksels aangetrokken en vastgesnoerd. Pater Willem stak de sleutel in zijn zak. De eerste kijklustigen waren sportvissers die naar de dijk van het Albertkanaal fietsten. Ze konden hun ogen niet geloven. Eén onder hen fietste zelfs weer huiswaarts, waarschijnlijk om aan zijn vrouw te vertellen welk gek schouwspel er op het plein voor 'De Vlierboom' werd opgevoerd. Omstreeks zeven uur begon dan de grote toeloop. Heel wat automobilisten die naar hun werk in de agglomeratie van Antwerpen reden, dachten dat er iets ernstigs gebeurd was en vertraagden of stopten, zodat er in een mum van tijd een verkeerschaos op de weg heerste. Er werd getierd, gescholden, geketterd. Menige wijsvinger tikte tegen een voorhoofd. Om acht uur verscheen de kelner Norbert op het terras van 'De Vlierboom'. Hij schudde ongelovig het hoofd en begon met beide wijsvingers onder zijn ogen te wrijven. Toen hij Hannes herkende, baande hij zich een weg door de nieuwsgierigen. 'Wel, meneer,' zei hij, met van ontzag trillende knevel, 'dat is nu eens écht een attractie. Mag ik je een duvel offreren?'

'Liever een stevige koffie,' antwoordde Hannes, die stilaan begon te beseffen dat je aan een schandpaal toch maar beter niet voor je plezier ging staan. 'En breng er ook een mee voor de dame aan de andere zijde van dit kille onding.'

Om negen uur draaide de dienstauto van de politie van

Rostal het pleintje op. Twee grootgige agenten stapten uit. De aanwezigen maakten eerbiedig plaats voor hen. ‘Wat is hier gaande?’ vroeg de dikste van de twee aan Hannes.

‘Wij protesteren tegen de gang van zaken in de wereld,’ zei Hannes, die - nu de zon door de nevel gebroken was - langzaam begon te ontdooien.

De politieagent, waarschijnlijk niet van de snuggersten, begon onder zijn neus te krabben. ‘Ik twijfel er sterk aan of dat wel toegelaten is... op deze wijze. Deze schandpaal is een... monument.’ Hij trok even aan de ketting, en frunnikte vervolgens vergeefs aan het hangslot. ‘Enfin, ik ben ook niet tevreden met de gang van zaken in de wereld.’

‘Wat belet jullie om hier, bijvoorbeeld morgen, onze plaatsen in te nemen?’ grijnsde Hannes.

De omstanders lachten, de agent ook. Plotseling ontdekte hij twee lege plaatsen op het terras. Hij knipoogde naar zijn kollega en wees ernaar. Vijf minuten later zaten de gerechtsdienaars met de kepie op de schoot achter een tas dampende koffie en een stuk aardbeientaart met slagroom erop.

Omstreeks tien uur verschenen de eerste journalisten ten tonele: het waren die van ‘Het Nieuws van de Dag’ en van ‘De Dagbloem’. De heren bleken onder een hoedje te spelen, zodat ze slechts een halve schandpaal dienden te interviewen om toch volledig rond te komen. In hun spoor volgden de jongens van ‘Achtergrondnieuws’ en ‘Zonneklopper’, natuurlijk vergezeld van een paar arrogante fotografen. Om elf uur daagden de mannen van ‘Onder vier Ogen’ op. Toen liepen er ook al verschillende verslaggevers van publicitaire weekbladen en aanverwante streekkrantjes rond, gemakkelijk te herkennen aan hun ouderwetse fototoestellen. Het was niet voor niets komkommertijd. ‘De Vlierboom’ deed vanzelfsprekend gouden zaken. Uit erkentelijkheid zond de waardin op de middag de kelner Norbert met twee grote schalen hors-d'oeuvre naar de vedetten van de happening. Toen Hannes en Jasmine gegeten hadden, mochten ze hun verhaal ook brengen voor de mikro van een lokale radio-

zender. Vooral dit laatste sloeg in als een bom: binnen het uur verdrongen honderden kijklustigen zich rond de schandpaal. Op de weg was er zulke filevorming dat het verkeer potvast kwam te zitten. Daardoor wellicht kwam het dat de kombi-wagen van de rijkswacht van Koolaarde pas om twee uur arriveerde. Bij de verschijning van de hoogrode kommandant voelde Hannes zich warempel opgelucht: zijn benen deden vreselijk pijn, zijn borst zat onverdraaglijk onder de ketting geprangd, en hij werd bevangen door duizelingen. Het besef dat Jasmine hetzelfde doorstond, vervulde hem bovendien met onrust en medelijden. Ook nu weer ruimden de aanwezigen de baan voor de arm van de wet. 'Jij weet ook van geen ophouden, nietwaar?' bulderde de kommandant in Hannes' gezicht. 'Maar ditmaal ben je te ver gegaan, een héél eind te ver!' Hij rukte aan de ketting alsof hij die wilde breken, tot hij zich plotseling bewust werd van het klikken der foto toestellen. Hij verstarde, draaide zich om, en liep met grote schreden naar zijn sekondant, die bij de kombi was blijven staan. Op dat ogenblik werd Hannes' aandacht afgeleid door Mark Vyncke, zijn kollega van 'De Morgenster'. Bert Callens had zich dan toch moeten bedenken! Hannes voelde het aan als een triomf... Weer kwam de kommandant op hem toe. Hij had een grote kniptang in de hand. 'We zullen met dit idiote gedoe eens korte metten maken!' beet hij zichzelf toe. Grimmig zette hij de tang op de ketting. Uit alle kracht begon hij te knijpen, hij gromde onder de inspanning. De ketting echter was oud, nog van oerdegelijke makelij. De omstanders gniffelden, proestten het uit, begonnen te joelen, jowden hem uit... De kommandant ondernam een tweede poging, én een derde... zonder resultaat evenwel. Hij dreigde te stikken van machteloze woede. 'Ik denk,' zei Hannes zacht, 'dat je je belachelijk aanstelt. Heel de Vlaamse pers is hier vertegenwoordigd...'

'O ja?' sneerde de kommandant. 'O ja?' Hij ontgespte zijn holster en nam zijn dienstpistool. 'O ja? Geef me de sleutel van dat hangslot. En vlug!'

‘Of anders?’ teemde Hannes. ‘Anders schiet je me dood, zeker?’

Het gelaat van de kommandant verkrampde, onheilspellend. ‘Anders schiet ik die ketting aan flarden!’

‘Ik heb die sleutel niet,’ zei Hannes. ‘Maar als jij nu verdwijnt, staken wij onze aktie. Wij hebben ons doel bereikt... Onze problemen zijn voortaan gemeengoed. Ik vermoed dat de meeste journalisten hier ook met jou eens zouden willen praten.’

Het klikken der fototoestellen maakte de kommandant weer schichtig. Hij besepte dat hij de klos was. Op één manier kon hij zijn gezicht nog min of meer redden. ‘Wij komen over een halfuur weer!’ riep hij. ‘Sta je hier dan nog, dan slepen we je desnoods met paal en al mee! Begrepen?’ Hij borg zijn pistool weer op, draaide zich om, en marcheerde strak naar de kombi.

Toen de dienstauto vertrokken was, maakte pater Willem het hangslot los. Er volgde - op instigatie van de studenten - een daverend applaus. Zich rekkend en kreunend wendde Hannes zich tot Jasmine. Ze was een flauwte nabij, en broeder Joost moest haar ondersteunen. Terwijl de menigte naar alle kanten afdroop, sukkelden ze naar ‘Arcadia’.

30.

Toen ze in de refter aangeland waren, haalde pater Willem uit een nis een bokaal met jenever op morellen te voorschijn, nog een geschenk van een oude wielerglorie die in ‘Arcadia’ een ontwenningsskuur gedaan had, naar hij zei. De drank was uitermate zoet, maar Hannes en Jasmine kikkerden er toch duidelijk van op. Hannes verwoordde de algemene bezorgdheid toen hij zei: ‘Over twintig minuten komt de kommandant hier met al zijn rijkswachters binnengevallen, vermoed ik. Ik denk dat het beter is dat ik vertrek. Ten slotte heb ik bereikt wat ik wilde. Het heeft geen zin dat ik jullie nog meer last berokken...’

Pater Willem knikte instemmend. ‘En Jasmine moet zich verbergen,’ zei hij.

Jasmine huiverde zichtbaar. ‘Rijd jij naar huis?’ richtte ze zich tot Hannes.

Hannes schuddekopte. ‘Ik ben een reisgids voor de Kempen aan het schrijven. Oorspronkelijk was ik van zins samen met mijn zoon de vijf bestaande toeristische autoroutes te verkennen. Ik heb nog een week vakantie... En nu, dat denk ik toch, kan ik die tochten wel aan.’

Jasmine keek hem smekend aan. ‘Mag ik niet met je mee?’ ‘Natuurlijk!’ zei Hannes entoesiast.

‘Mooi zo!’ viel pater Willem hem glunderend bij.

Hannes haalde opgelucht adem. ‘Dan denk ik dat we niet snel genoeg onze valiezen kunnen pakken!’

Vijf minuten later legden ze hun valiezen in de bagageruimte van de volvo op het verlaten binnenplein. Hannes keek ongerust om zich heen. ‘Waar is iedereen? We moeten hen nog bedanken. En ik wil ook betalen...’

Jasmine glimlachte fijntjes, terwijl ze instapte. ‘Ik denk dat ik het weet...’

‘Hoe bedoel je?’ Hannes kroop achter het stuur en klaksoneerde.

Weer glimlachte Jasmine. ‘Vertrek maar.’

Hij startte de wagen en reed traag naar de uitgang. En plotseling zag hij hen allemaal, pater Willem, broeder Joost en de studenten: ze vormden een soort van erehaag. Hannes stopte en wilde het portier openen, maar Jasmine zei: ‘Niet doen! Ze weten dat wij hen dankbaar zijn. En... ik wil niet beginnen te schreien, nu niet.’

Langzaam reed Hannes verder. En toen... begonnen zijn vrienden, de beste die hij ooit gekend had, gele en rode en roze en witte bloemblaadjes over de wagen te gooien... Duizenden rozeblaadjes dwarrelden langs de ruiten... Het was een regen van rozeblaadjes. En door die regen draaide Hannes de weg op, de lange weg die naar de Kempense bossen en de zon pijlde. In een flits nog zag hij de schandpaal, én de kelner Norbert op het terras van ‘De Vlierboom’. Hannes stak zijn hand op, en de kelner deed het ook. In de achteruitkijkspiegel zag hij zeven wuivende mensen in het midden van de weg staan. Hij keek tersluiks naar Jasmine: dikke tranen rolden over haar wangen. ‘Arcadië is overal waar de mensen goed zijn voor elkaar,’ zei hij, hees van ontroering. ‘We kunnen pater Willem en zijn vrienden geen grotere dienst bewijzen dan door deze boodschap uit te dragen. En telkens als we aan de doeltreffendheid ervan twijfelen, kunnen we hier weer terecht om ons te laten overtuigen... Het is een geruststellende gedachte dat je ergens tenminste altijd welkom bent.’

Jasmine knikte, en bleef maar knikken. ‘Ik ben blij dat ik jou heb leren kennen,’ fluisterde ze.

Grobbendonk, 18 juni 1984